

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
— Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošti, čez zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga št. 180,
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

50 let bolniškega zavarovanja

Letos dne 30. marca je minilo polnih petdeset let od uveljavljanja avstrijskega zakona o obveznem bolniškem zavarovanju delavcev. Gotovo je ta datum tudi za našo slovensko socialno kulturo in gospodarski razvoj zelo važen jubilej. Avstrijski zakon je v jugoslovenskih pokrajinah z malimi spremembami veljal do leta 1922, ko je bil izdan enoten jugoslovanski zakon o zavarovanju delavcev, v katerem je urejeno zavarovanje za slučaj bolezni, nezgod, onemoglosti, starosti in smrti.

Iz malega in skromnega zrna je v desetletjih zrastle ogromno delo. Danes socialno in gospodarsko ustvarjanje brez socialnega zavarovanja ni več mogoče. Preskrba in zaščita delovnega človeka v primeru nesposobnosti za pridobitno delo je postala vsenarodna kulturna potreba, najjakišter stebel socialnega mira in družabnega reda. Državna socialna politika bi bila brez vsestranske izgrajene stavbe socialnega zavarovanja v vseh udi hroma, prtilikava in neučinkovita. Ideja socialnega zavarovanja je zmogala v vsem kulturnem svetu. Osvojila je tudi one države, ki po svoji socialno-gospodarski strukturi in politični miselnosti socialnemu zavarovanju dolgo niso bile naklonjene in so hodile posebna pota gospodarske zaštite delovnega človeka, kakor sta bili n. pr. Francija in Zedinjene države.

Spori okoli osnovnih načel zaštite delovnega človeka v primerih telesne nesposobnosti za delo so v glavnih črtah zaključeni ter je zakonodaja vseh držav zgrajena na enakih ali vsaj podobnih principih. Osvojeno je načelo zavarovanja po naukih zavarovalne tehnike v nasprotju z državno preskrbo. Zavarovalne ustanove so izročene samoupravi interesov pod primernim državnim nadzorom. Skoraj je dokončan tudi boj za organizacijsko obliko zavarovanja. Princip racionalizacije mora biti baš v socialnih problemih najbolj važen, da se doseže največji uspeh s kar najmanjšimi žrtvami. Socialno zavarovanje je danes mednarodna sila, ki ščiti delovnega človeka tudi pri prehodu čez državne meje. Mednarodne konvencije o socialnem zavarovanju so ustvarile, odnosno še ustvarjajo enotno svetovno zavarovanje.

Ideji socialnega zavarovanja sta dali življenjsko moč dve veliki stvari: politična osamosvojitve delovnega človeka in modrost državnih, ki so v teh ustanovah spoznali sredstvo za ohranitev socialnega mira in pogoja za gospodarsko, politično in tudi vojaško moč držav. Seveda si je tudi socialno zavarovanje moralo v težkih borbah gladiti pot k razvoju in napredku.

Krog zavarovanju podvrženih oseb je bil splošno zelo ozek in omejen na najbolj ogroženi del delavstva: na delavstvo v tovarnah, v rudnikih, ladje-delnicah, kamnolomih in v obratih, ki so spadali pod obrtni zakon. Leta 1895. je n. pr. »Zveza bolniških blagajin za Trst, Primorsko, Kranjsko in Dalmacijo« izkazala 47.987 zavarovancev. Bivša Kranjska je pri 17 okrajnih bolniških blagajnah zavarovala 8474 oseb. Skupni dohodek za Kranjsko so znašali tisto leto 80.159 goldinarjev, skupni izdatki pa 66.765. To pomeni, da je leta in zavarovanja prišlo 9,5 goldinarja dohodkov in 7 goldinarjev izdatkov. Danes odpade na slovenskem ozemlju od bolniško-zavarovalnih dohodkov na člena in leto 512.29 din, izdatkov pa 512.83 din.

Dajanje so bile pred vojno v pretežni večini omejene na hranarino, odnosno bolniščinu in na splošno zdravniško pomoč. Pred vojno bolniško zavarovanje v splošnem ni poznalo družinskega zavarovanja, ki bi ga danes sploh ne mogli več pogrešati. Podporna doba je znašala brez izjeme samo 26 tednov, danes je raztegnjena v mnogih primerih na eno leto. Zdravnikov specialstov pred vojno zavarovanje ni poznalo, obsežnih ambulatorijev z najrazličnejšimi zdravstvenimi napravami tudi ne. Sanatorijsko zdravljenje je bilo nepoznano. Kopaljši in okrevališči ni bilo. Zdravljenje v bolnicah je bilo omejeno na štiri tedne, danes se lahko raztegne tudi do enega leta.

Ze teh par primerjav kaže ves veliki razvoj in napredek bolniškega zavarovanja v prvem polstoletju. Pri tem pa se obremenitev delavstva in gospodarstva sorazmerno ni povečala. Pred vojno je znašala najvišja dopustna premija 6,6%, danes znaša 7%, toda pred vojno je delavčeva plača imela večjo realno vrednost, nego jo ima danes, kar pomeni, da so imeli pred vojno tudi bolniško-zavarovalni dohodki večjo vrednost.

Nerešen je v bolniškem zavarovanju ostal sistem zdravniške službe. Večina držav prehaja danes na sistem proste izbire zdravnikov, toda mnenja o koristnosti in smotnosti tega sistema si še vedno nasprotujejo. Šele mnogoletne

POSVETOVANJE NEMŠKIH ŠKOFOV Škofovska konferenca v Fuldi — Stališče do ljudskega glasovanja Skepe povsod pričakujejo z veliko napetostjo

Berlin, 2. aprila. b. Na pobudo kölnske nadškofa in kardinala Schulteja so se večeraj spet zbrali v Fuldi, v kraju običajnih posvetovanj nemških katoliških cerkvenih krogov, vsi katoliški škofje z bivšega ozemlja tretjega rajha, da se posvetujejo o zadržanju katoliške cerkve v Nemčiji ne le glede na glasovanje v nedeljo, temveč tudi glede na zadržanje avstrijskega episkopata. Po splošni sodbi je nastop dunajskega kardinala Innitzerja spravi zastopnike katoliške cerkve v ostalem razju v položaj, ko nujno morajo na novo zavzeti stališče do hitlerjevske države.

Sedanja posvetovanja nemških škofov se sučejo predvsem okoli vprašanja, ali naj bi tudi nemški škofje stopili pred svoje vernike s podobno izjavo za plesbit dne 10. aprila tega leta kakor avstrijski, ali ne. Po informacijah iz poučenega vira se zdi že sedaj gotovo, da bodo tudi nemški

škofje s posebno poslanico priporočili svojim vernikom, naj se udeležijo glasovanja in naj glasujejo za Veliko Nemčijo. Verjetno je nadalje, da bodo škofje še posebej poudarili tudi svoj in vseh katoliških vernikov nemški patriotizem, dočim se za sedaj še ne ve, ali bodo ponovili v svoji poslanici tudi svoje znane verske pridržke proti narodnemu socializmu. Po mnenju nekaterih se to sedaj ne bo več zgodilo, ker je zadržanje dunajskega kardinala Innitzerja močno prejudiciralo tradicionalno stališče katoliške cerkve v Nemčiji.

V umerjenosti cerkvenih krogov se posebej opozarja na navodila kardinala Innitzerja katoliškim mladinskim organizacijam. Iz njih je namreč razvidno, da avstrijski episkopat v celoti odobrava in prevzema stališče narodnega socializma, da ni proti cerkvi kot taki, temveč, kakor so te dni znova poudarili v svojih govorih

Bürek, Göring in Göttsel, proti zlorabi vere v druge namene, kar je po mnenju kardinala Innitzerja tudi v katoliškem interesu. Razen tega zahteva narodni socializem, kakor poudarja Innitzer, samo pravo vero v Boga, dejansko in pozitivno krščanstvo, kar spet ni v nasprotju s cerkvenimi nauki.

Zelo verjetno je, da bo ta umerjena struja zmogala tudi v Fuldi, kajti nemški škofje se v polni meri zavedajo svoje odgovornosti, ki je tem večja, ker iz Vatikana ni nobenih navodil. Dasi je »Osservatore Romano« demantiral vesti, da je Vatikan že v naprej odobril Innitzerjevo zadržanje, so v nemških katoliških krogih vendar mnenja, da bi politično tako pomembnega koraka avstrijski episkopat gotovo ne bil storil na svojo pest in odgovornost.

Ze dostej je bila med nemškimi škofi jako močna struja, ki se je zavzemala za popolno in čim hitrejšo spravo z državnim režimom. Njen zagovornik je bil zlasti kölnski kardinal Schulte, ki je sklical tudi sedanje posvetovanje v Fuldi. V dunajskem kardinalu Innitzerju in drugih škofih bivše Avstrije je kardinal Schulte dobil močnega zaveznika, tako da se smatra v poučenih krogih za gotovo, da bo njegovo pomirljivo stališče prevladalo v celotnem nemškem episkopatu.

Pozornost v Londonu in Parizu

London, 2. aprila. h. Stališču Vatikana do avstrijskega episkopata posvečajo v Londonu veliko pozornost, pri čemer poudarjajo posebno okoliščino, da je bila večerajšnja poslanica Vatikana izdana v nemškem jeziku. Med drugim poročajo neki kateri nocojšnji listi, da je Mussolini dav sklical k sebi svoje cerkvene posvetovalce na sejo.

Pariz, 2. aprila. h. Izjave Vatikana so imele tudi v Parizu močan odmev. Vsi listi se podrobno bavijo z razmerjem Vatikana do Nemčije.

Bistvo sporazuma med Anglijo in Italijo

Medsebojno priznanje interesov na Sredozemskem morju — Anglija bo forsirala v DN priznanje aneksije Abesinije

London, 2. aprila. o. Vsi listi napovedujejo z vso resnostjo, da bo že prihodnji teden v Rimu podpisan angleško-italijanski sredozemski sporazum.

O vsebini sporazuma objavlja še najpogodnejše informacije »Daily Express«, ki navaja naslednjih 9 točk:

1. Anglija priznava življenjske interese Italije na Sredozemskem morju Italija pa pomen Sredozemskega morja za Anglijo, ki ji služi kot najvažnejša pomorska pot proti vzhodu. Obe državi si pridržujeta pravico do gradnje utrdb na svojih področjih, zavezuje se, da se bosta v januarju vsakega leta medsebojno podrobno informirali o vseh utrdbah in drugih vojaških ukrepih ter načrtih na Sredozemskem morju.

2. Anglija se zaveže, da bo v primeru spremembe ustavnega položaja Palestine upoštevala italijanske interese.

3. Pot skozi Sueški prekop ostane vsem trgovskim in vojnim ladiam na svetu pod dosedanjimi pogoji prosta v miru in v vojni.

4. Italija izrecno prizna južno Arabijo za angleško interesno sfero in se zaveže, da se ne bo vmešavala v posestne odnose na vzhodni obali Rdečega morja.

5. Italija se zaveže, da vođe iz Tanskega jezera v Abesiniji ne bo napeljala nikamor drugam in bo pustila njih nadaljnji prosti odidek po Modrem Nilu v Sudan.

6. Za določitev točnih mej med italijansko Abesinijo in sosednjimi angleškimi kolonijami se bo ustanovil poseben odbor, ki bo v določenem roku izvršil svoje delo in obenem uredil tudi gospodarski promet med italijanskim in angleškim kolonijalnim področjem.

7. Italija se zaveže, da bo opustila vso protiangelsko propagando v krajih, ki pripadajo Angliji v okviru dominionov, kolonij, mandatnih in interesnih področij.

8. Italija se zaveže, da bo v vseh okoliščinah spoštovala integralnost in neodvisnost Španije in njenih kolonij, kakor tudi, da bo takoj po končani državljanski vojni umaknila svoje oborožene sile s španskega ozemlja.

9. Anglija si bo nasprotno prizadevala doseči v Zenevi kolektivno priznanje izvršenega dejstva v vzhodni Afriki. Čim bo Anglija pri Društvu narodov to dosegla, bo Italija reducirala svoje oborožene sile v Libiji na prvotni obseg.

Comnen za sodelovanje v okviru Male antante

Pozdravna brzojavka novega rumunskega zunanjega ministra češkoslovaškemu zun. ministru dr. Krofti

Praga, 2. aprila. b. Ob prevzemu svoje funkcije je novi rumunski zunanji minister Comnen Petrescu poslal češkoslovaškemu zunanjemu ministru dr. Krofti naslednjo brzojavko:

Ko prevzemam svojo misijo, čutim živo zadoščenje, da imam čast z vama sodelovati pri delu za red in mir, ki ga oba naša prijateljska in zavezniška naroda hočeta uresničiti. Ne dvomim v dragoceno sodelovanje, ki mi ga boste, g. minister, naklonili, da bom lahko v okviru Male antante uspešno izpolnil zaupano mi misijo.

Dr. Krofta je odgovoril z zagotovili, da bo skupno delo in sodelovanje le še bolj okrepilo zgradbo Male antante.

Šola in politika v ČSR

Praga, 2. aprila. b. Prosvetni minister dr. Franke je izdal naslednjo okrožnico vsem šolam: Naloga šole je, da vzgaja k prijateljskemu sodelovanju, narodni, družabni in verski strpnosti, vdanosti republik in spoštovanju demokratične ureditve v državi. Tega cilja pa ni mogoče doseči, ako se učitelji predajajo v agitatorične namene gotovim političnim in svetovnonazornim strujam na demonstrativen način. Tako zadržanje je v ostalem v nasprotju tudi s službeno pragmatično učiteljstvo in profesorjev. Učiteljstvo in profesorstvo se v lastnem interesu in z osebno odgovornostjo poziva, da posveča pravilni vzgoji učencev vso pozornost in da nadzorne oblasti kontrolirajo v tem pogledu zadržanje učiteljev in profesorjev.

Prepoved zborovanj časovno neomejena

Praga, 2. aprila. b. Prepoved političnih zborovanj, ki jo je izdalo večeraj notranje

izkušnje bodo omogočile jasno in točno sodbo, na kar bo samo po sebi prišlo ustaljenje tudi v tem pogledu.

Ob petdesetletnici bolniškega zavarovanja nas mora prijetno navdajati zavest, da smo na tem polju socialne zaštite na isti stopnji s kulturnimi narodi sveta. Ta zavest je gotovo krepko jamstvo za to, da narod in država hočeta po tej poti nadaljevati svoja prizadevanja za gospodarsko in kulturno moč Jugoslavije.

Prodor proti morju

Francove čete so še 40 km oddaljene od sredozemske luke Tarragone

Salamanca, 2. aprila. AA. Dopoldne so galicijske čete, ki jim poveljuje general Garcia Valino, in legionarske čete prodrele dalje vzhodno od Alcaniza in zavzele mesto Gandeso v pokrajini Tarragoni. Gandesa je prvo mesto v Kataloniji, v katerem vira nacionalistična zastava, in je oddaljeno 42 km od morja v zračni črti pa niti 30 km. Strateški pomen tega mesta je mnogo večji kakor pomen Leride, ker obvladuje čete proti Tortosi in luki Tarragoni. Med Gandeso in spodnjim Ebrom imajo čete generala Garcia Valile priti samo še čez Siero del Cardon, da prodro v široko dolino reke vde do Tortose in do morja.

Danes popoldne so nacionalisti zavzeli tudi mesto Villaloo, nekaj kilometrov severno od Gandese.

Čete pod vodstvom generala Arande, ki operirajo v južnem delu tega bojišča in prodirajo proti Castellonu, so davi prispele pred vrata trdnjave Morelle, v kateri so se republikanci močno utrdili. Vse kaže, da se bodo za Morello razvili enako srditi boji kakor za Lerido. S pobožji pri Morelli se bo lahko nadaljevalo prodiranje proti morju v smeri San Matea in Vinaroza. Davi je bila nacionalistična fronta oddaljena v širini 80 km od Sredozemskega morja do 60 km.

Francovo vojno poročilo

Salamanca, 2. aprila. AA. Vrhovno poveljstvo objavlja: Na desnem krilu so naše čete na aragonski fronti zavzele Monrogo in Torre de Arcas, Pie San Bernardo in vas De Barthomeo, legionarji so zavzeli Arenas de Liedo, Val de Robres in presekali cesto, ki vodi k reki Cinel.

Druge naše čete so zavzele v Taragomi vasi Poble de Masolea, Pie Val de Jordan in nato prodirale dalje.

Okoli Leride so naše čete zavzele vse višine okoli mesta in presekale cesto Lerida-Manzon, zahodno od te ceste pa Susin in Casbas de Huesca, ter so prodrele v neposredno bližino Biescaca, ki so ga republikanske čete zašle. Danes so zavzele Benabarre, 20 km od Barbastra.

Srdite borbe za Lerido

Barcelona, 2. aprila. AA. V odseku pri Leridu, traja bitka že 2 dni z izredno srčnostjo. Tri divizije napadalnih oddelkov, ki so jih poslali v pomoč proti Francovi vojski, si prizadevajo, da ustavijo njeno prodiranje. Kljub večkratnim napadom čet generala Franca so republikanci ohranili svoje postojanke na obeh straneh Le-

ride. Večeraj dopoldne so republikanci prošli v protinapad in ponovno zavzeli več postojank, ki so jih prejšnje dni izgubili. Republikansko letalstvo je uspešno nastopilo v boju s Francovimi. Topniški dvoboji so zelo pogosti in posebno srditi. Med Montabanom in Alcanizom republikanci branijo odlične postojanke. Z večerajšnjim protinapadom so republikanci zavzeli vrh severnozahodno od Molinosa.

Republikanski uspehi pri Madridu

Madrid, 2. aprila. AA. Na bojišču pri Guadalajari, kjer je general Miaja sam prevzel poveljstvo, se razvijajo ogorčeni boji. Vojna sreča se obrača v korist republikancev, čeprav brne neprestano nad njihovi postojankami Francova letala. Protiletalske baterije posegajo zelo aktivno v boj.

Naval beguncev v Francijo

Pariz, 2. aprila. o. Danes so se sescali zaletopalki prizadeti ministretv in se posvečevali o ukrepah, ki bi bili potrebni zaradi vedno večjega števila beguncev, ki prihajajo iz Španije v Francijo. Sklenjeno je bilo, da bodo stare, žene in otroke v Franciji zaščitili, vsi miličniki, ki so španski državljani, pa se bodo morali vrniti nazaj.

Na francoski strani meje se je zbralo doelej že nad 7000 španskih miličnikov. Razen španskih državljani je med njimi tudi mnogo Rusov, Angležev, Francozov in Poljakov. Večje število miličnikov je izjavilo, da se nečjejo več vrniti v Španijo, španske državljane pa so popoldne deloma že poslali nazaj čez mejo. Odpravili so jih s posebnim vlakom, ki je proti večeru krenil proti Cerberi.

Angleži beže iz Barcelone

London, 2. aprila. o. Angleški državljani, ki živijo v Barceloni, so prejeli poziv, naj se umaknejo na angleške vojne ladje, ki so zasidrane v luki in ki bodo v terek odplule. Republikanske oblasti so izjavile, da ne morejo več jamčiti za varnost tujih državljani v Barceloni.

Čsl. zastopnik pri Francu

Praga, 2. aprila. AA. (ČTK). List »Narodny Osvoobozdenik«, ki je zelo blizu zunanjemu ministrstvu, poroča, da bo češkoslovaška vlada v kratkem imenovala diplomatskega agenta pri vladi generala Franca. Po nekkih informacijah bo za to mesto določen g. Hanak.

Novi kitajski uspehi

V južnem šantungu so Kitajci odbili japonsko protiofenzivo, v Anhaju pa prodirajo proti šanghaju

Sanghaj, 2. aprila. o. Vesti o borbah okrog Sučova so tako protislovne, da si ni mogoče ustvariti jasne slike o položaju. Po japonskih vesteh je japonska vojska prešla v protinapad in ob Velikem kanalu zavzela več važnih strateških postojank ter mesto Tajenčuang, po kitajskih informacijah pa se je Kitajcem posrečilo odbiti japonsko protiofenzivo že od vsega početka in prizadeti nasprotniku velike izgube. Kitajske čete so celo prodrele na sever, tako da so se morali Japonci še bolj oddaljiti od Tajenčuanga. Sedaj prodirajo Kitajci proti mestu Čaočuangu.

Tudi z drugih frton prihajajo poročila o novih kitajskih uspehih. Predvsem so se Kitajci spet pojavili v bližini Vuhua in Hangčova ter prodirajo proti Sanghaju. Njihovi četniki, ki povzročajo tik za fronto Japoncem velike težave, so baje prodrli že 50 kilometrov pred Sanghaj.

Japonski vojaški krogi so zelo v skrbeh, ker je Kitajcem reorganizacija vojske očitno dobro uspela. V Sanghaju so se pojavile govorice, da se bo morala prei mestnimi vrati ponovno odločiti usoda japonskega vdora na Kitajsko.

Katastrofalen požar v Rumuniji

Bukarešta, 2. aprila. w. Večerajšnji dan je bil dan nesreč za Rumunijo. Po raznih krajih je bilo več elementarnih katastrof, ki so povzročile precejšnjo stvarno škodo. V občini Diosti je izbruhnil požar, ki je upepelil skoro celo vas. Izmed 480 poslopij jih je ostalo nepoškodovanih samo sto. Požara zaradi pomanjkanja vode sploh ni bilo mogoče gasiti. Ogenj je zanetil otrok, ki se je igral z vžigalicami. Škodo cenijo na 100 milijonov lejev. V kraju Leondesti je požorela zgodovinska vaška cerkev do tal in je za pet milijonov lejev škoda.

Volitve v Egiptu

Kairo, 2. aprila. AA. Uradno razglajajo rezultat volitev v gornjem Egiptu. Vlade skupine so dobile 51 mandatov, neodvisne skupine 19 mandatov, skupina Maher-paše 20. Naknadne volitve bodo v 13 okrajih.

Grški letalski ataše v Beogradu

Atene, 2. aprila. o. Grška vlada je imenovala za svojega letalskega atašea pri poslanstvu v Beogradu letalskega majorja Ekonomaa.

Hitler danes v Gradcu

Ogromne priprave za svečan sprejem — Zvečer bo kancelar govoril na velikem plebiscitnem zborovanju

Gradec, 2. aprila. w. Mesto Gradec in z njim vsa Stajerska se mrazilno pripravljajo za jutrišnji obisk državnega kancelarja Hitlerja. Priprave za sprejem prekašajo vse, kar je bilo doslej običajno pri takšnih prilikah. V mestu ni nobene hiše in nobene okna, ki bi ne bila okrašena z venc in zastavami. Nad glavnimi ulicami so položili električne kable, na katerih je obsešnih na tisoče obročic, ki bodo jutri zvečer spremenile mesto v morje luči. Po vseh mestnih okrajih so nameščeni zvoničniki, ki bodo prenašali govor kancelarja iz velike dvorane v bivši tivolni za vagono. V Gradcu bo jutri poleg vseh rednih vlakov vozilo še 60 posebnih vlakov. Tudi avtomobilski promet za bližnjo in daljno okolico bo jutri močno jačen. Kakor računajo, se bo jutrišnjega sprejema udeležilo najmanj 200.000 ljudi iz Gradca in vse Stajerske.

Göring v Salzburgu

Salzburg, 2. aprila. br. V Salzburg je danes prišel maršal Göring. Na postaji so mu priredili sijajen sprejem.

Svečan sprejem avstrijske legije na Dunaju

Dunaj, 2. aprila. o. Današnji dan je potekel v znamenju povratka avstrijske narodne socialistične legije iz Nemčije. Na Dunaj sta prišli dve motorizirani brigadi legije, skupno 2500 mož, medtem ko so se ostali oddelki porazvrstili po drugih avstrijskih mestih. Obe brigadi sta prišli na Dunaj že ponoči. Dali ob 6. so bile razpostavljene njune častne straže na grobeh juljskih žrtve. Potem so se ves dan vrstile manifestacije, koncerti in parade. Dopolne ob 10. je bila velika poklonitev na grobu Neznane junaka. Popoldne ob 2. sta pred zbranimi legionarji, ki so bili obkroženi od ogromnih množic, govorila vodja hitlerjevskih napadalcev poveljnik Birkel. Ob 17. so legionarji v poveljnik Birkel. Ob 17. so legionarji v sprevidu obšli center mesta. Ob tej priliki so se razvile velike manifestacije, h katerim se je zbralo več desetstotež ljudi.

Izenačenje zakonodaje

Dunaj, 2. aprila. o. Danes popoldne je prišel na Dunaj minister za pravosodje Frank. Minister ima nalogo posvetovati se

z avstrijskimi pravniki o čimprejšnjem izenačenju nemške in avstrijske zakonodaje.

Bivši predsednik Miklas je svobodan

Dunaj, 2. aprila. o. Službeno ugotovljeno, da zadnjega avstrijskega poglavarja prof. Miklasa, ki se je umaknil v svoj dom, nihče ne nadleguje in da mu je zagotovljena popolna svoboda. To velja tudi za njegovo soprogo in njegove otroke. Tudi bivši zunanji minister Guido Schmidt ni bil aretiran.

Zamenjava avtomobilske državne značke

Dunaj, 2. aprila. AA. Z uredbo deželnega namestnika se v Avstriji ukine mednarodni znak »A« na vseh avstrijskih avtomobilih. Do 10. aprila t. l. morajo vsi avstrijski avtomobili imeti pri vožnjah v tujino znamenje »D«.

Slovo generala Bocka

Dunaj, 2. aprila. AA. Generaloberst v. Bock, poveljnik 8. armije, se je danes slavnostno poslovil od tuščanske garnizije. Po prisrčnem nagovoru na vojske je obhodi avstrijske in nemške čete, nato se je pa odpeljal v Nemčijo.

Glasovanje nemških državljanov iz Jugoslavije

Beograd, 2. aprila. d. Nemški državljani, ki prebivajo v inozemstvu, lahko sodelujejo pri ljudskem glasovanju 10. aprila na dva načina. Lahko se peljejo tega dne na ozemlje Velike Nemčije in glasujejo tam, lahko pa glasujejo tudi na poljubni nemški ladji, ki je slučajno zadržana v luki države, v kateri prebivajo. Nemški državljani iz Jugoslavije bodo to pot glasovali po večini na teritoriji Nemčije, deloma v Beljaku, deloma pa v Gradcu. Ker pa se nahaja veliko število nemških turistov v južni Dalmaciji, je nemško poslanstvo v Beogradu naknadno še doseglo, da bo prišla v Dubrovnik nemška ladja »General von Steuben«, na kateri bodo lahko glasovali Nemci in Avstrijci, ki se mude v južni Dalmaciji ter v Bosni in Hercegovini.

Beleške

Pozivi brez odziva

Za prvi april je potegnil »Slovenec« iz svoje repotarnice zopet framasone in jih prišel jugoslovenskim nacionalistom kot krpo sramote in zanikanja. Mi smo o tem zanimivem poglavju že ponovno pisali in pozvali »Slovenca« naj vendar enkrat navede imena framasonov, ki imajo vpliv na pisanje in politiko jugoslovenskih nacionalistov. Do danes še nismo dočakali odgovora. Ker je gospodji okoli Kopitarjeve ulice masonstvo že tako prirastlo k srcu, smo se ji celo ponudili, da ji bomo pomagali iskati masonsko šibo božjo ne samo pri nas, nego tudi v njenem lastnem taboru. Opozorili smo jo prav prijateljsko, da sede masoni celo med najodličnejšimi slovenskimi prijatelji »Slovenca«. Gospodje so nam sveda tudi ta odgovor ostali na dolgu.

To pot je prišel »Slovenec« brbljati poleg masonov, ki sede v JNS, ob o nekih delničarjih, generalnih ravnateljih in drugih »solidnih gospodih«, ki baje vzdržujejo jugoslovenske nacionaliste v njihovi borbi. Ako žele gospodje podrobneje diskusijo o tem vprašanju, smo tudi rade volje na razpolago. Pozivamo jih naj, objavijo seznam voditeljev in odličnih članov JNS, ki sede kot delničarji in generalni ravnatelji v raznih pridobitnih podjetjih. Obenem naj objavijo seznam slične »solidne gospode« iz svojega lastnega tabora. Slovenska javnost bi imela potem dovolj priložnosti, da bi presodila, kje je več delničarjev, upravnih svetnikov, generalnih direktorjev in slične gospode, med slovenčevci ali nacionalisti. Sveda pa vemo že naprej, da bo tudi ta naš poziv ostal brez odziva, kakor vsi doslej, če smo hoteli ugotoviti, kje je resnica in kje laž.

»Slovenčeva« smola

Pred dnevi je napadel »Slovenec« jugoslovenske nacionaliste in JNS, da umetno ustvarjajo bunjevski narod, ker so se odrekli načelu narodnega edinstva. Mi smo že primerno zavrnilo to bedasto izmišljotino in opozorili gospode, da so glavni poborniki bunjevskega vprašanja njegovi najintimnejši beograjski prijatelji, ki za formiranje posebne bunjevske individualnosti ustanavljajo celo posebne liste.

Danes naj navedemo par misli subotškega tednika »Neven«, ki krepko podpira JRZ. List pravi, da nekateri v Zagrebu in drugje niso zadovoljni, ker Bunjevci ne marajo postati Hrvati. »Bunjevci hočejo ohraniti svoje staro plemensko ime, s katerim so se vzdržali na narodni meji jugoslovenstva polnih 500 let. Bunjevci so živeli 500 let v tem predelu Evrope pod imenom Bunjevci in nikoli kot Hrvati, ki sploh niso vedeli za njihov obstoj. Kot Bunjevci smo vstopili v jugoslovensko občestvo s svojim poštenim bunjevim imenom.«

Tako jo je »Slovenec« zopet enkrat pošteno dobil po zobeh od svojih lastnih pobratimov.

Pokojski zavod v Ljubljani in Dalmaciji

Znana je akcija nekaterih dalmatinskih, zlasti mačkovsko orientiranih zasebnih namočencev in gospodarstvenikov, da bi se za Dalmacijo, ki je sedaj priključena k Pokojniškemu zavodu v Ljubljani, osnovalen zavod, odnosno da bi se priključila Dalmacija k zagrebškemu zavodu. Pred dnevi je izšla uredba o ustanovitvi novih pokojniških zavodov v Zagrebu, Sarajevu in Beogradu. Po tej uredbi je Dalmacija ostala pri Pokojniškem zavodu v Ljubljani.

»Obzor« se zaradi tega pritožuje in zno-va postavlja zahtevo, naj se Dalmacija priključi k Zagrebu. Po njegovih informacijah zadeva še ni definitivno rešena, temveč se v ministru na novo proučuje. Po mnenju »Obzora« je »zlasti neprimerno, da bi bilo pomorsko osebo zavarovano pri ljubljanskem pokojniškem zavodu, ker v Ljubljani kot kontinentalnem mestu ne morejo imeti potrebnega smisla za pomorske stvari.«

Dr. Maček ni zadovoljen s Suzorjem

Glavno glasilo dr. Mačka »Hrvatski dnevnik« se pritožuje nad finančno politiko SUZOR-ja (Središnji ured za osiguranje radnika). Očita mu, da svoj denar investira le v izvenhrvatskih krajih. Med drugim pravi:

»SUZOR je dal okoli 100 milijonov dinarjev posojila državi, banovinom in občinam, a niti pape našim (hrvatskim) kraljem. Okoli 120 milijonov dinarjev ima na položajih v državnih in poldržavnih bankah, zadnjo večjo vlogo v Zagrebu pa je sklenil dvigniti. Obetana je bila gradnja sanatorija za kostno tuberkulozo v Hrvatskem Primorju, na zadnji seji pa noben član SUZOR-ja iz naših krajev ni zahteval te gradnje.«

»Hrvatski dnevnik« končno poroča, da je predsednik SUZOR-ja Marko Bauer odstopil.

Demetrović v Beogradu

V Beograd je prišel drugi podpredsednik JNS, bivši minister Juraj Demetrović, ki se je po dolgi boleznili toliko okrepil, da bo zopet lahko aktivno posegel v politično življenje. G. Demetrović se je setal v Beogradu s predsednikom JNS Petrom Živkovićem in ostalimi člani vodstva stranke.

Delovni odbor združene opozicije

Zagrebski »Obzor« poroča, da se bo te dni sestel v Beogradu delovni odbor združene opozicije, v katerem ima vsaka združena skupina po enega zastopnika. HSS bo v odboru zastopal poslanec dr. Šutej, bivši SDS pa Večeslav Vilder. Razpravljali bodo o skupni akciji združene opozicije in obravnavali že tudi situacijo z ozirom na bližajočo se skupščinske volitve.

Opozicijski akcijski odbor za vrbasko banovino

V četrtku so se zbrali v Banjaluki predstavniki vseh skupin združene opozicije. Razpravljali so o političnem položaju in kopeno izvolili akcijski odbor združene opozicije za vrbasko banovino. V njem so za emporadnike dr. Branko Čubrilo, za ISS dr. Niko Ljubčić, za muslimane no-

Iz vodstva SKJ

Beograd, 2. aprila. AA. Od 12. do 15. maja bo letna skupščina saveza SKJ. Dne 12. maja bo seja izvršnega odbora saveza, 13. maja seja plenarna, 14. maja skupščina delegatov in 15. maja glavna letna skupščina. Prosvetni odbor Saveza SKJ je sestavil navodila za analitike teče in jih natisnil v posebni knjižici. Te knjižice so razposlali vsem enotam saveza, da jim bodo za osnovo pri pripravi letnih tečajev. Seje prosvetnega odbora so vsako prvo nedeljo v mesecu. Prosvetni odbor ima dve kopiji našega najboljšega uspešnega filma »Oj, svi Sokole«, ki ga posoja vsem kinom v državi.

Odlikovanje francoskih borec v solunske fronte

Pariz, 2. aprila. o. V invalidskem domu je bila danes prisotna manifestacija za francosko-jugoslovensko prijateljstvo. Po-likar dr. Purid je večjemu številu nekdanjih solunskih bojevnikov izročil jugoslovenska odlikovanja. 42. francoski pešpolk je bil odlikovan z redom Karadjordjeve zvezde IV. stopnje, organizacija Poilu d'Orienta pa z redom Jugoslovenske kro-ve III. stopnje.

Nekaj za pouk in kratek čas iz »Domoljuba«

Včasih je »Domoljub« nehote odkritorečen in pove kako resnično besedo, morda v podzavesti. Tako razpravlja v zadnjem uvodniku o nedeljskih občinskih volitvah in prihaja do spoznanja, da so »v Sloveniji tudi tisoči volilcev, ki se ne skladajo s sedanjim režimom. To za nas ni nikakoli sramota. Ni dežele na svetu, kjer bi bili vsi enih misli in političnih in drugih vprašanjih. V tem pogledu tudi Slovenija ni izjema, čeprav bi morda bolj kakor katera-koli druga dežela sveta potrebovala politično enotnost.«

»Domoljub« pa pravi tudi, da »mora biti v sramoti in pouk priznati, da smo v boju za naše občine parkrat doživeli poraze, ki bi jih ne bilo treba. Tudi tu se v splošnem potrjuje pravilo, da je vsa priprata dva, tretji dobiček ima. Osebnosti in krajevni spori so znak premale politične zrelosti in skrajni čas je, da bi izginili s površja naše politične zgodovine.«

Organ katoliške akcije za naše podeželsko ljudstvo pa ne bi bil zvest sam sebi, če bi v isti številki zopet grdo ne opsoval JNS in jugoslovenskih nacionalistov. Namesto da bi povedal, kaj so povedali njegovi lastni ljudje v senatu o najbolj perečih vprašanjih slovenskega naroda, grdo laže in obrekuje, da »JNS ne zamudi nobene prilike, da ne bi pokazala svojega veselskega značaja. Svoje veselstvo je ta centralistični tvor kazal ves čas svoje nacionalne diktature. Svojem veselstvu se

Togal

tablete

prijetno delujejo zoper: revmatizem, bolezn zaradi prehlada, protin, živčne bolezni, lumbago, ishias in glavobol. Togal tablete ne umirijo samo bolečine, temveč pomagajo tudi izločevati sečno kislino. Zaradi tega so se dosegli odlični rezultati tudi v zastarelih primerih. Več kot 6000 zdravnikov, izmed katerih je mnogo profesorjev, predpisujejo Togal tablete, zato zamorete tudi vi z zaupanjem kupovati to zdravilo. Togal bo tudi vam pomagal, kot je tisočim drugih. Nesklad-ljive so tablete Togal za želodec, srce in ostale organe. Dobivajo se v vseh lekarnah. Dr. Stevanović & Pyk, Beograd. Reg. S. br. 2082 G. II. 1933.

ne odreče tudi sedaj, ko toče grenak kruh opozicije. To se je posebno pokazalo v borbi proti konkordatu, ko je JNS netila s vsemi silami plemensko mržnjo in hujskalo pravoslavni klerikalizem na katoličane. Svoje veselstvo in zagrizeno protislovensko stališče pa kaže tudi s sedanjimi govori v senatu, ko nastopa proti akademiji znanosti v Ljubljani. In se še dolo ljudje, ki slede tej stranki med Slovenci, ki berejo njene časopise in ki s izkoreninjenim vred pljujejo na našo slovensko kulturo.«

Odgovarjati na te divne izlive krščanske resnicoljubnosti bi bilo odvrat. Dostavljamo samo, da po »Domoljubu« logični sede »veselstvo« ravno njegovi najbolj intimni prijatelji. Ako je bil dr. Andjelčević s svojo skromno pripombo o slovenski Akademiji znanosti zaslužil pridevek »veselstvo«, potem je glavni govornik senatskega kluba JRZ dr. Ljubo Vojnović zaslužil pridevek »veselstvo« na kubik. In s njim vsi, ki so mu prijatelji s klicem: »Vrlo dobro!« Kdo vse so to bili, »Domoljub« ne bo težko izvedeti.

Res se čudimo zanesljivosti gospodov iz »Domoljubov« hiše, saj vendar toden za tednom dobivajo nove dokaze, kako niti njihovi priprosti čitatelji ne nasledajo več takim grdim in neumnim hujskarijam. Ako že ne iz siri za slovensko skupnost, ki jim je vedno na jeziku in peresu, vsaj iz svojih lastnih interesov naj bi že končne spregledali.

Rumunija brez strank

Bukarešta, 2. aprila. b. Vlada odredba, s katero se razpušča vse stranke v Rumuniji, je bila že večer izvedena v vsej državi. Pisarne krajevnih organizacij in generalnih tajništve vseh strank so bile zaprte in odstranjeni vsi napisi. Listi ne smejo odsej objavljati niti besede o razpuščenih strankah. List »Epoca«, v katerem je bil zaplenjen neki strankarsko politični uvodnik, je za pet dni ustavljen.

Odbor za prošnje in pritožbe

Beograd, 2. aprila. p. Včeraj je danes je v skupščini zasedal odbor za prošnje in pritožbe. Na sejah je bilo rešenih večje število prošelj, ki so se v glavnem nanašale na zahtevo po gnotni podpori.

Ministri v Dalmaciji

Beograd, 2. aprila. AA. Predsednik vlade in zunanji minister dr. Stojadinović bo v družbi vojnega ministra generala Marica, finančnega ministra Letice, gradbenega ministra Stosićevica in ministra brez portfelja g. Novakovića prebil današnji dan v Sibeniku in okolici.

vinar Mehud Kulenović, za samostojne demokrate prota Dušan Kemanović, za stare radikale pa bivši narodni poslanec Kosta Majkić.

Avstrijska penzija za Sarkotiča in Perčevića

Poročali smo že, da je novi režim v Avstriji zaradi njunega habsbursko legitimističnega delovanja aretiral generala Sarkotiča in podpolkovnika Perčevića, ki sta tudi v naši novejši zgodovini igrala tako žalostno vlogo, saj sta bila glavna zaščitnika in podpornika protijugoslovenskih teroristov. Glavno glasilo JRZ »Samouprava« se je s tema aretacijama bavilo že v ponovnih beležkah in je med drugim povedalo, da sta oba imela od avstrijske vlade priznano naznema visoko penzijo. »Samouprava« pristavlja:

»Ako bi bila ta dva človeka dosega pravico na penzijo kot oficirja avstro-ogrske monarhije, ne bi bilo česa reči. Toda ni tako. Znano je, da sta Sarkotič in Perčević dobivala materialna sredstva zato, ker sta vodila ogroženo propagando proti naši državi in za avstrijski legitimizem. Današnji režim v Avstriji je postopal popolnoma pravično, ko je ta dva agenta bivše cesarske Zite zaprl. Njuna tragična, a zaslužena usoda pa naj bo svarilo vsem, ki so pri svoji kratki pameti verovali, da smejo brez kazni in brez posledic rovariti proti svoji državi, brez ozira na to, ali se nahajajo na Dunaju ali v Kanadi.«

Inomost kot centrum nemškega planinstva

V petek se je mudil v Inomostu voditelj nemškega sporta von Tschammer, ki je znan tudi naši javnosti po obisku v Jugoslaviji ob priliki priprav za prenos olimpijskega ognja preko Jugoslavije. Tschammer je imel daljši govor, v katerem je med drugim naznanil, da je edredil prenos centralne Nemškega planinskega društva iz Monakovega v Inomost. S tem hoče izvesti nemška vlada svojo namero, da postane Inomost središče vsega nemškega planinstva.

Odstop Skladkowskega odklonjen

Variava, 2. aprila. b. Kakor se doznava, je ministrski predsednik Skladkowski predložil predsedniku republike Mosckemu demisijo svoje vlade, ki je pa prezident republike ni sprejel. V uradnem sporočilu se naznanja, da je vlada sklenila ostati še nadalje na krmilu in voditi vse državne posle v skladu z dosedanjim programom. Baje je Skladkowski predložil demisijo kabineta samo formalno, da bi pred javnostjo manifestiral voljo predsednika republike, da ostane na Poljskem še nadalje vse pri starem.

Turnir v Lodžu

Lodž, 2. aprila. i. V 12. košu mednarodnega šahovskega turnirja si je Pire v angleški partiji z dr. Seitzem priboril premoč kmetov na damskem krilu in zmagal. Poltys je v ortodoksnem damskem gambitu nasproti Gerstenfeldu spregledal kmeta, kar za je stalo partijo. Najdori je z dobro pozicijsko igro v krasnem ortodoksnem damskem gambitu prizadel Stahlbergu drugo poraz. Menčikova in Frydman sta prekinila Reti-Zucker-torovo otvoritev v popolnoma nejasnem položaju. Regedzinski ni mogel uveljaviti male prednosti, ki si jo je pridobil v otvoritvi nasproti Appelu in se je moral zadovoljiti s remijem. Nejasno je stanje v prekinjenih partijah Steiner - Sulik in Petrov - Eliskases. Kolski je z dobro igro ortodoksnega damskega gambita dobil boljše pozicije nasproti dr. Tarlakowerju, se je pa zadovoljil s remijem.

V nadaljevanju prekinjenih partij se je Steinerju z nepričakovano kombinacijo posrečilo rešiti izgubljeno pozicijo v remisu Stahlbergom. Pire je uveljavil prostega kmeta in gladko premagal Sulika, enako je Gerstenfeld zmagal nad dr. Seitzem.

Stanje po 12. košu: Pire 9 in pol, Gerstenfeld in dr. Tarlakower 7 in pol, Eliskases 7 (1), Stahlberg 7, Petrov 6 in pol (1), Appel in Regedzinski 6 in pol, Poltys 6, Frydman 5 in pol (1), Kolski 5 in pol, Steiner 5 (1), Najdori 5, Sulik 3 in pol (1), Menčikova 3 (1), dr. Seitz 1 in pol.

Konferenca za »Jadranski pokal«

Zagreb, 2. aprila. o. V Trstu se jutri sestanejo zastopniki plavalnih klubov, ki sodelujejo v tekmah za »Jadranski pokal« znanih jugoslovensko-italijanskih tekmah v plavanju in waterpolu. V Trstu so že odpotovali zastopniki Ilirije, Jadrana in Viktorije. Konference se bodo razen njih in zastopnikov Triestine udeležili tudi predstavniki Fiumane, ki bo brzkone tudi sprejeta v ligo. V tem primeru bo treba spremeniti tudi pravilnik tekmovanja. Na jutrišnji konferenci bodo določili tudi spored letošnjih tekem.

Občni zbor kolizejske JNS v Ljubljani

Redni občni zbor okrajne organizacije JNS za kolizejski okraj v Ljubljani bo v četrtek 7. t. m. ob 20. v restavraciji Zvezdi. Odbor.

Zemunska vremenska napoved: Dežno oblačno v vsej državi a povečano oblačnostjo v severni polovici, kjer utegne biti nekaj dežja. Zagrebška: Stalno in zelo toplo vreme. Dunajska: Bolj oblačno, sprva še milo, toda najbrže že v noči na ponedeljek bolj hladno.

Velika Nemčija in Srednja Evropa

Dunaj, 2. aprila. d. Današnja »Neue Freie Presse« objavlja na uvodnem mestu članek princa Rohana o »evropskih učinkih priključitve«. V članku poudarja avtor, da je sedaj napočil trenutek, ko lahko Nemčija reče evropskemu zapadu: Roke proč od srednje Evrope! Angleži, pravi Rohan, so že priznali našo zahtevo: Srednja Evropa Srednjeevrope! Nato članek nadaljuje:

»To je zdrav razvoj. Nemški narod je postal najboljši garant reda, miru in blagostanja v prostoru med Severnim in Vzhodnim morjem ter jugovzhodnimi morji Evrope. Potrebno pa je sedaj, da nas zapadna Evropa v srednji Evropi pusti pri miru. Neha naj ovirati sodelovanje med nemškim narodom in narodi jugovzhodne Evrope! Z »anšluso« so propadle vse do sedanje zamisli o Podunavju. Madžarski revizionizem, katerega nosilec je od dne do dne naraščajoče obnovitveno gibanje, je odslej naslonjen na os Rim-Berlin.

Nova rumunska ustava zakonito izključuje sleherni vojaški prehod preko svojega ozemlja in tega ni

sklenila kaka Codreanuova vlada, temveč sedanja vlada sredine. CSR ne nudi danes evropskemu zapadu nobene opore več za vmešavanje v srednjeevropske zadeve. Nemški Dunaj, nemška Vzhodna marka pomenita z neposredno sosedino in prijateljsko Madžarsko konec marsikaterih od vzhoda prihajajočih imperialnih sanj.

Privlačnost nemškega prostora proti evropskemu jugovzhodu je že v preteklih letih močno pridobila. Nemški konzum, politična in vojaška veljava Velike Nemčije bodo ta razvoj še pospešili. Et nekaj let se pečamo z idejo velikoprostornega gospodarstva. Gospodarski dvig Avstrije v bližnjih mesecih bo še bolj podžgal s splošnem srednjeevropskemu gospodarskemu sodelovanju in koncentraciji. V tem razvoju pa pripada Dunaju kot vratom rajha proti jugovzhodu vloga mostu od nemšva k drugim narodom v tem predelu Evrope. Šele sedaj, ko smo za vedno združeni z rajhom, se lahko spet začne staro poslanstvo Vzhodne marke v velikem prostoru od Hamburga do Carigrada.«

Marija Kramar v Slovenjgradu, Gabriela Korbar v Toplicah, Stanišlava Perčak v Selnici, Rajko Iglar v Slovenjgradu, Vera Vizintin pri Sv. Juriju (Maribor), Jana Koprivnik v Toplicah, Cecilija Rape v Senčurju pri Kranju, Valter Erker v Sp. Karteljem pri Novem mestu, Olga Vrhovec-Korber v Prevaljah, Ana Kos v Vurči (Šmarje), Roža Košenina pri Sv. Lenartu, Marija Kociper v Svetinjah pri Ptujju, Maksimilijana Povh pri Sv. Kunigundi (Slovenjgradec), Amalija Peček v Vavt vasi, Marija Srak na Jesenicah, Miroslava Ogrinc in Marija Dernovšek v Novem mestu, Ljudmila Mencej-Trepečnik v Trbovljah, Gabriela Lubar v Ihanu, Ida Uršič v Horjulu, Frančiška Možina-Kavšek v Črnomlju, Maki Tvrđi v Primskovem, Frančiška Jerala v Iga vasi, Franc Rus v Radovljici, Alojzija Jančič v Cirkovcih pri Ptujju, Valerija Rodič-Seket v Križu pri Kranju, Oskar Breigan v St. Janžu (Slovenjgradec), Ivan Vitenc v Ratčah, Ladislav Razinger na Jesenicah, Ana Marjetič-Kotnik v Opletnici, Kazimir Savnik v Ljubljani, Živko Tomišič v Koštelu pri Kočevju, Marija Repič v Planini (Šmarje), Marija Bratkovič v Pirenici, Ema Šajtaber v Slovenjgradu, Frančiška Ložar v Makolah, Marija Kovič v Radmožancih, (Dol. Lendava), Antonija Lenarčič v Ljubljani, Vera Pečar-Premrov v Kranjski gori.

Upokojeni so učitelji in učiteljice Angela Bučar v Trbovljah-Vodah, Karolina Kadunc pri Sv. Gregorju (kočevski srez), Julija Dikleva v izrehu, Anka Šilar v Kranju, Franja Sotlar v Polzeli in Blaž Filo v Markovcih (murskosoboški srez).

Konec kovinarske stavke v Franciji

Pariz, 2. aprila. br. Vse kaže, da bo velika stavka kovinarjev kmalu končana. Z njo so bile najbolj prizadete državne tovarne letal. Ministru Auriole se je končno posrečilo najti formulo, na katero so pristali zastopniki delodajalcev in delavstva. Sporazum je že podpisan, vendar pa ga bodo morali delavci na jutrišnjih zborovanjih še odobriti. Po sporazumu se bodo plačili delavstva povisaše povprečno za 7%. Delodajalci so se tudi zavezali, da sprejmejo v službo večje število nezaposlenih, zastopniki delavcev pa so pristali na 45 ur dela na teden. Če bo sporazum jutri definitivno odobren, se bo delo v vseh tovarnah v ponedeljek zopet nadaljevalo.

Iz prosvetne službe

Beograd, 2. aprila. AA. Napredovali so v 5. skupino učitelji in učiteljice: A. Zdravko v šoli za potapljenost deca v Celju, okrajni šolski nadzornik Ambroz Rušjan v Celju, Ema Hrovatin v Ljubljani, Jozef Vrhuc v Stični, Olga Juvancić v Mariboru, Marija Selak v Zireh Franc Venturini v Ljubljani, Anton Lamut v Novem mestu, Marija Brolih v D. M. v Polju, Pavla Puhr v Kamnici, Gvidon Srahotnik v Celju, Anton Lomšek na Jeziči, Ivo Petrak v Celju, Roža Randi v Ljubljani, Marija Pavlošič v Radovljici, Antoa Berce v Ljubljani, Franja Lupša pri Mali Nedelji, Frančiška Stanovnik v Celju, Ursula Mazi v Borovnici, Karel Goršek v Ljubljani, Jospina Primožič v Črnomlju, Josip Kobal v Ljubljani, Marija Šterk v Ptujju, Ana Panfir v Dobu, Gabriela Drašček v Zalogu, Stefanija Kokalj v Ljubljani, Edvard Praprotnik v Ptujju.

V 6. skupino: Marija Petrovič na Igu, Adela Rupnik v Kočevju, Vera Sever pri St. Jerneju (Kriško), Marija Selan na Hrušici, Marija Markizeti na Jesenicah, Elizabeta Pokolj v Mariboru, Justina Orel v Hraštniku, Erna Buh na Jesenicah, Amalija Spanger v Studencih pri Mariboru, Amalija Vclner v Šmartnu pri Ljubljani, Josip Šušteršič na Rakeku, Jospa Negelšmjd v Ptujju, Rožica Držaj v St. Vidu pri Ljubljani, Andrej Flajs v želmjah, Jozef Štrubelj v Črnomlju, Marija Bras v Sevnici, Angela Sadar v Celju, Ivana Grahovnik v St. Ilju pri Slovenjgradu, Marija Čeh pri Sv. Nedelji, Ana Šterbenk v Črnomlju, Pavla Vodič v Petrovcih, Pavla Beg v Trbovljah, Nada Fakin v Šmarju, Elizabeta Solar v Poljčanah, Anton Kobentar v Radovljici, Frančiška Plehan v Šmartnu pri Ljubljani, Boris Grad v Radovljici, Rafael Zuzola v Ptujju.

V 7. skupino: Ljudmila Dolenc v Vuze-nici, Marija Svetina v Celju, Marija Vajt v Vel. Dolencih, Emilija Lazarina v St. Janžu (Kriško), Josip Jerala v Iga vasi, Ida Fajdiga v Stranjah, Maksimilijan Vilfan v Metliki, Marija Dvojak v Prečini, Slavko Župevalj v Sromljah, Danica Demšar v Litiji, Janko Kikelj v Selnici pri Mariboru, Stefanija Brunštajner v Strugah, Ana Župevc v Črnomlju, Gabriela Sikošek in Marta Štajner v Trbovljah, Adolf Klavara v Gornji Dolini, Milčs Ledinek v Tezmem, Al. Nečimer v Dupljah, Adolf Polanc v Polzeli, Maksimilijan Podnar v Plištanju, Jana Mavčič v Predvorju, Frančiška Petrovič v Ljubljani, Fr. Vidic v Šmartnem pri Litiji, Frančiška Štrkelj v Lokci, Veko Olot v Moravcih,

Naši kraji in ljudje

Nj. Vel. kraljica Marija med deco

Nj. Vel. kraljica Marija je v petek v Beogradu obiskala osnovno šolo kralja Petra II. In nekaj dobrodelnih ustanov. Deca je bila zelo vesela obiska svoje velike dobrotnice. Zgoraj: učenke igrajo na šolskem dvorišču kolo pred Nj. Vel. kraljico in njenim spremstvom. Spodaj: Pred vhom v šolo posluša Nj. Vel. kraljica pozdravno deklaracijo male učenke.

Iz osnovne šole kralja Petra II. se je podala Nj. Vel. kraljica Marija v zavetišče slepih deklet. Nj. Vel. kraljica je pokroviteljica odbora, ki je ustanovil to zavetišče. Kraljica je zavetišče, ki nosi njeno ime, doslej izdatno podpirala, v njem pa je bila v petek prvič. Odbornice so jo pričakovale pred vhom in tudi dosti ljudstva se je zbralo na ulici. Nj. Vel. kraljica je pri srčno pozdravila slepe gojenke ter čestitala gojenki Katicki Mušalek, ki ji je zapela neko operno arijo. »Slišala sem že o vašem talentu, je slepi gojenki dejala kraljica, »in veseli me, da sem vas zdaj spoznala.« — Pri slovesu je kraljica vsaki gojenki podala roko ter se ljubeznivo poslovila od vodstva zavetišča. Dalje časa se je potem mudila tudi v zavetišču, ki ga z njeno izdatno pomočjo vodi ženski kršćanski pokret.

Zadnje prijave za romanje na Oplenac Rok za prijave poteče 5. aprila

Ljubljana, 2. aprila

Izletni odbor za romanje na Oplenac tvori člani in članice vseh ljubljanskih podružnic ter člani glavnega odbora. Na širšem sestanku, ki ga je sklical vodstvo CMD, so bili v odbor izvoljeni naslednji gospodje in dame: predsednik ravatelj Gruđen, kot glavni tajnik CMD, prvi podpredsednik g. Škulj, druga podpredsednica Milka Potočnikova, tajnik Tavcar, blagajnik ter obnem vodja in aranžer Tone Cotar, nadalje so še v odboru ravatelj Štrukelj, predsednik šentjakobske trnovske podružnice, g. Adlešič v imenu šišenske podružnice inž. dr. Staré in kot predsednik akademske podružnice. Na prvi seji je odbor kooptiral upokojenega postajenaštelnika g. Ludvika, prihodnje dni bo pritegnil še nekatere člane in članice k sodelovanju.

Odbor ima redne in tedenske seje in sklene širše sestanke v svrhu propagande. Na sejah skrbno pripravlja in obravnava vse potrebno, da se bo izlet vršil čim udobneje in da bodo izletniki v celoti zadovoljni. Prekrbel je ugodno in ceneno vožnjo, kakor tudi cenena stanovanja in prehrano, razposlal je vsem podružnicam prospekte s prošnjo, da se tudi one temeljito pripravijo na 1. majniški romarski izlet. Izletni odbor obvešča podružnice in priavljence o vseh ukrepih z okoliščinami, glavni vestnik pa je nedeljsko »Jutro«. Podružnice morajo v svojem območju prav tako skrbno pripravljati, kakor to dela izletni odbor, če hočemo, da bo izlet vsestransko dobro izvršen in da bo dosegel, kar je želja poedincev in celotne CMD. Imena odbornikov jamčijo, da bodo izletniki zadovoljni. In dosežanje ugodnosti to potrjujejo.

Sokolstvo s svetovno-nazorskega vidika

V sredo zvečer je bilo v mali dvorani na Taboru predavanje z gornjim naslovom. Predaval je br. Jože Rus. Članstvo ljubljanskih sokolskih društev je napolnilo dvorano in s tem pokazalo potrebno zanimanje za vsa vprašanja o Sokolstvu in njegovi organizaciji. Iskrena želja nas vseh je, da bi zanimanje za vrsto predavanj, ki se bodo še vršila, tako naraslo, da bi poslušalci prihodnjič napolnili veliko taborsko dvorano.

Br. Jože Rus je svoje predavanje delil v bistvu v dva dela: a) kaj je svetovni nazor, b) osnove svetovnega nazora v Sokolstvu.

V prvem delu svojega predavanja nam je razvil pojem svetovnega nazora s čisto filozofskega stališča. Svetovni nazor ni vsaka ideja ali misel. Ta problem je obširen. Svetovni nazor mora biti le tako zaključeno pojmovanje, ki obsega svet in življenje. Tako dosledno zgrajen, kakor se nam prikazuje svet v svoji harmoniji, tak mora biti tudi svetovni nazor. V njem morajo biti pojmovno zajeti vsi elementi sveta in dogajanja v njem. Odgovarjati mora dejanskemu bistvu sveta in življenja, da je pravilen. Soglasje s skustvom ga potrjuje, nasprotje izključuje veljavnost. Prestati mora torej skustveno preizkušnjo. Vsak družbeni ustroj, ki naj ureja življenje poedincev in skupine kot družbene celote, mora biti zgrajen na nekem svetovnem nazoru.

Predavatelj nam je dalje podal nekaj primerov iz grške zgodovine in različnih verstev. Podal je razliko med verskim in razumskim nazorom. Pri prvem je izhodišče

Da se olajša delo odboru, je treba poskrbeti, da bodo vse prijave do 5. aprila v glavni pisarni. Podružnice naj se torej potrudijo. Naj ne bo podružnice, ki ne bi prijavila vsaj treh ali štirih članov. Večje podružnice kakor Maribor, Celje, Novo mesto, Kranj pa morajo slediti zgledu ljubljanskih podružnic, zlasti šentpeterski, ki je zbrala že nad 50 prijav, enako šentjakobsko-trnovska in druga. Poudarjamo, da je 5. april skrajni rok za prijavo.

Do glavne proge je izletnikom dovoljena polovična voznina. Na vstopni postaji naj kupijo celo vozno karto in obrazec K-13. Voznega lista naj ne oddajo, ker jim bo veljal za povratek. Za otroke od 4. do 10. leta je dovoljena polovična cena voznine starejših članov. Potniki in polnice naj vzamejo s seboj legitimacijo, službeno knjižico, ali podobno. Vsi, ki žele postojlo, naj se takoj javijo, obenem naj pošljejo rojstno in krajevno podatke, državni in avtonomni nameščenici naj javijo poleg tega številko legitimacije, a člani nabavljajnih zdravil štivilko svojih knjižic. Ponovno opozarjamo, da je kr. banska uprava dovolila vsem državnim in banovinskim uradnikom dopust od 30. aprila do 3. maja in se jim ti dnevi ne štejejo v redni dopust.

Ponovno navajamo, da stane voznina z vlakom in avtobusom v 3. razredu 188 din, v 2. razredu pa 260 din, kar je treba naikasneje do 5. t. m. poslati. V vlakih se bo treba pokoriti rediteljem in vodstvu. Njim naj se tudi prijavijo želje in pritožbe. Takisto naj se pred odhodom javijo morebitne želje, ki jih bo izletni odbor po možnosti upošteval.

Bog, drugi pa ne prihaja do tega zaključka, zato vodi prvi v popolno zavisnost, drugi pa nujno v svobodo. Pri prvem tudi ni svobodnega razvoja poedincev, ker tak razvoj tudi očitno ni mogoč, dočim je pri drugem poedinec izvor razvoja. Poedinec se giblje pri prvem nazoru v občestvu, ki izključuje vsako drugo opredelitev, dočim je pri drugem človek po naravni nujnosti prvenstveno član skupnosti naroda.

Večkrat slišimo očitek, da so ljudje, ki niso verskega svetovnega nazora, nujno brezbožniki. To trditelj je predavatelj s dokazi ovrgel.

Po vseh teh ugotovitvah in razčlenbah je prešel predavatelj na drugi del svojega predavanja na svetovnonazorske osnove v Sokolstvu. Z različnimi citati iz sokolske literature in ostale literature o Sokolstvu je pokazal na svetovnonazorne osnove: vedno gibanje, razvojnost, narodnost in moralnost kot osnove Tyrševe sokolske misli. Dokazal je, da je Sokolstvo sposobno nazviti svoj svetovni nazor.

Poslušalci, ki so ves čas pazno sledili predavateljevemu izvajanjem, so ga ob zaključku nagradili s glasnim odobravanjem. V debati, ki se je nato razvila, je predavatelj pojasnil še nekatera vprašanja in nakazal še mnogo problemov, kot hvalježno snov za vrsto nadaljnjih predavanj v okviru sokolske prosvete.

Hvaležni smo predavatelju za večer poln užitka. K. F.

Požar v banovinskem gozdu

Litija, 2. aprila

Letošnja tredično topla pomlad je presušila ves nastilj in dračje po tukajšnjih gozdovih. Zato smo imeli v zadnjih dneh že več gozdnih požarov. Med drugim je goril gozd v Širmanskem hribu, vnel pa se je že tudi gozd na Sitarjevu, ki se dviga nad Litijo. Včeraj popoldne pa se je pojavil ogenj v Svibnu, gričevju na levem bregu Save, ki se pričinja nad predilniškimi stavbami in se razteza v trikotu med Ponovičami in hribovsko vasjo Konj pod Vačami.

Prvi plameni so se pojavili v široki dolini, kjer kuhajo zadnje čase oglje. Oglarji so odšli okrog 12. ure h kosilu. Prvi se je vrnil od barake sredi gozda oglar Tomažin Jože, doma iz Cerovce. S strahom je opazil, da je preskočil iz neke kope ogenj in so medtem plameni zajeli že precejšen kos gozda v široki dolini. Tomažin je skušal ustaviti širjenje ognja, je videl, da je ves njegov trud zaman. Štekel je prestrašen na Ponoviče h gozdarju g. Premrovu, ki je jadrno alarmliral delavce na banovinskem veleposestvu.

Zaradi izredno toplega popoldneva in ker je prav tedaj začel pihati tudi veter, se je ogenj naglo širil še na ostale gozdne predele; zašel je preko Strešnega vrha tudi v Ravbar graben, ki leži na južnem pobočju Svibna in se konča pri železniških zavornicah ob reki Savi.

Kdor mnogo sedi

trpi večkrat radi neredne stolice. Dobro odvajalno sredstvo je DARMOL. Je dobrega okusa in deluje brez bolečin. Vzemite zato tudi Vi DARMOL.

Del. imp. S. J. 2008-15343/38

Banovinskim delavcem so pritekli na pomoč še kmetje iz soseske in mnogi predilničarji. Reševalci so se posluževali krampov, motik in vej, s katerimi so teptali ogenj. Okrog pogorišča so kopali tudi dva metra široke pasove. Na ta način se preprečava širjenje požara. Včerajšnji ogenj, ki je mestoma dvigal tudi več metrov visok plamen, je zlahka preskočil izkopano zemljo in se je širil z veliko naglico. Smrekovala in bukova drevesa so gorela kakor brozove baklje. Okrog 16. je bilo videti, da delavstvo samo ne bo kos naraščajočemu ognju, s katerim so bili že nad tri ure v srditem boju, zato so priskočili na pomoč še litijski gasilci. V litijski cerkvi so bili plat zvona. Skupnemu naporu vseh se je posrečilo, da so ognju omejili in preprečili širjenje. Varnost pa s tem še ni bila zjamčena, saj je vsak čas pretilo, da se bo ogenj obnovil, zato so ostale požarne straže — okrog 20 mož — v Svibnu še vso noč do jutra.

Trenotno še ni mogoče preценiti vse nastale škode. Ocenila jo bo komisija banke uprave, ki je lastnica vsega ozemlja. V zadnjem času so Ponoviče, kamor so namestili žrebecarno, v državni eksploataciji. Bežen pregled ponoviških gozdarjev je ocenil zgoreli kompleks na 20 do 22 hektarjev. Zgorele so stare smreke in bukovina. Široka dolina, Stršni vrh in Ravbar graben so bili v poslednjih letih na novo pogozdeni. V teku le so vsadili več desetstisoč smrečic in borovcev. Zdjaj je uničen ves dolgoletni trud in trpi banovinsko ve-

36. KOLO DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE

žrebanje I. razreda

13. in 14. APRILA 1938.

Dobitki:

Din 64,991.000.-

CENA SREČKAM ZA VSAK RAZRED:

1/4 srečka
Din 200.-

1/2 srečka
Din 100.-

3/4 srečka
Din 50.-

IZPLACILO TAKOJ — BREZ ODBITKA!
STROGO SOLIDNA POSTREŽBA!

GLAVNA KOLEKTURA DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE

A. REIN I DRUG

GAJEVA 8

ZAGREB

ILICA 15

Naročila naj se naslovijo NARAVNOST NA NAS, ker nimamo nikjer ne preprodajalcev ne agentov.

Imena dobitnikov ne dajemo v javnost pod nobenim pogojem!

leposvestvo zaradi tega tudi izdatno materialno škodo. Precejšnja škoda pa nastane tudi v lovskem pogledu. Na banovinskem veleposestvu posvečajo izredno pažnjo divjačini, katero pa je zdaj požar pregнал v sosednje revirje.

Ko so bili reševalci zaposleni, je nastal ob železniški progi še drug požar. Zanetila ga je iskra iz vlaka. Ogenj pa so hitro pogasili, ker so ga pravočasno opazili in je bil del kompleksa ob železnici nedavno temeljito očiščen.

Pogreb reis-ul-uleme Čauševića

Sarajevo, 31. marca

Kakor je »Jutro« že kratko poročalo, je izkazalo prebivalstvo Sarajeva in vse Hercegovine velike časti pokojnemu bivšem muslimanskemu verskemu poglavarju Džemaludinu Čauševiću na njegovi zadnji poti. Na pogreb tega uglednega in zaslužnega muslimanskega učenjaka je prislo iz vse Bosne in Hercegovine več tisoč muslimanov. Spreveda, kakršen je bil pri pogrebu reis-ul-uleme Čauševića, Sarajevo doleže še

šerijeve socialne in prosvetne akcije so šele v prvem stadiju razvoja, postale pa bodo svojina najširših muslimanskih narodnih slojev. Kot vrhovni verski predstavnik je Čaušević izvedel socialne reforme, na kakršne pred njim ni nihče niti mislil, kaj šele, da bi se za nje zavzel. S svojim močnim nastopom za napredek muslimanov Bosne in Hercegovine si je pridobil mnogo nasprotnikov, a še več iskrenih prijateljev v vseh krogih, a tudi nasprotniki

ni videlo. V sprevodu je sodelovalo nad 10.000 oseb, med njimi muslimanski dijaki vseh sarajevskih državnih šol in islamskih šolskih zavodov, predstavniki vojaških in civilnih oblasti, odborniki muslimanskih in drugih kulturnih organizacij, prometni minister dr. Spaho, člani vakufskega zbora za Bosno in Hercegovino, muslimansko svečeništvo itd. Od mrtvašnice državne bolnišnice do Begove džamije se je premikal sprevod polni dve uri. Na vseh ulicah, koder se je vil sprevod, so stale ogromne množice ljudstva na pločniku. Krsto pokojnega dostojanstvenika so v znamenju ljubezni in časti nosili verniki na rokah, izročajoč jo iz rok v roke. To vidimo tudi na sliki, ki je bila posneta na velikem dvorišču Begove džamije. Po verskih obredih pred Begovo džamijo so pokopali truplo na dvorišču džamije tam, kjer so grobnice petih ali šestih najuglednejših muslimanskih prvakov, ki so umrli v dobi zadnjih dveh vekov.

O zaslugah pokojnega reis-ul-uleme je »Jutro« že nekajkrat pisalo, pisati o življenjskem delu Džemaludina Čauševića pa v tem času ni lahko. Kdor hoče pisati o tem velikem in zaslužnem človeku, mora imeti pred očmi celo epoko kulturnega in socialnega življenja muslimanov Hercegovine. Čauševićeva življenjska dela se bodo dala pravilno in popolno oceniti šele po preteku daljše dobe, ko bodo ideje, katere je on tako odločno zastopal v življenju, popolnoma oživetvorene. Mnoge Čau-

ševićeve socialne in prosvetne akcije so šele v prvem stadiju razvoja, postale pa bodo svojina najširših muslimanskih narodnih slojev. Kot vrhovni verski predstavnik je Čaušević izvedel socialne reforme, na kakršne pred njim ni nihče niti mislil, kaj šele, da bi se za nje zavzel. S svojim močnim nastopom za napredek muslimanov Bosne in Hercegovine si je pridobil mnogo nasprotnikov, a še več iskrenih prijateljev v vseh krogih, a tudi nasprotniki

O njegovem pisateljskem delovanju smo že govorili. Velike pa ima zasluge tudi za razvoj muslimanskega novinarstva v Bosni in Hercegovini. Svoje novinarsko delo je začel kot urednik verskega dela časopisa »Behar«, pozneje je ustanovil in urejeval verski mesečnik »Tarik« ter tednik »Mishah«, pri katerem je bil njegov sotrudnik pokojni ef. Konkut. S tem listom je izvedel Čaušević prehod od svoje kombinirane arabice na srbohrvatski alfabet. Ker je bil Čaušević najuglednejša in najplivnejša osebnost med muslimani Bosne in Hercegovine, je razumljivo, da so ga mnogi vabili v politično areno. On pa je ostal dosleden sebi in svojim verskim in prosvetnim idealom ter je odklonil vse politične ponudbe. — Rp.

A sanacija malaričnih krajev Dalmacije. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Splitu je na svoji zadnji seji razpravljal o raznih načrtih za pobijanje malarije v nekaterih dalmatinskih krajih. Zaradi malarije, ki je ponekod zelo razširjena, ima urad velike izdatke. Na seji je bilo tudi sklenjeno, da bodo v Splitu se leto zgradili novo uradno poslopje, ker dosedanj uradni prostor ovirajo zaradi raznih hib administracije, ki je zadnje čase močno narasla.

Kolesarji!

Za Vaše kolo izdelujemo gume, notranje in zunanje. Izdelujemo jih iz korda, iz istega materiala, iz katerega izdelujemo avtomobilske gume.

**ZA NAŠE GUME
VAM JAMČIMO!**

Pridite v našo prodajalno,
oglejte si in prepričajte se!

Roto

Gospodarstvo

Ljubljanska mestna hranilnica se je odrekla zaščiti

Od ponedeljka so vse stare vloge razpoložljive

Mestna hranilnica ljubljanska javlja na drugem mestu, da se je odrekla zaščiti po uredbi o zaščiti denarnih zavodov in njihovih upnikov in da bo od 4. t. m. zopet docela normalno poslovala.

Sklep uprave Mestne hranilnice, ki pomeni, da bo hranilnica od ponedeljka izplačevala prav vse stare vloge brez kakršnih koli omejitev, je gotovo važen dogodek za vse slovensko denarništvo, saj se s tem vrača v normalno poslovanje največji denarni zavod v Sloveniji. Ta sklep pa je tudi značilen za naglo vračanje zaupanja v naše denarne zavode, ki se opaža povsod med našimi vlagatelji. V splošnem naši vlagatelji niso nezaupljivi nasproti domačim denarnim zavodom, čim vedo, da jim bo naložen denar na razpolago v trenutku, ko ga potrebujejo. To nam kaže vse potek postopne normalizacije poslovanja pri vseh solidnih denarnih zavodih, ki so se morali po sili razmer zaščititi, kajti oprostitveni vlog vlagatelji po veliki večini ne dvigajo, temveč jih puščajo naložene pri dotičnem zavodu, dvigajo pa le oni, ki denar v resnici nujno potrebujejo. Novih hranilnih vlog pa je vedno več, ker ljudje ne morejo leta in leta držati denarja doma, kjer jim ne do naša nobenih obresti.

Mestna hranilnica ljubljanska je prišla skupaj z drugimi denarnimi zavodi v likvidnostne težave v jeseni l. 1931., od znanemu navalu vlagateljev na denarne zavode. Dne 4. aprila l. 1934. je bil hranilnici odobren odlog plačil za stare obveznosti, in sicer za dobo 6 let. Od tedaj so potekala ravno štiri leta. Hranilnica je že v teh štirih letih dosegla popolno likvidnost, tako da se je sedaj vlog v celoti odrekla vsaki zaščiti.

Postopna oprostitev vlog

Ze kmalu potem, ko je mestna občina najela pri Državni hipotekarni banki 30 milijonsko posojilo za povračilo svojega dolga pri Mestni hranilnici in ko je ob enem emitirala z istim namenom 6% obligacijsko posojilo, ki se je po veliki večini vpisalo s starimi vlogami, je Mestna hranilnica pričela oproščati stare vloge. Ze 1. decembra 1936 je opustila vse stare vloge do 5000 din. Ker so se vlagatelji le malo poslužili pravice, da dvignejo svoje vloge (od celotne vsote oprostitvenih vlog je bilo dvignjenih le 8,9%), je Mestna hranilnica 1. marca lanskega leta opustila vse stare vloge do 10.000 din. Tudi pri tej nadaljnji oprostitvi se je pokazal enak efekt, kakor pri prvi, in so se vlagatelji po veliki večini zadovoljili s tem, da se stare vloge prenesejo na novi račun, odnosno da so jim vedno razpoložljive. Zato je Mestna hranilnica 15. julija lanskega leta opustila vse stare vloge do 20.000 din in 22. novembra vse stare vloge do 40.000 din. S to poslednjo oprostitvijo je dosegla skupna vsota vseh oprostitvenih starih vlog skoraj 130 milijonov; od tega zneska, ki je bil vlagateljem na razpolago za tekočnje izplačilo, pa

so vlagatelji do konca lanskega leta dvignili le nekaj manj nego 24 milijonov.

Čisti prirastek novih vlog je znašal v prvem četrtletju 35 milijonov

Vzporedno s rastočim zaupanjem starih vlagateljev pa se je naglo vrnilo tudi splošno zaupanje publike do tega največjega slovenskega denarnega zavoda. Ze lani so pričele naglo naraščati nove vloge, ki so se v teku leta vedno podvojile. V začetku lanskega leta je imela hranilnica za 46,2 milijona din novih vlog (brez oprostitvenih starih vlog, ki so bile prenešene na novi račun); ob koncu leta pa so nove vloge narasle na 95,2 milijona din. V teku letošnjega leta pa so nove vloge še mnogo hitreje naraščale. Medtem ko je znašal v lanskem novembri čist dotok novih vlog 2,6 milijona din in v decembru 5,3 milijona din, se je čist dotok novih vlog v januarju dvignil na 14,1 milijona din (brez pripisa obresti), v februarju je znašal 10,6 milijona din, v marcu prav tako 10,6 milijona din. Tako je imela hranilnica ob koncu marca t. l. že za 130,5 milijona din pravih novih vlog. K temu pa je treba še prišteti okrog 100 milijonov din starih oprostitvenih vlog, ki so bile že prenešene na novi račun.

Sedaj odpade razlikovanje med starimi in novimi vlogami, ker so sedaj, ko se je hranilnica odrekla zaščiti, vse vloge takoj razpoložljive.

Zaradi obilno pritekaajočih denarnih sredstev in stalnega naraščanja gotovine v blagajni, je hranilnica pričela lani v večji meri dajati tudi kratkoročne kredite, ki so znašali v začetku leta 1937. 21,4 milijona din, ob koncu leta pa 42,4 milijona din.

Hranilnica ima 57 milijonov gotovine

Mestna hranilnica ljubljanska je danes v stanju, da lahko izplačuje vloge tudi v največjem obsegu. Ob koncu lanskega leta so dosegla njena gotovinska sredstva ogromno vsoto 57,4 milijona din. Poleg tega pa ima hranilnica še druge likvidne naložbe, ki jih lahko v kratkem času pretvori v gotovino, in pa neizkoriščen kredit pri Narodni banki. To stanje zavoda je pač najboljšje jamstvo za popolno likvidnost vlog. Dubiozne terjatve, ki jih je imela hranilnica iz dobe pred krizo, so vse v celoti odpisane, zato je zabeležila v lanskem letu preko 6 milijonov din čistega dobička. 25 odstotka izguba pri kmetijskih dolžnikih je znašala le nekaj manj nego 400.000 din. Ta izguba pa je že v celoti odpisana na breme rezervnega fonda, ki pa se je navzlic temu lani povečal od 13,9 na 14,7 milijona din. Narasle pa so tudi ostale rezerve, tako da znaša sedaj rezervni fond skupaj z ostalimi posebnimi rezervami 26,0 milijona din nasproti 23,9 milijona din ob koncu prejšnjega leta. Ti rezervni zakladi pa nudijo skupaj z garancijo mestne občine in solidnimi naložbami popolno jamstvo za varnost vlog in za obrestovanje teh vlog.

Ljubljanska kreditna banka

Dne 2. aprila tek. leta se je vršil občni zbor delničarjev Ljubljanske kreditne banke pod predsedstvom Alojzija Vodnika. Iz poročila, ki ga je podal glavni ravnatelj Krofta, posnemamo, da je v minulemu letu povečana produkcija in trgovinska delavnost znatno dvignila promet banke in ji je povečanje novih naložb omogočilo razširjenje njene kreditne kupnje. Nove vloge so narasle do konca 1937. leta na 103 milijone dinarjev ter znašajo sedaj že 123 milijonov dinarjev. Vzporedno s tem so se povečala tudi posojila na novem računu, ki znašajo koncem 1937. leta 74 milijonov dinarjev. Gotovina in vsak čas razpoložljiva sredstva znašajo preko 33 milijonov dinarjev. Banka je do konca marca tek. leta izvršila vsa izplačila na stare vloge do 10.000.— din ter namerava ob prihodnjem terminu pričeti s procentualnim izplačilom na vse stare vloge.

Občni zbor je odobril poslovno poročilo in bilanco zavoda za leto 1937. ki izkazuje s prenosom vred 2.592.274 din čistega dobička. Od tega se je dodelilo rezervam in pokojninskemu skladu 1.603.452 din ter je bila določena 4% dividenda na prioritete delnice za leto 1937. Z izplačilom dividende se prične 4. aprila t. l. Tudi v tem letu se je največji del dobička posobil za rezerve in dotacije. Na ta način stalno napreduje konsolidacija zavoda, ki ustvarja pogoje za normalno poslovanje.

Pri volitvah v upravo so bili izvoljeni vsi izstopajoči dosedanj člani uprave in na novo Josip Windischer, industrijec v Novem mestu v Ljubljano, so bili izvoljeni ponovno vsi dosedanj člani, na novo pa minister inž. Dušan Šerbec. Na seji uprave, ki je sledila obnemu zboru, je bil ponovno izvoljen za prvega podpredsednika banke Ivan Jelčič, predsednik Zbornice TOI v Ljubljani.

Občni zbor Lovske zadrage

Ko se je po vojni pričelo razvijati naše lovstvo posebno živahno in so prešla mnoga lepa lovišča, ki so bila pred leti v posesti tujcev, bodisi v last ali v zakup dočimov, je bilo treba misliti tudi na gospodarsko plat lovstva. Zato so nekateri člani že l. 1924. ustanovili »Lovsko zadrugo«. Ta zadruga je prevzela nabavo kamne soli, ki je zelo važna za uspešen razvoj gamsov in srnjadi; važna naloga Lovske zadruge je bila tudi nabava divjadi in žive perjadi, v prvi vrsti zajcev, fazanov in jerebic, kakor tudi prodaja divjadi, to je ustrelnih srn, gamsov, zajcev itd. S tem delovanjem je »Lovska zadruga« mnogo pripomogla k izboljšanju naših lovišč in k dvigu cen divjadi. Denarni promet »Lovske zadruge« je bil tekem let precej velik. Najvišje številke so bile dosežene pri prodaji kožuhovine pod okriljem »Divje kože«, ki jo tvori »Lovska zadruga« in Ljubljanski velesej. Ta ustanova je izredno važna za naše lovce, bodisi za zakupnike,

lastnike, kakor tudi poklicne lovce. »Divja koža« je vedno v zvezi z inozemskim kožuhovinarstvom in gleda, da naša kožuhovina ostane svetovnim cenam na primerni višini.

»Lovska zadruga«, v kateri je sedaj članjenih 60 članov s 188 deleži, je imela pretekli tork občni zbor in sicer za leto 1936. in 1937.

Ker je predsednik inž. Fran Tavčar že delj časa službeno zadržan, je občni zbor otvoril podpredsednik dr. Milan Dular. Podal je izbrano poročilo predsedništva. Ker pa je v zadnji poslovni dobi umrl tajnik, profesor Peter Žmitek, je nadaljeval tudi s tajniškim in blagajniškim poročilom, za odstopišnega blagajnika ravnatelja Janeza Zupana. Po teh poročilih je predsednik nadzornega odbora, narodni poslanec dr. Ivan Lovrenčič sporočil, da je našel vse v najlepšem redu. Staremu odboru je bila podeljena razrešnica in izrečena zahvala za uspešno delo.

Pri slučajnostih je bila največja pozornost posvečena »Divji koži«. Dr. Dular je pojasnil vzroke letošnjih težkoč, pri prodaji kožuhovine. Da kožuhovina ni dosegla boljših cen tudi vzrok v tem, da je Amerika prenapolnjena s kožuhovino. Nemčija, ki spada med glavne ojemalce naše kožuhovine pa je prepovedala uvoz. Te zadnje težkoče bo pač treba na kak način odstraniti. Podpredsednik je poudarjal, da novi odbor čaka precej dela, posebno, ker bo treba spremeniti stara zaključna pravila glede na novi zaključni zakon. Pri volitvah je bila postavljena le ena lista in so bili izvoljeni: za predsednika dr. Ivo Tavčar, za podpredsednika dr. Milan Dular, za tajnika dr. Fran Lokar, za blagajnika g. Bahovec, kot namestnik pa g. Viktor Meden in Janez Kocijan. Lista je bila sprejeta soglasno.

Novi predsednik se je zahvalil za zaupanje in obljubil, da se bo potrudil, da novi odbor pospeši delo, poveča dohodke, da si lovi lahko čim prej postavijo svoj lovski dom, kjer naj bi se družilo lovstvo in pospešilo tudi naše lovsko gospodarstvo. Za doseg tega cilja pa je nujno potrebno, da se Lovska zadruga čim bolj razširi in da dobi še mnogo novih članov. Čim več nas bo, tem jačji bomo!

Petrolejski konflikt v Mehiki upliva na svetovno ceno srebru

Nedavno je mehiški zvezni predsednik Cardenas izdal odlok, s katerim se s takojšnjo veljavnostjo podvržajo tamonijska petrolejska podjetja. S tem odlokom so prišla v državno last podjetja 17 ameriških in angleških petrolejskih družb. Zaradi tega podvržitvenja pa je prišlo do nevarnega konflikta. Predsednik Cardenas je svoj ukrep utemeljil s tem, da se inozemska podjetja nečesto pokoriti sklepom mehiških oblastev, ki so za petrolejska podjetja predpisala zvišanje mezd in reformo delovnih pogojev za petrolejske delavce. Podjetja pa so ugovarjala, češ da jim situacija ne dopušča povišanja bremen in da so mezd v petrolejski industriji višje nego v ostali mehiški industriji. Predsednik Cardenas je inozemskim podjetjem sicer obljubil primerno odškodnino

za razlastitev podjetij in se tudi trudil, da bi potrebna sredstva, to je okrog 400 milijonov dolarjev (1900 milijonov din), najel s notranjim posojilom odnosno da bi si ta sredstva pribavil s posojno davščino; toda zdaj se, da je malo verjetno, da bo ta operacija uspeša, zlasti ker gre za ogromen znesek, ki je potreben za plačilo odškodnine.

Zanimivo je pri tem zadržanje Rooseveltove vlade, ki je v nasprotju s politiko odlašajev s sosednimi državami odgovorila na odlok mehiškega predsednika s napovedjo, da bo prenehala nakupovati srebro v Mehiki. Zedinjene države ameriške imajo namreč poseben sporazum z Mehiko, po katerem so zavezane kupiti v Mehiki na mesec za 5 milijonov unč mehiškega srebra. Ta sporazum, ki se je doslej podaljševal od meseca do meseca, pa za april ni bil več obnovljen. Ker so Zedinjene države kupovale mehiško srebro predvsem zaradi tega, da stabilizirajo svetovno ceno srebra, je verjetno, da bo do Zedinjene države vsaj začasno opustile intervencije na svetovnem trgu srebra. To pa je imelo za posledico, da je prišla svetovna cena srebra popuščati.

Prestanek ameriških nakupov lahko v resnici povzroči precejšen pritisk na svetovno ceno srebra, kajti Mehika je največji producent srebra na svetu. Leta 1936 je od celotne svetovne produkcije srebra v višini 276 milijonov unč odpadlo na Mehiko 88 milijonov unč, na Zedinjene države 68 milijonov, na Južno Ameriko 82 milijonov in na Kanado 24 milijonov unč. Kakšen bo nadaljnji razvoj tega spora, je danes še težko predvideti, ker tudi ni izključeno, da bo imel konflikt v notranji politiki Mehike svoje posledice. Zedinjene države so doslej odkupovale mehiško srebro po ceni, ki je presegala svetovno ceno, in je šlo prav za prav za nekako subvencioniranje sedanje mehiške vlade. Druga težkoča je v tem, da so paroplovne družbe, ki so pod vplivom ameriških in angleških petrolejskih interesov odpošlele iz mehiških lok vse parnike za prevoz petroleja in ima sedaj Mehika težkoče s prevozom in prodajo pridobljenega mineralnega olja. Razpoložljivi tanki za mineralno olje pa bodo v kratkem prenapolnjeni.

Gospodarske vesti

— Rumunska pogajanja zaradi izvora lesa v Italijo in Madžarsko. Poročali smo že o pogajanjih Rumunije z Madžarsko in Italijo zaradi izvora lesa. Obe državi je doslej oskrbovala z lesom predvsem Avstrija, ki pa sedaj ne bo več izvažala lesa. Madžari so predlagali Rumunom povišanje kontingentov za 40%, kar pa so Rumuni odklonili, ker razvoj plačilnega prometa ne dopušča tako znatnega povišanja lesnega izvora iz Rumunije v Madžarsko. Rumunija je pristala le na povišanje kontingentov za 6%. Delegacija za pogajanja z Italijo je že odpotovala v Rim. Tudi pri teh pogajanjih bo šlo predvsem za vprašanje plačila, ker ima Rumunija klirinške terjatve v Italiji, ki bi s povečanim izvozom lesa še narasle. Zato bo Rumunija skušala doseči predvsem spremembo plačilnega sporazuma.

— Italijanska velepodjetja zvišujejo glavnic. Dve največji italijanski velepodjetji sta v zadnjem času sklenili povišati delniško glavnic. To je predvsem milanska družba Snia Viscosa, ki spada med največja podjetja za izdelovanje umetnih tekstilnih vlaken v Evropi. Na to družbo odpade največji del italijanske produkcije umetnih tekstilnih vlaken. Podjetje ima več tvornic in izdeluje predvsem umetno evilo, znatno pa je v zadnjem času razširilo produkcijo umetnega bombaža in od jeseni 1936 izdeluje tudi umetno volno iz mlečnega kazeina, tako zvan »lanital«. Delniška glavnic tega velepodjetja je znašala pred nastopom gospodarske krize 1 milijardo lir. Sprito naglega razvoja tehnike pri izdelovanju umetnih tekstilnih vlaken je morala družba pred leti izvesti sanacijo in ima sedaj 345 milijonov lir glavnic. Z novim sklepom uprave, pa se bo ta glavnic zopet zvišala na 535 milijonov lir, deloma z izdajo novih delnic, deloma pa s povišanjem nominalnega zneska starih delnic, ker se je izkazalo da je bila prvotna redukcija v teku sanacije prevelika. — Drugo podjetje, ki zvišuje svojo delniško glavnic je znana družba Montecatini. Ta družba izdeluje med drugim umetno galico. Te galice smo pred leti mnogo uvozili. Nedavni občni zbor je sklenil povišanje glavnic od 1000 na 1300 milijonov lir in bodo stari delničarji dobili deloma gratis delnice, deloma pa bodo lahko vpisali nove delnice po nominalnem znesku. Podjetje je imelo lani 107 milijonov lir čistega dobička (87) in bo plačalo 10% dividende. Delokrog podjetja je zelo raznoličen. Poleg raznih kemičnih proizvodov (zlasti dušikovih gnojil) izdeluje tudi umetno svilo, sintetične tarve, peča pa se tu še s pridobivanjem aluminija in cinka ter cinkovih spojin. Podjetje je s svojimi obrati največji petrolejski električnega toka v Italiji. Glede na povečano produkcijo se je lani skupna potrošnja električnega toka povečala od 1,38 na 1,56 milijarde kilovatih ur, kar predstavlja 10% celotne italijanske potrošnje električnega toka. Peča se tudi s hidriranjem nafte iz Albanije. Proces hidriranja omogoča da se iz nafte pridobi do 80% bencina, medtem ko se pri običajni destilaciji dobi le 40% bencina.

— Oprema poštnih paketov iz inozemstva. Trgovci, pa tudi privatniki, ki naročajo blago in se jim to blago pošilja v poštnih paketih, po večini pozabljajo naročiti opošljalateljem, naj priloge poštnemu paketu originalne fakture in označijo v deklaraciji izvor blaga, to je državo, v kateri se je blago izdelalo. Na tu-kajšnje carinsko pošto prihajajo po večini paketi, pri katerih ti predpisi niso izpolnjeni. Domnevati je torej, da interese niso dovolj poučeni. Zato opozarjamo prizadete, da zadostijo v tem oziru predpisom.

— Naš uvoz avtomobilov se je v letošnjem letu ponovno povečal. V januarju in februarju letošnjega leta smo uvozili vsega 451 avtomobilov v vrednosti skoro 17 milijonov din medtem ko smo lani v teh dveh mesecih uvozili le 232 avtomobilov v vrednosti nekaj čez 7 milijonov din. Lani je 73% vsega našega uvoza odpadlo na uvoz nemških avtomobilov. Letos pa se je pričel v večji meri dvigati tudi uvoz avtomobilov iz drugih držav. Tako smo po češkoslovaški statistiki samo v februarju uvozili iz Češkoslovaške 26 avtomobilov, medtem ko je znašal lani vse leto uvoz iz Češkoslovaške le 116 avtomobilov ali povprečno 10 na mesec.

— Gradbeno dela. Kranjske deželne elektrarne bodo od že obstoječega daljnovidna 20.000 voltov v Zabukovci zgradile do Keramične industrije d. d. v Ljubljani vod visoke napetosti 20.000 voltov zaradi elektri-

fikacije tovarne, pri kateri se gradi tudi transformatorska postaja. O tem načrtu bo komisijci ogled 13. aprila ob 16.30 pri tovarni v Ljubljani. Nadalje bodo Kranjske deželne elektrarne zgradile od že obstoječega daljnovidna Bled-Ribno odcep visoke napetosti 10.000 voltov do igrišča za golf v Lescahu, kjer bo tudi transformatorska postaja. O tem projektu bo komisijci ogled 4. aprila ob 14. pri transformatorski postaji Jugorhomberg na Bledu. — Kr. banska uprava je razpisala licitacijo za adaptacijo hiralnice v Gornji Radgoni (proračun 235.000 Din) in licitacijo za vodovodna dela v Suhi Krajinji (proračun 2.500.000 Din).

— Nov upravnik Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine. Na predlog trgovinskega ministra je bil s ukazom kr. namestništva postavljen za upravnika Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine dr. Milutin Petrovič, asistent veterinarske fakultete vseučilišča v Zagrebu v p. in dosedanjí šef urada za kontrolo živine.

— Uradni tečaj za april. Finančni minister je za april določil naslednje uradne tečaje: 1 napoleonond 298,50 Din, 1 zlata turška lira 339,70, 1 angleški funt 238, 1 ameriški dolar 43,40, 1 kanadski dolar 43,20, 1 nemška marka 14,50, 1 poljski zlot 8,16, 1 avstrijski šilling 8,50, 1 belga 7,40, 1 penga 8,60, 1 brazileški milrajz 2,50, 1 egiptski funt 240, 1 urugvajski pezos 8,80, 1 argentinski pezos 12,30, 1 čilski pezos 1,35, 1 turška papirnata lira 34,80, 100 albanskih frankov 1415, 100 francoskih frankov 140, 100 švicarskih frankov 1000, 100 italijanskih lir 227, 100 holandskih guldinarjev 2395, 100 bolgarskih levov 45, 100 rumunskih lejev 32,30, 100 danskih kron 960, 100 švedskih kron 1107, 100 norveških kron 1080, 100 španskih pezet 230, 100 drahm 39, 100 češkoslovaških kron 151, 100 finskih mark 94,50, 100 letonskih latov 800, 100 iranskih (perzijskih) rijalov 100.

— Za dobavo granitnih robnikov in asfaltnih hodnikov je mestno poglavarstvo ljubljansko razpisalo oферtno licitacijo. Opozorjamo interese na pogoje, ki so objavljeni v »Službenem listu« dne 2. aprila 1938.

— Začasna državna uprava razlastitvenih gozdov v Ljubljani razpisuje na dan 13. aprila ob 11 dopoldne v uradnih prostorih (Cesta 29. oktobra št. 24) pisмено dražbo lovišča Grčarice A (del revirja Ravne). Lovske zakupne pogoje, razglas in potrebna pojasnila daje ZDU v Ljubljani in šumska uprava v Kočevju.

— Licitacije. Dne 6. aprila bo v intendanturi štaba savske divizijske oblasti v Zagrebu licitacija za dobavo živil. Dne 7. aprila bo v intendanturi štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija za dobavo petroleja, 14. aprila pa za dobavo večje količine živil.

Borze

Na ljubljanski borzi je znašal pretekli teden devizni promet 5,29 milijona din nasproti 8,40, 6,82, 4,89 in 7,26 milijona din v prejšnjih štirih tednih. V teku tedna je bilo gibanje tečajev avstrijskega šilinga zelo neenotno. V sredo se je avstrijski šiling dvignil na 8,80 — 8,85, potem pa je zopet popustil v petek na 8,60 — 8,65. Nemški klirinški čeki pa so se za malenkost dvignili na 14,50. V svobodnem deviznem prometu so se trgovački angleški funti po 238, ameriški dolarji po 47,85, švicarski franki po 11 in francoski franki po 1,47.

DEVIZE

Curth. Beograd 10, Pariz 13,40, London 21,65625, Newyork 436,125, Bruselj 73,64, Milan 22,95, Amsterdam 241,4750, Berlin 175,17, Dunaj, bankovci 47, Stockholm 111,6250, Oslo 108,8250, København 96,6750, Praga 15,23, Varšava 82,25, Budimpešta 86,25, Atene 3,95, Bukarešta 3,25.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 2. aprila. Začetni tečaji: pšenica: za maj 86, za julij 82, za sept. 82,875; koruza: za maj 61,875, za julij 62,50.

+ Winnipeg, 2. aprila. Začetni tečaji: pšenica: za maj 121,25, za julij 110,25, za oktober 89,50.

BOMBAŽ

+ Liverpool, 1. aprila. Tendence mirna. Zaključni tečaji: za april 4,74 (prejšnji dan 4,74), za julij 4,88 (4,87), za okt. 4,97 (4,96). + Newyork, 1. aprila. Tendence stalna. Zaključni tečaji: za april 8,53 (8,59), za julij 8,63 (8,69).

Sladkor je še vedno predrag

Iz konsumentskih vrst smo prejeli: Znano je, da imamo v Jugoslaviji najdražji sladkor. Samo državna trošarina znaša več nego polovico prodajne cene. K temu pride še občinska trošarina, skupni poslovni davek itd., tako da znašajo vsa bremena približno dve tretjini prodajne cene. Ponojne zahteve, da se zniža ta pretirana obremenitev, ki se nalaga najširšim slojem prebivalstva, so doslej ostale brez uspeha. Zaradi visoke cene je pri nas konzum sladkorja minimalen v primeri z drugimi državami in znaša povprečno le okrog 5 kg na osebo v enem letu, medtem ko znaša v zapadnoevropskih državah do 40 in 50 kg na leto. Cena sladkorja pa bi bila lahko tudi nižja, če bi tvornice sladkorja nekoliko popustile na ceni in če bi se uredilo vprašanje pribitka v nadrobni prodaji. Grosisti dobe kristalni sladkor po 12,66, za detaljiste pa znaša cena 12,80, v nadrobni prodaji pa se ta sladkor prodaja po 14,50. Pred leti razlika pri detaljisti ni bila tako znatna. Kakor čujemo, pa dobe v zadnjem času nekateri detaljisti sladkor po ceni za grosiste in imajo pri nespremenjeni prodajni ceni še večji pribitek.

Avtomatska telefonska centrala v Zemunu

Beograd, 2. aprila. p. V Zemunu se nočjo otvorili novo avtomatsko centralo z vsemi priključki in jo spojili z beograjsko.

V Bolgariji sneži

Sofija, 2. aprila. br. V vzhodnem delu Balkana in v notranjih predelih Male Azije je nastopil močan mraz. V Skopju, Tirnovu in po drugih mestih na obeh pobočjih Strandže planine je zapadel do 12 cm visok sneg. V Mali Aziji je temperatura padla daleč pod ničlo. V okolici Ankare se

se pojavila tropa voškov, ki so napadli po kmetijah mnogo škoda.

Izpred obrtnega sodišča

Kedaj pristojna odškodnina za odpovedno dobo?

Ivan je bil zaposlen pri sidarskem mojstru kot delavec. Zaradi bolezni je izostal 14 dni. Ko je okrevale, se je zgledil pri mojstru hotel do nadaljevati. Mojster ga ni hotel več sprejeti, češ da ga ne potrebuje, da je ta čas sprejel drugega delavca. Ivan je zahteval plačo za teden dni med boleznijo, razen tega pa tudi odškodnino za 14 dnevno odpovedno dobo. Mojster pa ni hotel plačati ničesar, zato je Ivan mojstra tožil. Tudi pri razpravi se je mojster trdil, da je bil bolezen, da delavec za čas bolezni vendar ne more imeti dvojno plačo, Ivan je bil zavarovan pri OUZD, kjer je dobil boleznino, tedaj nima ničesar več dobiti. Ko mu je sodnik razložil, da ima delavec za čas bolezni za prvi teden pravico do plače kljub zavarovanju, je mojster končno priznal ta del tožbene zahtevke.

Drugače pa je bilo s odškodnino za 14 dnevno odpovedno dobo. Mojster je predložil sodišču potrdilo drugega stavbenika, iz katerega je bilo razvidno, da je Ivan dobil delo takoj istega dne, ko ga mojster ni hotel sprejeti nazaj v službo in torej ni bil noben dan brez dela. Ivan je priznal, da je res dobil takoj delo drugje, vendar pa zahteva tudi od toženca plačilo za 14 dni češ, da postava tako govori in da on postave dobro pozna. Sodnik mu je povedal, da on pozna sicer § 241 prvi stavek obrt. zak., ki določa za primer neopravičilenega odpusta mezdo za 14 dni, ne pozna pa drugega stavka tega paragrafa, ki pravi, da se mora vrčnati v plačo to, kar je službojemalec pridobil s drugim delom ali kar je namerano opustil pridobiti. Za to mu sodišče ni priznalo nikake odškodnine za odpovedno dobo. Ivan se proti tej sodbi ni pritožil.

Opravičen odpust iz službe

France je vložil tožbo proti svojemmu službojalcu na plačilo odškodnine za 14 dnevno odpovedno dobo in je v tožbi navedel, da ga je službojalec brez odpovedi in brez zakonitega razloga iz službe odpustil. Toženc se je branil plačati in je trdil, da se je France upiral odredbam stavbenega tehnikarja in ni hotel delati tako, kakor je tehnikar opravilno od njega zahteval. Pri obravnavi se je izkazalo, da je bil France zelo nereden delavec, za to mu je podjetnik odpovedal službo za 14 dni. Dva dni na to je France začel nagajati, tehnikar ga je opozarjal, da naj bo reden, nakar je France odvrnil, da ima odpovedano, da sedaj ne bo več delal, zasadij je lopato v zemljo, stal križem rok s prižigano cigareto. To je trajalo 27 minut. Nazadnje je tudi tehnikar minila potrpežljivost. Javil je zadevo inženjerju, ki je pregledal zakon in prišel do spoznanja, da gre za primer § 239 št. 3 obrt. zak., ki pravi, da se sme delavca brez odpovedi odpustiti, če se ta noče pokoriti delodajalčevim odredbam. Inženjer je Franceta takoj odpustil. Tudi sodišče je bilo enakega mnenja in je tožbo zavrnilo. France se ni pritožil.

Mesarski vajence in odškodnina

Nedoletni Tone je bil vajenec v mesarski obrti. Po 10 mesecih trajajoči učni dobi sta Tonetova mati, kot njegova zakonita zastopnica in mojster sporazumno razvezala učno razmerje, nakar je fant stopil v uk pri drugem mojstru. Dva meseca potem je mati tožila prvega mojstra za odškodnino v znesku 1500 din in je zatrjevala, da je mojster uporabljal fanta tudi za poljska in druga domača dela, dočim se je fant v mesarski obrti zelo malo učil. Tudi ni mojster napravil pisмене učne pogodbe. Zato je mati zahtevala odškodnino za vsak mesec po 150 din, kakor je za malega hlapca primerno. Dobival pa je hrano, obleko in obutev. Pri razpravi je mojster predložil pismeno učno pogodbo, katero je podpisala tudi Tonetova mati in jo potrdilo Združenje mesarjev, dalje potrdilo istega združenja, da je učno razmerje trajalo 10 mesecev in potrdilo OUZD, da je mojster redno plačeval zavarovalnino. Sodišče Tonetu ni priznalo nikake odškodnine. Iz navedenih ugotovitev sledi, da je bil Tone vajenec, da je mojster zadostil vsem predpisom, ki so za sprejem vajenca po obrtnem zakonu potrebni, kot vajencu pa mu za prvo leto učne dobe ne gre nikaka odškodnina, posebno ker je prejel pol-leg hrane in stanovanja še obлеко in obutev. Če je mojster uporabljal fanta za hlapčevska dela, je ravnal proti predpisom obrtnega zakona in ga more obrtna oblast klicati na odgovor po § 338 št. 11 obrt. z.

Odpoved mora biti točno in jasno podana

Razstava italijanskega portreta v Beogradu

V bleisk in toplo bogažske pomladi, ki je že vzdrnila vrtove in fan darovala nežno lepoto cvetočih breskev, marelic, grmičevja in tulip, v kraljevske dvorane Muzeja kneza Pavla je bilo pričarano toliko Italije, kakor je ni bilo še nikdar na balkanskih tleh.

Pričarane — bi čejal, ker se zdi, kakor da so mogle samo neke čudežne roke prenesti v te prostore toliko izbranih umetnin in vzbuditi tako razkošno življenje upodobljene lepote. Res je, da so bile v ozadju dolgotrajne priprave in da je prevoz teh predragocenih mojstrov, ki jih le redkokdaj zaupa tujni, delal neznašne preglavice in zahteval mnogo podrobnega dela. Zdi se, ko so vse umetnine dobile svoj prostor, ustvarile svoj poseben svet in svojo umetnostno ozračje, se zdi vse to skoraj nadnaravno in vznemirljivo kakor čudež.

Tizian (1477—1576): Lepotica

Dr. Barbantini, možu beneškega kova, velikemu poznavalcu in strastnemu ljubitelju likovne umetnosti, je uspela poleg skrbno premišljene in smotne izbire tudi namestitve umetnin. Prostor, so vzile edinstveni dostojnost zastavljali svojstve in le delno rešive probleme svetlobe in perspektive. Nihče ni bil bolj kakor tankočutni in izkušeni aranžer Tizianove in Tintorettove razstave v Benetkah poklican, da uredi beograjsko razstavo italijanskega portreta. Kakor je predsednik pripravljalnega odbora grof Volpi di Misurata z mecenatsko velikopoteznostjo vodil organizacijsko stran te po obsegu in pomenu izredne razstave, je dr. Barbantini z umetniško in znanstveno vestnostjo opravljal veliko in odgovorno delo oblikovanja razstave v zaključeno in reprezentativno celoto. Kajti domovina Michelangelova, Leonarda da Vincija, Tintoretta in tolikih slavnih mojstrov se ni smela odpovedati zahtevi svojega slovesa, da se ob obliki Domave in Save, na križišču prerajnih jugoslovensko-balkanskih kulturotvornih sil predstavi v vsem sijaju svoje tradicije in tiskotne slave.

Takrat razstava je zastavljala tudi vprašanje, kaj je za reprezentanco važnejše: umetnine kot dokumenti naroda in njegove usode skozi vekove, kot pričevanje o dobah, o njih stremiljenj ali pa mogočno zastopstvo posameznih mojstrov — pričevanje o njihovih močnih osebnostih? Razstava, ki jo je priredila današnja Italija, ni mogla biti drugačna kakor sinteza obeh pogledov na umetnost, toda s posebnim poudarkom nacionalne skupnosti in veškovite zveze v zgodovinskem razvoju. Niti ni moglo biti bolje izbrano za tako reprezentanco kakor umetnost portreta. Portret umetnika najbolj omejuje, brada in podrepa domišljijo, ga stli h kolikor

Piero della Francesca (1420—1492): Fridrik iz Montefelira, knez Urbinski

moči objektivnemu gledanju predmetne stvarnosti in zavlja k skanji ter oblikovanju tipičnega v telesnem in duševnem izrazu. Portret nudi umetniku ozko, vendar pa poglobljeno polje za oblikovanje umetnostne telesnosti in duševnosti. Bolj kakor v krajinih in verskih motivih se v podobah človeka zrcali življenjska konkretnost, kakor jo je videl stvarjajoči umetnik. Zato so portretni kipi in slike v večji in oostrejši meri izraževalci ne le individualnega, marveč tudi občega življenja dobe. Njih žarišče so vedno obrazi, ta najbolj duhovni prostor človekove telesnosti, v duševno brezdanost progresivne podoba človekovega značaja, njegove duše, njenega miselnega in čustvenega sveta, skrivno zrcalo njenih podtalnih strasti.

V portretih, ki so nastajali skozi vekove v sončni Italiji, tofiskokrat opevani in talco zaželjeni v deželah germanskih megal in slovanske stepne širine, se najbolj izraža to, kar je ustvarjalo zgodovino njenega naroda: Njegova življenjska sila, prihajajoča od rasnih mešanj, od prastarih tradicij njegovih selišč, od zavesti veškovitega etničnega razvoja na istih tleh, pod istim blagim nebom in v istem južnem soncu. Tu se nadalje izražajo moč in samostalnost njegovih vodilnih osebnosti, tipičnost njihovega gledanja sveta, napetost njihove volje, ki je v vseh zgodovinskih pomembnih dobah prehajala od močnih počinov na drobne množice, ki sta jih tofiskokrat uspavala blago podnebje in lahkoti vnanji stil njihovega življenja. Takisto kažejo te podobe silen estetski nagib tega bistveno sredozemskega naroda, ki mu je bila lepota vsekar več kakor hucuz in čigar civilizacije ne moremo razumeti, če ne upoštevamo ogromnega deleža, s katerim je v nji zastopan fantazijsko stvarjalni duh, navdihovalec njegove veličine.

Obrazi, ki nas gledajo s sto dvajsetih kipov in slik beograjske razstave, niso zgolj obrazi posameznikov, marveč v vsej svoji raznolikosti tudi skupen obraz Italije. Zdi se, da so zgodovinski, naturalistično verni, zdi se idealizirani, monumentalni, prežeti s patetičnim vzgonom svoje dobe. Tu so izrazito individualni, tam čutiš, da jih je umetnik posnel iz že zdavnaj pozabljenih množic in strni njih poteze v nekako kolektivno značilnost. Za mogočnimi figurami nekaterih slik vidimo nasmešljive lepote krajin, melanholične obise razvalin ali vzorno arhitekturo palač. Nad ljudmi in njihovimi liki se kdaj pa kdaj razpenja nebo s svojo svetlo in toplo zračnostjo. Neredko se nam zdi, da žari v soncu in ubranih barvah kemikno preoblikovana energija južnega sonca te dežele, sonca, ki daje cveteti in roditi oranžam in citronam, kakor prehaja v sladkor debelega grozda in odtod v minljivo opojnost plemenitega vina.

Za nas, ki iščemo v življenju objektivnih resnic in ki verujemo v občečloveške in ljudske smotre civilizacijskega razvoja, ostane slej ko prej v diskusiji donesek italijanskega naroda k političnim, socialnim in moralnim idejam ter napravam človeštva. Mi na pr. lahko razumemo volilne misli Macchiavelijevega dela »Il Principe« in si jih razlagamo z duševnimi, socialnimi in zgodovinskimi posebnostmi italijanskega naroda, vendar nam Mac-

Mino da Fiesole (1430—1484): Rinaldo della Luna

chiavelijeva politična amoralnost in sečnost vzbujata dokaj drugačna občutja, kakor človeku iz dežele starih kondotierjev. V umetnosti ni tega odikona. V nji zaznavamo toliko prečiščene in poizlašene, oblikovno dovršene, z genijem velikih stvarjalcev nesmrtno zaznamovane biti italijanske nacionalne kulture v njenem veškovitem razvoju, da se naša polemika volja spoštljivo umika občudovanju. Ta narod ima zares čut za lepoto, ki jo nekje na dnu svojih gonov prav kakor stari Grki istoveti z dobroto.

★

Razstavo italijanskega portreta v Muzeju kneza Pavla otvarjajo umetnine iz rimske dobe. Številko ena je dobila študijska starca, ki je bila izklesana iz nabrežinskega kamna in izbrana iz zbirke oglejskega arheološkega muzeja. Poteka iz dobe republikanskega Rima in razodeva s svojim krutim realizmom oster življenjski čut tistega Rima, ki ga je vzmirljalo Katilinina zarota in ki je govoril o Cezarjevih uspehih v Galiji. Nadaljnji kipi iz bron in marmorja nam kažejo primere umetnostnega oblikovanja v časovnem razponu od sredine prvega stoletja pred Kr. do dobe, ko propade zahodno rimsko cesarstvo. Vergilovo poprsje helenskega izvora in glava Avgusta, Julija Cezarja, neznane žene, cesarja Galijana in drugih nas vodijo v najpomembnejša stoletja rimske zgodovine, v dobo največjega razmaha imperialne moči in nji tesno slededeča notranjega propadanja. V dobo zrelosti, ki daje svetu vzore organ zacijske in civilizacijske dejavnosti, zakone pravnega reda in primer razkošnega življenjskega stila v velikem Rimu. Rimska umetnost pa živi in raste pod vplivi helenskih vzornikov. Kdor je videl vsaj v pariškem Louvru in v neapelskem Narodnem muzeju krasne primere grškega kiparstva in v njihovih tesni bližini primeri rimske umetnosti, je mogel brez velikega primerjanja opaziti, v kolik meri zavisi rimsko oblikovanje od grških mojstrov. Toda duh naroda ne zataji niti tu: rimski obrazi kažejo narod osvajačev, gospodarjev, pravnikov in politikov, narod, ki se v nasprotju s helenskim sanjarji in filozofi bori v hladnih in meglenih pokrajinah Panonije in Norika za življenjsko stvarnost svojega imperialističnega sna. Iz šestega stoletja nas gledata obraza konzula Bazilija in oči ženskega lika, ki utegne biti ce-

zarica Teodora, Imperialistični sen pa se že zavija v melanholijo propada in v mrk civilizacije. V rimstvo prodirajo barbari in osvetožuje krščanstvo.

Stoletja, ki sledijo tej dobi, so zapustila predvsem arhitektonske spomenike in mozaike. Prvi kip, ki nas pozdravlja kot pričevalce o krščanski umetnosti srednjoveške Italije, je delo Piera delle Vigne iz 13. stoletja in prva slika, ki jo srečamo na tej poti, je podoba Asškega ubožca, delo Margarita d'Arezza iz istega stoletja. Že se pojavlja sveži jutrnji dih zgodnje renesanse in čeprav pogrešamo Giotto, imamo zato sliko Pisanello, fresko Andree del Castagna, Botticellijevega »Julijana Medicija« in Lippijevega marikantnega starca. Mantegnov portret kardinala Gonzage nadaljuje vrsto korenito renesančnih osebnosti, Humanizem postavlja v

Francesco Laurana (1420—1503): Eleonora Aragonska

osrednje antični vzor skladnosti z naravo, stremiljenje po objektivnem redu in ljubezen do zemeljskih stvari. V luči renesanse bide dantejski prividi srednjega veka. Mogočna simfonija iz bany in njihovih prelivov nas spremlja skozi naslednje sobe. Vstajanje starih bogov! Svetla življenjska volja teče kakor slap mavrinih barv.

Ali še kaže opozarjati na delo mojstrov tega in njemu sledečega baročnega razdobja? Je to doba umetniških titanov, ki podajajo v umetnosti obliki poznejši ideal tizianizma. Italijo strahujejo krajevne despotije in vojske, toda upodabljajoča umetnost procvita. Na razstavi niso zastopani samo »titaniz« umetnostnih središč, marveč tudi nekateri pokrajinski mojstri, da tako pride do izraza. Štiki vzgon vsega naroda. Michelangelo predstavlja marmorni kip Bruta, Raffaella tri platna, med njimi La bella Fornarina, portreti »Lepotice«, »Človeka z modrimi očmi« in papeža Pavla III., Tintoretta »Mati božja zakladničarjev« in portret senatorja Jakopa Soranzija. Prijetno presenečenje bo za vsakega poznavalca italijanske umetnosti, ko bo ogledal izvirnik znamenitega Remijevoga portreta Beatrice Cenci. Ne manjkajo tudi Bernini, Tiepolo, Canova. Od njih prehajamo počasi v 19. stoletje, ki ga

Pomen Celjskega kulturnega tedna

Iz razgovora s prof. Pavlom Strmškom

Celjski kulturni delavci so se z vso vnemo lotili priprav za CKT. Da bi bili o vsem točno poučeni, smo se obrnili na poslevočedečega podpredsednika prof. dr. Pavla Strmška v Celju z nekaterimi vprašanji in prejeli smo sledeče odgovore:

Znano je, da je CKT Vaša zamisel. Kako ste prišli do nje?

Že vsa povojna leta opažam, kako velikega pomena so različni vzorniki sejmi. Lanski umetniški teden v Mariboru je pokazal, da se dajo tudi kulturna stremiljenja in strnjeni obliki in omejenem času lažje in poudarnejše širiti, kakor pa, če so prireditve posamezne, brez medsebojne povezanosti. Kar pa je možno drugod, je posebnega pomena za Celje.

Zakaj bi bila taka prireditev za Celje posebnega pomena?

Predvsem zaradi tega, ker je Celje že od nekdaj v vseh ozirih prikrašano. Le primerjajte celjsko zgodovino in zemljepisni položaj z njegovim gospodarskim in kulturnim, da ne omenim še političnega položaja. Celje je postavljeno kar v središče Slovenije, ne da bi imelo od tega kaj koristi. In vendar je Celje prispevalo svoj delež k slovenski kulturi že v tistih časih, ko še drugje ni bilo v enakih razmerah ničesar podobnega. To bo dokazala razstava celjskih tiskov, to kažejo imena celjskih komponistov, ki so delovali v Celju že pred vojno: dr. Schwab, Rito Savin, C. Pregelj, likovniki in literati, ki so domačini: Napotnik, Klemenčič, dr. Novačan, V. Levstik, Roš, Kač, Stante I. dr., tako da lahko mirno trdimo, da raste slovenska kultura tudi iz celjskih tal, da je tu avtohtona.

Ali ste sporočili svojo zamisel kot predlog mestnemu svetu?

Nikakor ne. Sprva sem o zamisli govoril le s posameznimi kulturnimi delavci. Začutil pa sem se, ko so vsi predlog odobrvali in niso imeli niti trohice dvoma v uspeh, le nekoga je bilo treba, ki bi hotel začeti z organizacijo te zamisli. Ko sem spoznal, da jih je mnogo, ki bi hoteli pomagati, sem se te naloge šele resno lotil.

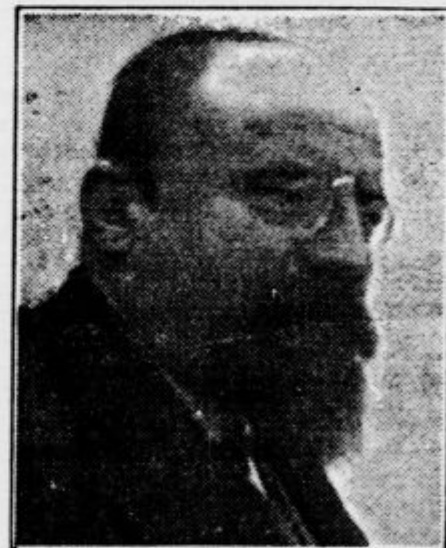
Kateri gospodje so bili pripravljeni pri organizaciji sodelovati?

Na prvem mestu moram pač imenovati sedanjega neumornega tajnika CKT učitelja Gerlanca. On ve vse, ureja vse in nosi glavno breme prireditve. Misli pa so se takoj oklenili pisatelj Roš, komponist Pre-

gelj, slikar Sirk I. dr. Sploh vsi so takoj, ko so izvedeli za načrt, soglašali. Z navdušenjem se je zamislil oklenil tudi mestni župan, ki je skupno s prosvetnim referatom oskrbel, da je občina prevzela pokroviteljstvo nad CKT.

Ali je ves načrt že izgotovljen?

Izgotovljen je že, a se morja pod silo razmer še kaj spremeniti. Vsekakor sta zagotovljeni razstavi slik in kipov ter slovenskega celjskega tiska in trije večeri:

operi, literarni — celjskih leposlovcev, glasbeni — celjski komponisti. Ako bo mogoče, bo še posebna operna predstava za okolico, literarni večer za delavstvo in glasbeni večer za dijaštvo, tako da bo Celjski kulturni teden res dosegel svoj kulturni namen.

Kateri bodo višji prireditvi CKT?

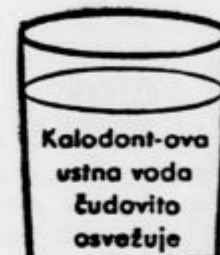
Predvsem gostovanje ljubljanske opere z »Matijo Gubcem«, ki jo je skomponiral in ji libreto napisal general F. Sirc — Risto Savin iz Zalca. Lani, ko so opero dajali v Ljubljani, gostovanje v Celju ni bilo možno. Letos pa našudirajo opero nalašč za gostovanje v Celju na prošnjo CKT. — Druga posebnost bo nova, nalašč za prvi celjski kulturni teden skomponirana »Himna Celju« skladava ravn. K. Sandina po besedilu F. Roša. — Na literarnem večeru moremo upati, da nas preseneti dr. Novačan s čim novim — celjskim...

Imate kakke posebne namene s prireditvami CKT?

To, da moremo v teh zmehnenih časih pokazati vsaj trohico večnostnih vrednot,

Tudi ko se vidijo Vaši zobje v ogledalu lepi, je že možno, da zobni kamen na njihovi notranji strani vrši svoje uničevalno delo. Če hočete imeti ne samo bele, temveč tudi zobe brez zobnega kamna, tedaj uporabljajte Sargov Kalodont! To je v Jugoslaviji edina zobna krema, z učinkovitim sulfonricinoleatom proti zobnemu kamnu.

SARGOV

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

Jubilej tvrde Bajželj

Kranj, 2. aprila

Kranjsko trgovstvo je bilo že pred vojno znano daleč preko meja domačine, po vojni pa se je še krepkeje uveljavilo po vsej državi. To ugledno trgovstvo ima letos nov jubilej. Bajželj na Roženvenem klanu, ki spada med najstarejše kranjske trgovine, praznuje 50-letnico svojega obstoja. To trgovino je ustanovil leta 1888. že pokojni Peter Bajželj. Z malim obratom je prišel v skromnem obsegu. Polagoma pa je svojo trgovino širil in ker je bil podjeten in vztrajen, uspehi niso izostali. Delo njegovih pridnih rok in umnega gospodarstva je bilo kronano zlasti tedaj, ko je kupil hišo na Roženvenem klanu, v kateri je trgovina še zdaj. V novih prostorih se je trgovina še bolj razmahnila in v povojnem času, ko jo je po smrti g. Bajžlja vodila njegova hčerka gospa Macarolova, se je izpopolnila v konfekciji.

Pred dvema letoma pa je prevzel staro trgovino aglini mladi in podjetni trgovec g. Jože Vidmar, bivši poslovodja veletrgovine Logar & Kalan, ki je pred enim letom tudi v Trzinu otvoril podružnico. Ob 50-letnem jubileju tvrdi Bajželj iskreno čestitam, sedanjemu lastniku g. Vidmarju pa želimo obilo uspehov v vodstvu te staroznane kranjske trgovine.

Pomlad na Komni

Bohinj, 2. aprila

V dolini že vse zeleni, vse poganja v novo življenje, v novo pomlad, le visoko v planinah priroda še spi pod globoko snežno odejo. Toda ruševce se je že pričel previdno oglašati in brusiti v pomladna jutra kot znamenje, da se tudi planine počasi prebujajo in čutijo zgodnji prihod boginje Vesne.

Samo smučar, ki ga spomladna sla pome v hribe, začuti, kako prijetno je potikanje po zasneženih pokrajinah, kako dobro in toplo je solnce. To solnce, sneg pod smučmi, prijeten veter iz doline mu dajo čuden občutek nasproti, ko dobro ve, dol je vse zeleno, tu pa se še sprejaja in drvi po snežnih poljanah in strminah. Po vsej prekrasni in prostrani Komni je že davno začela spomladna smuka s svojimi značilnostmi; enakomerno zrnat sneg prav povsod, dolgi dnevi, večno modro nebo in žgoče solnce. Užiti smučarja so popolni, ko se vzpenja in spušta po grebenih, vrhovih in dolinah. Njegov trud je vedno poplačan z razgledom, smukom in s sončenjem. Najprijetnejši izleti v tem času so na Plešo, Govnjač, Kukovo sedlo, Dolinki, Mohavščice, Bogatin s sedlom, Gradije, Lanševica, Kal, Sedmera jezera. Vse povsod je še prepolno snega in jako prijetna smuka.

Sedaj ko je Velika noč blizu vas beli vrhovi vabijo v svoja okrilja, poromajte v njih kraljestvo, da se še zadnjič navzivate njih dobrot.

2-11. IV. 1938.

XV. Salon avtomobilov
29. specialni sejem:
vino, poljedelstvo, leto in dom, kozmetika, turizem.

Na železnih od 28. III. do 26. IV. v Jugoslaviji brezplačni povratek, v sosednjih državah 25% do 50% popusta, na Jadranskih parobrodih višji razred za ceno nižjega.

Domače vesti

Zborovanje železničarjev. Te dni sta bila v Mariboru dva zbora Udruženja jugoslovenskih narodnih železničarjev in brodarjev: plenarna seja centralnega odbora in članski sestanek za mariborsko okrožje. Plenarna seja je razpravljala o današnjem stanju osebja in sprejela razne sklepe, ki se nanašajo na strokovno delo za zboljšanje položaja. Članski sestanek je bil številno obiskani in je potekel v najlepšem redu. Nato je v soboto zastopstvo centralnega odbora (gg. podpredsednika C. u. Jože Simončič in dr. Marinič) v spremstvu zastopstva oblastnega odbora Ljubljane posetilo vodilne organe tukajšnje železniške direkcije. V odsotnosti g. direktorja dr. Bončina je deputacija posetila najprej pomočnika direktorja g. ing. Kavčiča, nato vse načelnike oddelkov ter šefa računovodstva; deputacija je našla pri vseh gospodih polno razumevanje za izredno težak položaj železničarjev. Predsedstvo O. o. UJNZB Ljubljane.

Zdravniška zbornica v Ljubljani vabi gg. bolniške zdravnike na sestanek, ki bo v sredo 6. t. m. ob 20. v predavalnici tolnišnice za ženske bolezni v Ljubljani. Na sestanku se bo razpravljalo o osnutku novega zakona o bolnišnicah kakor tudi o novem pravilniku za volonterje, asistente in primarije.

Organizacija tekstilnih tehnikov, absolventov tekstilnih šol ima svoj sedež v Mariboru. To je še mlada, komaj v javnost stopajoča stanovska organizacija. Njen namen je, združevati v vsej državi vse tekstilne tehnike-Jugoslovane, skrbeti za izpopolnitev njih strokovne izobrazbe, zastopati njihove stanovske koristi, posredovati službe ter upravljati sklad za brezposelne člane. Organizacija vabi v svoj krog vse tekstilne tehnike. Za njen upravljalni odbor sprejema prijave Ferdo Remškar, Maribor, Trdinova ulica 2.

Protestno zborovanje beograjskih stanovanijskih najemnikov v Beogradu je vsako leto 1. maj dan velikega preseljevanja. Beograjski hišni lastniki so že zdaj napovedali, da bodo 1. maja zvišali najemnine. Zaradi te napovedi so se zbrali stanovanijski najemniki na protestnem zborovanju, na katerem je bila sprejeta resolucija, ki zahteva, naj vlada prepove povišanje najemnin in tudi stanovanijske odločitve v zvezi z zvišanjem najemnin. Zborovalci so zahtevali zakon o etatni svojini, ki bi omogočil reševanje stanovanijskega vprašanja na zadržni podlagi.

Umrl je soustanovitelj mnogih prosvetnih organizacij Bosne. V visoki starosti 85 let je umrl zaslužni nacionalni delavec in nekdanji prijedorski trgovec Rade Stojanović. Rodil se je v vasi Smoljani pri Bosanskem Petrovcu in že v mladosti je prišel v Prijedor, kjer je ustanovil trgovino. Kot član in pozneje kot predsednik pravoslavne cerkvene občine se je uvrstil med najodličnejše borce za cerkveno in prosvetno avtonomijo v Bosni in Hercegovini. Leta 1887. je bil med ustanovitelji srbskega pevskega društva »Vilec«, ki spada zdaj med najstarejše kulturne organizacije v Bosni in Hercegovini. Njegova žena pa je bila ustanoviteljica društva »Srbinjica«, ki je zdaj združeno s »Kolon srbskih sester«. Rade je bil tudi med soustanovitelji in podporniki raznih drugih prosvetnih in dobrodelnih organizacij. Pri ruskem konzulu na Dunaju je nekajkrat osebno izposloval izdatne podpore za prosvetne organizacije v Bosni in za rezeve. Bil je zvest sodružnik zagrebskega lista »Srbobran« in zaradi tega je bil od Avstrije zatiran in preganjan. V občinskem odboru Prijedora je deloval dolga leta in, ko je postal župan, je bila po njegovi zaslugi zgrajena gimnazija. Vse svoje življenje je bil daren in tudi v oporoki je določil večino svojega preostalega premoženja dobrodelnim namenom.

BREZPLAČNO POTOVANJE V NEMČIJO!

Renomirana tovarna avtomobilov Adlerwerke prej Heinrich Kleyer A. G. v Frankfurtu na Maini želi omogočiti kupcem avtomobilske znamke ADLER, da si ogledajo tovarno in izdelovanje voz ter vabijo vsakega novega kupca ADLER-a, da obišče in si ogleda tovarno v Frankfurtu na Maini in si ogleda stroški za pot tja in nazaj se povrnejo vsakemu kupcu novega ADLER-a, ki želi prevzeti voz v tovarni.

Obiskovalcem se nudi prilika, da na povratku z vozom vidijo mnoge znamenitosti Nemčije.

Pobližje informacije pri generalnem zastopstvu za Jugoslavijo, t. Optima trgovska d. d. Zagreb, Mišanovića ul. 1, tel. 92-38.

Novo zdravilišče v Bošnjaku. Gornji Šeher v banjaški okolici je bil zaradi svojih žveplenih vrelov že v rimski dobi znano zdravilišče. Z zdaj je tam nekaj primitivno urejenih kopališč. Nedavno so se trije lastniki kopališč združili ter predložili merodajni oblasti prošnjo, da bi dovolila graditev velikega modernega kopališča. Odločili so v zadnjem času tudi nekaj novih zdravilnih vrelov. Če bodo zgradili moderno kopališče, bo postal Gornji Šeher, ki je priljubljeno izletišče Banjačuanov, kopališki kraj z vsem, ugodnostmi, ki jih uživajo druga kopališča in zdravilišča v državi.

Odčitje velike votline pri Šibeniku. V neposredni bližini Šibenika na Gvozdenuvemu so te dni odkrili zanimivo podzemsko jamo, ki je menda največja votlina v vsej Dalmaciji. Ozek vhod v veliko votlino so poznali samo pastirji, ki pa so se jame izogibali, boje se kač in duhov. Odprtina ni bila večja od 60 cm. Pred nekaj dnevi pa je skupina srednješolcev na svojem izletu prišla do tega vhoda in nekaj dijakov se je spazilo skozi ozko odprtino. Ko so si svetili z žepnimi svetilkami, so pogumni dijaki prišli kakih 200 m daleč. Da se ne bi izgubili po hodnikih, so se potem vrnili. Votlina bo dolga kakih 600 do 700 m in se že pripravlja ekspedicija, ki jo to preiskala.

Pri ljudeh visoke starosti, ki trpe na nerednem iztrebljanju, nudi čisto naravno Franz-Josefova grenčina, užita redno 3-4 žlice dnevno skozi 8 dni, zaželjeno čiščenje in s tem trajno olajšanje. Zahtevajte povsod Franz-Josefovo vodo!
Ogl. reg. št. 15. 485/35

Iskanje zlata v Dunavu. Znano je, da medmurski vaščani že od dolo Marije Terazije izpirajo zlato iz peska Drave. Praki list »Venkov« je te dni objavil članek nekega strokovnjaka za izpiranje zlata iz rečne peska, ki opisuje primitivno iskanje zlata v reki. Dravi ter opozarja na moderne naprave, s katerimi izpirajo zlato pri Bratislavi iz Dunava. Češki strokovnjak je prepričan, da je precej zlata tudi v našem delu Dunava ter priporoča izpiranje zlata zlasti na področju pod izlivom Drave v Dunav.

Vlada v Beogradu je zavarovanje delavcev v Beogradu, o katerem je »Jutro« že kratko poročalo, je odkril zgodaj jutrajše dežurno uradnik. Vlomilci so prišli v uradne prostore a ponarejenimi ključi in zelo spretno so odprli veliko železno blagajno, v kateri je bilo okrog 400.000 din. Odneli pa so samo iz enega predala blizu 30.000 din, ker drugih predalov, v katerih je bil ostal denar, niso mogli ali pa niso utegnili odpreti. Velika in težka železna blagajna je bila strokovnjaško odprta po viliškem sistemu »svinske noge«, kar je dokaz, da so bili na delu profesionalni vlomilci, ki so opravili svoj posel tako spretno, da ni bilo nikjer najti odtisov prstov. Gotovo je samo to, da je med vlomilci nekdo, ki je prav dobro poznal vse prostore Okrožnega urada. Policija je že zaprla nekaj znanih tatov in vlomilcev, a kakor kaže, pravih še ni zajela.

Solnčna pomlad v Opatiji

Hotel QUISISANA & EDEN
Modern — Central — Pension od Lit. 40.—
Prospekti na željo!

Zapotane pravde za milijonsko zapuščino. Sodišče v Šabcu ima obilo posla s pravnimi za zapuščino starega čudaka Mihajla-Laze Kurtovića, ki je umrl pred nekaj meseci ter zapustil veliko posestvo. Kurtovića so skušali njegovi številni sorodniki že pred leti spraviti pod kuratelo in na vse moguče načine so dokazovali njegovo nerazodnost. Stari bogataš je bil res velik čudak, a preden so se sorodnikom posrečili dokazi njegove nerazodnosti, jim je napravil veliko nepriključno svojo smrtjo. Z zdaj skušajo razveljaviti njegovo oporoko. Sprva so v to svrhu nastopili složno, a ker do razveljavitve oporoke ni prišlo, so v svoji nepotrpežljivosti začeli kosati ter si vsak po svoje lastiti pokojnikovo zemljišče. Pri tem je prišlo tako daleč, da zdaj tožijo drug drugega.

Matineja ob pol 10. in ob 11. uri dop.

ROSE MARIE!

Jeanette Mac Donald — Eddy Nelson
KINO MATICA
Din 3.50 — 6.50

Avto v plamenih. Iz Poljan nam pišejo: V četrtke okrog polnoči je zatrobil gasilski rog in spravi pokoncu speče pobjavljalstvo, ki je začudeno spraševalo, kjer gori. Kmalu nato je krenil gasilski avto z gasilci proti tako zvani Belu pri Poljanah. V plamenih je bil neki tovorni avto, ki so ga gasilci še delno rešili. Na avtomobilu je bilo precej rezanega lesa, ki je zgorel. Nesreča se je zgodila sredi ceste.

MOŠKI!

Za zdravljenje spolnih slabosti, SEKSUALNE IMPOTENCE, za spolno oslabilost, za ojačenje spolne funkcije, poskusite originalne hormonske

VI-HA-GE tablete.

Dobite jih v vseh lekarnah: 300 tablet Din 84.—, 100 tablet Din 217.—, 300 tablet Din 560.— Po poštnem povzetju diskretno razpošlji Mr. M. Gavrančič, apotekar, a glavni depo: Farm. Kem. Laboratorij »VIS-VITE«, apotekar Mr. B. Bogdanović, Zagreb, Langov trg 3.
(Ogl. reg. št. B. 26856/37.)

Za velikonocne izlete, katere priredi Zveza za turistični promet v Ljubljani, zahtevajte sporedne in poljske v biljetarnah Putnika v Ljubljani, v Kranju in na Jesenicah.

Pri zaprtju in motnjah v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec navadne Franc-Josefove grenčice.

Za veliko noč izleti v Trst. Idrijo Benetke ali Firenze in v Graz. Prijave in informacije v izletni pisarni M. OKORN, Ljubljana, hotel Sion, tel. 26-45. Vhod iz Prešernove ulice.

DUH po izpuhtevanju telesa takoj in trajno odpravi SANOFED. Varuje obutev in perilo. Zahtevajte v lekarnah, drogerijah, parfumerijah in sličnih trgovinah. Drogerija Jančigaj, Ljubljana, Krekov trg.

Se ni prepozno! Nemudoma naročite vsaj eno srečko drž. razredne loterije pri znan, srečni kolekturirajočarji Milana Lavrića, Beograd, Pienkarcova 25. (poštni predal 450).

Tri knjige — dva romana, ena znamenita knjiga — okrog 850 strani — 50 din. Zahtevajte prospekt! Slovenska matica, Ljubljana.

Pisalne in računske stroje vam strokovno popravi BORIS V. SIMANDL, Ljubljana, Dvofakova ul. 3, telefon 24-07.

Železniške tračnice so kradli

Ptuj, 2. aprila. Te dni je gozdni stražar Ivan Čufuta iz Macija občina Bednja pri Ivanu, uslužbenec pri grofu Draškoviću, ki ima tam okoli svoje gozdno posestvo, na pohodu skozi gozd zasledil pri opuščen žagi v Glazuti pri Maciju štiri do pet moških. Neznanci so nalagali na voz tračnice gozdnih železnic, ki so bile shranjene na prostem. Stražar je neznanec vprašal, kaj počnejo, toda tujci so se postavili po robu in so skušali stražarja obkoliti. Ko pa so videli, da je stražar oborožen so se zbal in začeli bežati. Mikratu pa je voznik poglaval s tračnicami v najhujši dir, tako da stražar tudi tega ni mogel zasledovati.

Zadevo je stražar nato prijavil orožnikom v Podlehniku, ki so v četrtke aretirali pet oseb in jih privedli v zapore tukajšnjega sodišča. Orožniki so ugotovili, da so nepredpravi že dalje časa kradli v gozdu tračnice, ki so jih baje prodajali kot staro železo nekemu posestniku na Robju pri Sv. Vidu. Tračnice so bile po 7 metrov dolge in so tehtale povprečno po 50 kg. Polzvedbe se še nadaljujejo. Škoda še ni ugotovljena.

PREMIERA velikega verskokulturnega filma o prestolici krščanstva

MISTERIJ VATIKANA
(v korist Rdečega križa)
KINO MATICA — danes ob 14.30, 16.30, 19. in 21. uri

Iz Ljubljane

Jugoslovensko-bolgarska liga v Ljubljani bo priredila v torek 5. t. m. v salonu restavracije »Zvezdec« predavanje o velikem bolgarskem slovanofilu dr. Stefanu S. Botčevu. Predaval bo tajnik JBL g. Vekoslav Bučar. Po predavanju bodo prikazovali razne pokrajinske slike iz Bolgarije. Prireditve bo v proslavo 85letnice rojstva S. S. Botčeva, zato vabimo članstvo JB lige in prijatelje bratskega bolgarskega naroda, da se iste zanesljivo udeležijo.

Akademiki (črke)! Akademski sekcijski Jugoslovensko-bolgarske lige to priredila skupno s ostalimi akademskimi ligami Jugoslavije izlet v Bolgarijo. Vršil se bo v najlepšem letnem času od 3. do 12. maja in bo izveden tako, da si bodo izletniki ogledali zapadni del bolgarske zemlje. Od Beograda bodo potovali do Vidina in Loma, odkoder bo šla pot dalje na Vraco in Sofijo. Bržkone si bo še mogoče ogledati rudnik Pernik in znameniti Rileški samostan. Akademikom se nudi lepa in ugodna prilika, da spoznajo sodobno Bolgarijo. Vsi stroški bodo znašali 520 din (vožnja hrana prenočišče je pri tem vračunano). Akademiki, ki se nameravajo udeležiti te ekskurzije, se naprošajo, da se prijavijo pri vratarju univerze. Prijave se sprejemajo do 15. t. m.

J. n. a. k. »Edinstvo«. V ponedeljek 4. t. m. ob 11. dop. bo v lokalni predavalnici, nato pa seja širšega odbora. Vse člane obveščamo, da smo zaradi kontrole sklenili izvesti ponovni vpis vsega članstva; uradna ure odborov vsak dan od 11.30 do 12. v lokalni »Edinstva«. Odbor.

Združenje bivših mornarjev obvešča svoje članstvo, naj se zaradi informacij (pristop l. t. d.) obrne na naslov: L. Razem, Zabajak št. 3., kjer je začasno naš uradni prostor.

Predavanje Prirodoslovnega društva. V torek 5. t. m. predava v mineraloški predavalnici univerze g. prof. Ivan Molinaro o temi: »Prostor v geometriji in fiziki«.

Predavanje bo prikazalo postaneke pojma matematičnega kontinuuma kot nujno posledico potrebe po odreditvi protislovij, do katerih vedno vsakdanje izkušnje pri opazovanju fizikalnih kontinuumov. Sledi opis zgodovinskega in idejnega razvoja geometrije od Euklida do Riemanna. Kritične opazke, ki zaključujejo ta opis, tvorijo prehod k študiju problema prostora v fiziki, zlasti v mehaniki, ki je v svojem razvoju od klasične oblike do splošne relativistične teorije dajala različnim geometrijam ustrezajočo sliko fizikalnega prostora. Pričetek predavanja ob 18.15.

Otroški vozički

Planistka Zora Zarnikova in Ljubljanski kvartet izvajata jutri v ponedeljek v veliki filharmonični dvorani naslednji spored: Brahms: Godalni kvartet op. 51 št. 2 a-mol (4 stavki). Arnic: Godalni kvartet op. 16 (trije stavki). Cesar Franck: Klavirski kvintet f-mol, soloklavir igra planistka Zora Zarnikova. Kvintet ima 3 stavke. Brahmsov kvartet in Cesar Franckov kvintet spadajo med najodličnejša dela komorne literature. Z veseljem pa poudarjamo, da je tudi naša komorna literatura zastopana na tem večeru s delom našega simfonika Blaža Arniča. Dolžnost vse muzikalne publike je, da se odzove vabilu Glasbene Matice, ki prireja ta večer, in poseti v velikem številu koncert Ljubljanskega kvarteta, za katerega se dobre vstopnice jutri ves dan v knjigarni Glasbene Matice. Koncertni klavir Blüthner da na razpolago Ljubljanska filharmonija.

Ali ste že naročnik

oseminpdesetega letnika (1938) najstarejše slovenske literarne revije

Ljubljanskega Zvona

Naročnina letno 120.—, za dijake 90.— din. Obroki poljubni. — Naročite pri Tiskovni zadrugi, Ljubljana, Dalmatinova ulica 10.

Vodstva po razstavi Maleš — Mušič — Galanda. Razstava mlade slikarske trojice v Jakopičevem paviljonu, ki je odprta samo še danes, je vzbudila v naši kulturni javnosti mnogo živga zanimanja. Zlasti zadnje dni ljubitelji umetnosti hite z obiskom. V petek zvečer je razstavljena umetnine tolačič občinuvar akad. slikar Ivan Carg. Danes ob 11. pa bo imel vodstvo akad. slikar Stane Kregar. V desetih dneh je razstavo obiskalo nad 1000 oseb. Samo danes je še čas, od blizu spoznati ustvarjanje trch mladih likovnih talentov, zato ne zamudite prilike in obiščite Jakopičev paviljon.

Mestna ženska podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda priredi danes dopoldne zbirko v korist naše narodnoobrambene Družbe sv. Cirila in Metoda kot podporo za ubožno šolsko mladino v Prekmurju in bivši Štajerski. Prebivalstvo teh krajev je siromašno in ne more nabavljati otrokom niti najpotrebnejših šolskih potrebščin. Podprite našo mladino, da bomo imeli zaveden narodno vzgojen naraščaj!

Budjeviško pivo

in specialno temno Tomislav pivo toči restavracija Hotel Štrukel — Ljubljana.

IZREDEN POPUST za ČEVlje

OD 1. IV. DO VELIKENOČI
Velika izbira modernih modelov ženskih, moških, posebno pa vseh vrst otročjih. —
»T R I U M F«
Proizvodnja čevljev — Kolodvorska ul. 11.

Pevsko društvo Ljubljanski Zvon si je za svoj letošnji koncert nastop določilo naslednji spored: Matija Tomc: »Po Savi«, ko se »Krstonoše«, dr. Milojević: »Muha i Črn moč«, Anton Forster: »Z glasnim šumom a korac in Emil Adamič: »Budnica« spremljevanjem klavirja, kar bo oskrbel g. Darko Zupanič. V II. delu so zastopani hrvaški in srbski avtorji in sicer Rudolf Matz: »Pjesmec in »Slavonsko Brod«, Franjo Lučić: »Falen Isus«, Marko Tajčević: »Vesele popevke«, Marko Tajčević: »Storostrijan pesme«. Milenko Živković: »Ne li ti rekoč in »Krstonoše«, dr. Milojević: »Muha i korac«, Stevan Hristić: »Jesen«, Zbor vodi Dore Matul, koncert bo v petek, 8. t. m. v veliki filharmonični dvorani. Vstopnice v knjigarni Glasbene Matice.

Ce prinesete Vaš film

do 11. ure dopoldne v našo trgovino Vama ga izdelamo še isti dan do 6. ure zvečer. Po pošti vpslane — pošto obratno. Sveže 26 Sch filme od Din 8.— naprej z vračunjenim povečano sliko pa Din 10.— Za provzorno izdelavo jamči
Foto Tourist Lojze Šmuc
Ljubljana — Aleksandrova cesta 3.

Na evetno nedeljo 10. aprila se bo vršila akademija podmladka Rdečega križa v veliki filharmonični dvorani. Začetek točno ob 10.30 dopoldne. Program akademije je zelo pester. Nastopili bodo najmlajši podmladkarji z ljubimi prizoriščni in deklaracijami, kakor tudi podmladkarji meščanskih in srednjih šol s resnimi točkami. Tudi Rancigajevale male harmonikarje boste slišali ta dan. Cenjeno občinstvo, zlasti starše, opozarjamo na to prireditve. Vstopnina zelo nizka. Vstopnice se dobe v Matični knjigarni. Ne zamudite ugodne prilike.

Veliko zanimanja je vzbujala pretekli mesec jubilejna »Preporodova« izložba pri trgovcu Dobriču v Prešernovi ulici. V njej so se posebno lepo odražale jubilejne preporodovske plakete, moistroško delo prof. S. Jevčica Prijatelj »Preporoda« so radi segli po njih, in je zdaj preporodovska plaketa pomemben, učinkovit okras marsikaterega stanovanja in pisarne. Preostalo je le še nekaj komadov plakete zato opozarjamo zainteresirane, da pohite z nakupom. Plaketa se dobi v raznih tehnikah (bela, bronirana, patinirana) pri Preporodovcu trgovcu Dobriču v Prešernovi ulici, za ceno Din 50 komad.

Edina popoldnaska predstava Bečarjeve »Svevoje« »Smuk smuk« bo danes popoldne ob 16. Sentjakobian vabijo, da si ogledate to zabavno domače delo. Nasmejeli se boste prav od srca. Igro prepletajo melodiozne popevke, katerih besedilo lahko kupite pri blagajni. Danes popoldne vel v Sentjakobsko gledališče, kjer se boste dve uri izvrstno zabavali. Prodaja vstopnic od 10. do 12. ure in eno uro pred predstavo.

Absolventi in absolventke dr. trgovskih šol se vajo na jako zanimivo predavanje »Polovanje po Ameriki«, ki ga bo imel v torek 5. t. m. ob 8. zvečer v restavraciji »Zvezdec« znan predavatelj g. dr. Vinko Šarabon. Predavanje bodo spremljale številne skriptne slike. Po predavanju sledi še nekaj važnih točk, zato se ga udeležite polnoštevilno.

S. REBOLJ & DRUG, LJUBLJANA

Sadjarji, pozor. Sadno dreve je treba pravilno penderati, da nam napravi in ojači rodni los. Da lahko da večina nerodovitnega sadnega dreveja na vrtaštni sad, bo pokazal danes ob 15. na vrtaštni Ravbar, Bežigrad, g. Viktor Puljak-vec.

Občni zbor moške in ženske šentpeterske podružnice Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani bo v sredo 6. t. m. ob 20. v Zupaničevi gostilni, Jegličeva cesta 15. Vabljeni članstvo in vsi, ki se zanimajo za narodnoobrambno delo.

Občni zbor natararjev in ugostiteljskih nameštencev. Sekcijska Jugoslava Zveza ugostiteljskih nameštencev Ljuboslavije sklicuje občni zbor za leto 1938 za dne 5. t. m. t. j. v noči od 4. na 5. t. m. ob 2. jutraj v mali dvorani »Delavske zbornice na Mikloševci cesti. Članstvo polnoštevilno! — Odbor.

JOSIP KOS, Novo mesto

Večerni kuharski tečaj Zveze gospodinj se bo pričel takoj po veliki noči, Ukovina 330, plačljiva v treh obrokih. Prijave dnevno od 16. do 17. ure do 19. t. m. Gradišče 14. Tečaj za »endviče« bo ponovno 11. t. m. ob 15. uri.

Pazite! Do 10. t. m. je čas, da se prijavite pri PUTNIKU za izlet v Postojnsko jamo, kjer bo koncert Ljubljanske Glasbene Matice in sicer na Velikonocni ponedeljek 18. t. m. Posebni vlak odhaja iz Ljubljane ob 11. uri in se vrača iz Postojne takoj po 9. zvečer tako, da bo se pred polnočjo v Ljubljani. Koncert Matičnega zbora v jami začne ob 15. uri. Jami bo krasno razsvetljena in odprta v celoti. Kdor je še ni videl v zadnjih letih, naj ne zamudi te izredne prilike. Izlet stane 75 din, v tej vsoti je vračunana vožnja tja in nazaj vstopina v Postojnsko jamo in izdatki za skupni potni list. Prijave sprejema Putnik, po 10. t. m. je plačati 15 din doplačila.

Enodnevni avtobusni izlet Gorica, Dobberd Trst priredi 1. maja Zveza drnž v Ljubljani, Karunova ulica 10. Točnejša poiznanja v Zvezi pisarni.

Vsa društva, družbe in izletne pisarne, ki nameravajo prirediti počuna potovanja, izlete ali ekskurzije v tu ali inozemstvo, dobe najudobnejše in najboljše odprte in zaprte izletne avtobuse pri avtopodjetju

JOSIP KOS, Novo mesto

Večerni kuharski tečaj Zveze gospodinj se bo pričel takoj po veliki noči, Ukovina 330, plačljiva v treh obrokih. Prijave dnevno od 16. do 17. ure do 19. t. m. Gradišče 14. Tečaj za »endviče« bo ponovno 11. t. m. ob 15. uri.

Pazite! Do 10. t. m. je čas, da se prijavite pri PUTNIKU za izlet v Postojnsko jamo, kjer bo koncert Ljubljanske Glasbene Matice in sicer na Velikonocni ponedeljek 18. t. m. Posebni vlak odhaja iz Ljubljane ob 11. uri in se vrača iz Postojne takoj po 9. zvečer tako, da bo se pred polnočjo v Ljubljani. Koncert Matičnega zbora v jami začne ob 15. uri. Jami bo krasno razsvetljena in odprta v celoti. Kdor je še ni videl v zadnjih letih, naj ne zamudi te izredne prilike. Izlet stane 75 din, v tej vsoti je vračunana vožnja tja in nazaj vstopina v Postojnsko jamo in izdatki za skupni potni list. Prijave sprejema Putnik, po 10. t. m. je plačati 15 din doplačila.

Enodnevni avtobusni izlet Gorica, Dobberd Trst priredi 1. maja Zveza drnž v Ljubljani, Karunova ulica 10. Točnejša poiznanja v Zvezi pisarni.

Dr. Oetkerjev
pecilni prašek in vanilinov sladkor

za Veliko noč

Društvo za ceste v Ljubljani razpisuje natečaj za izdelavo idejnih osnutkov za lepak »Cestac in značke I. jugoslovenskega kongresa cest. Nagrade: za plakat 700, 300 in 150 Din. za značko 200, 100 in 50 Din. Podrobni pogoji, iz katerih je razvidno tudi razsodišče, so na razpolago v Ljubljani, Kongresni trg št. 1/1 (Avtoklub) dnevno med 16. in 17. Osnutke je predložiti do 14. t. m.

Društvo za ceste v Ljubljani sporoča, da ima svoj redni letni občni zbor v ponedeljek 4. t. m. ob 18. uri v prostorih Avtokluba v Ljubljani, Kongresni trg 1/1.

Ob priliki obnega zbora društva kmetijskih strokovnjakov — sekcija Ljubljana, ki bo v nedeljo 10. t. m. v prostorih Narodnega doma v Celju ob 10. dopoldne, bodo obravnavani tudi naslednji referati: 1) Delovanje kmetijskih strokovnjakov v okviru kmetijskih zbornic. 2) Privatni kmetijski uslužbenci in osnutke zakona o njihovi namestitvi. 3) Kmetijska pospeševalna služba — reorganizacija. Referate bodo imeli priznani strokovnjaki.

Trgovskim uslužbencem, ki želijo izpopolniti strokovno znanje, priporočamo strokovne knjige kakor knjigovodstvo (prof. Sit), tehniko računstva (prof. Černe) in srbohrvatsko korespondenco (prof. Černe). Naročite jih pri »Strokovni založbi, Ljubljana, ali pa v vseh boljših knjigarnah.

Včeraj je izšla knjiga Ivana Pucija »Vesela pisarija«. Dobt se v vseh knjigarnah in v pisarni Narodne tiskarne. — Broširana 20.— din, v platno vezana 28.— din.

Plašče, površnike

NUDI V NAJVEČJI IZBIRI PO NIZKIH CENAH

FRAN LUKIČ
STRITARJEVA UL. 9

u— Preproden vlomilec. Eden izmed stanovalec hiše št. 32 na Starem trgu je v petek zvečer naletel v svoji sobi na mladeža, čisto neznanega človeka, ki se je bil prithotapil v stanovanje z očitnim namenom, da počaka nočne tišine in si naloži kakršnigakoli plena. Ko je neznanec opazil, da je zasaden, je skušal pobegniti, toda preganjalcu je uspelo, da ga je zajel in izročil stražniku. Na policiji so v arhivu spoznali nekoga komaj 19-letnega brezposelnega krojaškega pomočnika iz Pirmic pod Šmarno goro, ki je kljub zgodnji mladosti že zlaivnjal zašel na tatninska pota in je že star znanec kriminala.

Buffe »Rio« črna express kava 1.50 Din.

Buffe »Rio« zendvici po 1 Din.

Buffe »Rio« izredno dobra vina brez ulico 2 Din cen.

u— Nezgodna. Včeraj nekoliko pred 17. so bili reševalci poklicani v Florjansko ulico št. 40, kjer je padla po stopnicah Polona Lipovš tako nesrečno, da je doživela hude poškodbe na glavi in so jo morali nezvestno prepeljati v bolnišnico.

u— Geografsko društvo na univerzi v Ljubljani vabi člane na redni občni zbor, ki bo 4. t. m. ob 17. v geografskem inštitutu univerze. V primeru nespletnosti bo občni zbor uro kasneje.

FRIZERSKI
SALON **GODINA**
Sv. Petra c. 3 **JOZE**

u— Lepe in dobre moške obleke lastnega izdelka priporoča po zelo zmernih cenah A. Kunc, Ljubljana, Gosposka ul. 7.

u— Cena šama pri moškem šofu ne sme igrati vloge. Pač pa poleg nizke cene dobra kvaliteta blaga. Vsak gospod, ki hoče torej dober šof in noče za njega preveč plačati, si ga bo nabavil pri tvrdki Manufaktura, komanditna družba, Mestni trg 17.

Lep spomenik — dar pokojnim
Ogled spomenikov
dolžnost interesentov
Stalna razstava —
nizke cene
FRANJO KUNOVAR
kamnosestvo
Tel. 49-09.
Sv. Križ — Ljubljana

u— »Vročina« je pritisnila in Ljubljana je včeraj zabeležila med večimi opazovalnimi postojami Jugoslavije za Mariborom najhodi vroč dan. Za prvi teden aprila je 24.20 C. v seneli nekaj nenavadnega, v Mariboru so imeli 24.9, v Zagrebu in Sarajevu 24, v Beogradu 22.9 C. Zanimivo je, da je bilo ob morju precej hladneje in je n. pr. toplomer kazal v Splitu, na Rabu in Sušaku 19, v Kumborju 18.9 C. Letošnji marec je bil izredno suh, v štirih deževnih dneh je kanilo le 30.4 mm padavin, sneg je legel v noči od 26. na 27. marec. V zadnjih desetih letih je bil edino leto 1. 1929 še bolj suh, ko je tedaj padlo le 13.9 mm dežja. Lani je sušec v pogledu mokrote odnesel rekord zadnjih 12 let, ko je Ljubljana imela 314 mm padavin. Lepo, prijetno sončno vreme prinaša seboj le to brigo, da je treba zaradi izsušene zemlje pridno zalivati vrtove, dočim se na drevec suša še ne pozna. Zelenje vsak dan bolj prekriva krošnje, cvetje se bo vsak čas odprlo in cvetna nedelja bo letos res v znamenju prebujene pomladi. Stanovitno vreme je po zadnjem snegu zdrnilo naravo in če se bo držalo še dalje, todo letošnji velikončni prazniki lepa zamena za lansko neprijetno snežno presenečenje.

Najceneje kupite moške — damske blagove pri JOS. SNOJ — manufaktura — Tyrševa 17.

u— Stavbno gibanje v zadnjih tednih. Lani v sirovnem stanju dograjeno palačo svetovredke J. C. Mayer na vogalu Marijinega trga in Wolfove ulice so minuli teden od vseh strani kaj tesno ograjili od tal do vrha z opažem in bodo pričeli zidari z ometavanjem zunanjih sten ter podolgovate slabe, čim bo še nekoliko popustil sedanjí mraz. Številne lesene okvire za okna so postavili že med zimo. Kmalu nato bodo podrlí še staro zidovje, ki služi sedaj namesto ograje. Tako se utesne razviti svoboden, razširjen promet že po preteku dobrih dveh mesecev po sedaj ozki Wolfovi ulici, kakor tudi po Hribarjevem natečaju, ki je že od lani zaprt in kjer stoji nekaj zaslih barak za gradbene namene. — Pri Batovi hiši ob Aleksandrovi cesti bodo takoj po Veliki noči postavili krampe in lopate ter pričeli podirati staro Malčovo poslopje. Dela se bodo lotili najprej od zadaj. Vse stranke razen tvrdke P. Magdič, ki se bo selila z Veliko nočjo, so že izpraznile svoje lokale. Spradaj ostaneta le lekarna Ustar in Bat' in v dosedanjem prostoru, dokler ne bo dozidana nova palača. — Gradbena dela pri palači zavarovalne banke »Slavija« ob Gajevi in Tyrševi cesti že ves februar in marec lepo napredujejo. Oriški žerjav ima še vedno mnogo posla z odnašanjem izkopanega materiala, ki ga sproti odvažajo. Za izkopom globokih in razsodnih kletnih ubikacij, v katerih bo predvsem centralna kurjava, so položili močne betonske temelje in tolo prihodnje tedne že pokrili vse podprtišne prostore, kakor bodo nadstropja naglo rasla. Hotel »Slon«, ki je bil lani tik božičnih praznikov spravljen pod streho, dobiva pravkar okvir na okna v vseh nadstropjih. Tudi pri drugih manjših objektih okrog po mestu se nadaljuje delo, ki je počivalo čez zimo.

VABIMO VAS KIGRI

Prvo žrebanje bo 13. in 14. aprila t. l.

Zadružna hranilnica,
LJUBLJANA — DALMATINOVA 6.

državne
razredne
loterije

u— Graditelji, pazite na pločevino na stavbah! Kraja starega železnega in bakrovega je v modi, saj so stari kovinski predmeti blago, po katerem je na trgu dandanes največ povpraševanja. Nobeno skladišče, v katerem je po kotih razmetanih kaj takšnih reči, nobena stavba, od katere štrli kos starega, od rje navrtanega železa, pa tudi nobena ključa na vratih ali na oknu ni več varna pred tatovi. V časih, ki so za nami, je bila navada, da so otroci začeli šele sredi vojne odnašati staro pločevino iz hiše, dandanes pa se to blago na debelo krade in prodaja že zdaj, ko še ves svet trdovratno tajl, da bi komurkoli vojna prihajala na misel: pač dovolj zgovorno znamenje, da živimo sredi mnogo resnejših časov, kakor smo jih bili kdajkoli deležni. Ko so tatovi polagoma izčrpali zakladnico starega materiala so se vrgli na nove stavbe, od koder odnašajo komaj montirane pipe, cevi, vsake vrste pločevino in celo školjke po straniščih. Nedavno je policija aretirala pet osumljencev, a ker jim ni bilo mogoče ničesar dokazati, jim je morala vrniti svobodo. Malo potem pa sta dva tatova poizkušala srečo s tem, da sta nekemu ljubljanskemu trgovcu ponudila nekaj svojega plena na prodaj. Trgovcu se je zdelo ponudbo sumljiva, pa je obvestil policijo, ki je aretirala Josipa Noeeta iz Ljubljane in Antona Perka iz Dolenjih Sels, oba delavca brez posla. Pred kratkim sta nekemu graditelju z nove stavbe v Linhartovi ulici odnesla več ko za 20.000 din pločevina-stih cevi. Pri zaslišanju sta priznala, da sta štirikrat zapored obiskala razne nove stavbe na periferiji mesta, odnašala kovinski material in ga po roko prodajala dalje.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM
V SISKI, TELEFON 41-79

Krasen planinski film po romanu
L. Ganghoferja
ORLOVO GNEZDO
(GRAD HUBERTUS)
Friedrich Ulmer, Hansi Knoteck,
Paul Richter.
Bogat dopolnilni program.
Predstave v soboto ob pol 9,
nedeljo ob 3, 5, 7 in 9,
ponedeljek ob pol 9 uri

Prihodnji spored: **ŽENE VLADAJO**

u— Sumljiva vzboklina v strugi Ljubljane. Pasanje, ki hite preko Brega čez šentjakovski most, lahko opažajo tik mosta spodaj na dnu Ljubljaničine struge delo vzbokline, široko od 20 do 25 cm visoko okrog 15 cm, raztezajočo se po betonirani ploščadi čez vso širino v obliki velikanse zavajene kače. Ljubljanič je zadnji čas zaradi suhega vremena zelo plitva in se prav prozorno zrcali njeno rečno korito. Splošno se domneva, da je voda pronicala pod betonsko plast in sedaj išče izhoda. Najbrž je ta prikazen le neizogibna posledica zemeljskega podtalnega obrežnega sveta za betonsko škarko poleg šentjakovskega mosta ob pričetku Grudnovega nabrežja. Bžonski obrežni zid, zlasti v neposredni bližini tega pojave kaže že okrog dve leti vprav sumljive znake razkroja. Čeprav so ob Krakovskem nasipu, Bregu in Grudnovem nabrežju znanstveniki s tehniške fakultete preiskali betonskemu zidovju obisti in drob na več krajih, vendar počiva to delo že dalje časa in čaka dogotovitve. Zdi se, kakor da skrivni bacil razjede tamkajšnje okolico in utesne povzročiti še marsikakšno nevarnost ali celo nepopravljivo šodo, ako ne bodo naši priznani strokovnjaki tega zanimivega problema čimprej posrtnali in se spravili na končno njegovo ureditev.

Iz Celja

u— Ljudsko vsenčilišče. V risalnici meščanske šole bo predaval jutri ob 20. znani pisatelj in zdravnik dr. Bogomir Magajna iz Ljubljane o mamilih morfiu, kokainu in meskalinu. Opis mamil, njih učinkov in uporabo v zdravstvu ter njih razorni vpliv na živčevje ob trajni, prepovedani uporabi bodo pojasnjevale številne skiptične slike. Opozarjamo na to zanimivo predavanje.

KINO SLOGA Telef. 27-30

Olga Čehova, Karl Ludvik Diehl in Karin Hardt, ljubljenci naše filmske publike v prekrasem filmu

LJUBEZEN GRE SVOJA POTA

Predstave danes ob 10.30, 15., 17., 19. in 21. uri.

u— Celjski mestni svet bo imel redno sejo v petek 8. t. m. ob 18. Na dnevnem redu so poročila odborov.

u— Nov pooblaščen inženjer. Strojni inženjer g. Mirko Mikuš iz Celja je napravil pri gradbenem ministru v Beogradu izpit za pooblaščenega inženjerja. Čestitamo!

KINO UNION

Danes ob 16.30, 18.30 in 20.45 komedija »PLAVOLASI STRAHI«. Ob 10.30 in 14. natineja »LA BANDERA« (Zastava).

u— »Grafica Marica« v celjskem gledališču. Ljubljanska opera bo uprizorila v torek 4. t. m. v Mestnem gledališču v Celju znano Kalmanovo opereto »Grafica Marica«. Opereta je za abnoma. Začetek točno ob 19. Zamudnikom med prvim dejanjem vstop ne bo dovoljen.

u— Mladinska akademija narašča Sokolskega društva Celja I. se bo pričela danes ob 16. v dvorani Sokolskega doma v Gaborju.

u— »Ojka« ima danes ob 4. popoldne koncert v Celjskem domu. Nastopi društveni moški zbor pod vodstvom C. Preglja. Na sporedu so narodne pesmi v priredbi: Adamiča, Deva, Golovca, Kernjka in Preglja. Vabljeni!

u— Iz celjske statistike. V mesecu marcu je obiskalo Celje 1153 tujcev (1013 Jugoslovencov in 140 inozemcev) nasproti 1042 v letošnjem februarju in 927 v lanskem marcu. V preteklem mesecu je umrlo v Celju 88 oseb in sicer 15 v mestu in 23 v javni bolnišnici. Pri celjski torzi dela je bilo 1. t. m. v evidenci 942 brezposelnih (805 moških in 137 žensk) nasproti 981 (826 moškim in 155 ženskam) dne 20. marca.

u— Z motiko po glavi. V Viršanju so v sredo zvečer štirje moški napadli 38-letnega dninarja Leopolda Kuneja z Gubnega pri Pištanju. Eden izmed napadalec je udaril Kuneja z motiko po glavi in ga hudo poškodoval. Kuneja so oddali v celjsko bolnišnico.

u— Srečke za novo kolo drž. razredne loterije dobite v podružnici »Jutrac« v Celju.

Iz Maribora

u— Jubilejne proslave 20 letnice osvobodjenja obetajo biti tudi v Mariboru zelo velike. Odbor za te proslave je v polnem delu in skrbnih pripravah. Ob priliki Mariborskega tedna je predvidena zanimiva jubilejna razstava 1918—1938, ki bo prikaz našega narodovega življenja v vsem razvoju, v nedeljo 24. avgusta t. l. pa naj to velik narodni tabor, pri katerem naj sodeluje mesto Maribor in vsa njegova pokrajina. Vsa društva in ustanove se prosijo, da bi v teh dneh ne imele svojih prireditev. O programu bomo še poročali.

u— Mariborski slikarji, organizirani v Združenju obrtnikov slikarskih in sorodnih strok, so imeli te dni svoj redni občni zbor. Dosedanjemu odboru je bila podeljena razrešnica. V pomočniki izpraševalni odbor so bili soglasno izvoljeni gg: Jakob Senekovič, Josip Holzinger, Josip Kašan, Franjo Horvat, Alojzij Zorati in Anton Pahernik. Za častne člane so bili izvoljeni Ivan Lober, Franc Zelnj, Jurij Juternik, Franjo Horvat, Josip Holzinger ter Andrej Pezdíček, ki izvršujejo slikarsko obrt že nad 30 let. Združenje praznuje letos 50 letnico svojega obstanka, ki jo bo slovesno proslavilo.

OTOMANE, MADRACE iz žime, ovčje volne in afrika, žične vložke, vsa popravila zajamčeno dobro nudi najceneje.

A. ČERIN ml., Koroška 8.

u— Ljudska univerza. V ponedeljek 4. t. m. predava o Londonu in o svojih vtisih na podlagi mnogih skiptičnih slik g. Ivan Sumljak, strokovni učitelj v Mariboru. — V petek, 8. t. m. predava o najnovejšem slovenskem pravopisu prof. St. Bunc iz Maribora.

u— 150 letnica ljudske šole v St. Ilju ter obmem 70letnica obstoja ljudske šole, združeno s proslavo 20letnice našega narodnega uedinjenja, bo naše obmejno ozemlje praznovalo na izredno slovesen in svečan način.

u— Danes odločitev! Danes bo v Mariboru v vseh krogih mestnega in podeželskega prebivalstva napeto pričakovana velika tombola našega Rdečega križa. Ob tej priliki se bo odločilo, kdo bo srečni ru. Prihodnji ponedeljek bo v unisoni ni dobitel.

u— Koncert Glasbene matice v Mariboru. Prihodnji ponedeljek bo v unisoni dvorani velik koncert Glasbene matice. Na sporedu so: Brahms in Wagner ter krasna Foersterjeva kantata »Turki na Slevic«. Kot solista nastopita gg. Faganelli in Živko. Prodaja vstopnic pri »Putniku«.

Kavarna in restavracija »OREL«
Točijo se najboljša nesladkana ljutomerska vina: VISOKI STRMEC in JERUZALEMCAN — izborna kuhinja!

u— Državni upokojenci (-ke), ki so člani (-ce) Nabavljalne zadruge držav. uslužbencev v Mariboru, bodo imeli 5. t. m. ob 6. zvečer pri Gambirnu posvetovanje glede volitev delegatov za to zadrugo. Upokojenci (ke) — zadrugarji (-ice) pridite!

SREČA VAS KLIČE!

Zopet se bliža novo kolo

DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJE.
Nabavite si čim prej svojo srečko v naši hiši sreče in pooblaščen glavni kolektur BEZJAK, MARIBOR, GOSPOSKA UL. 25
Telefon 20-97

Cela srečka stane Din 200.—, polovica 100.— in četrtinka Din 50.—

Prvo žrebanje bo 13. in 14. aprila!

u— Sumljiv smrtni primer. V Spodnji Voličini v Slovenskih gorah je nenadoma preminil preužitkar Habjanič, ki so ga domači položili v najlepšem redu na mrtvaški oder. Dejal so, da je Habjanič zadela kap. Mrtvooglednik pa je opazil na mrtvem Habjaniču in sicer na glavi neke sveže odrzaine, ki so se mu zdele sumljive, zaradi česar je zadevo prijavil orožnikom. Pri ogledu so tudi orožniki dognali, da ima pokojni Habjanič na glavi več ran. Zaradi tega so sumljivo zadevo sporočili državnemu tožilstvu v Mariboru, ki je odredilo takojšnjo obdukcijo trupla pokojnega Antona Habjaniča.

DOBRNA PRI CELJU

Zdravilišče za srčne, živčne, ženske bolezni ter počitka potrebne. Pred in po-sezona: 15. IV. do 30. VI. in 1. IX. do 31. X. 20 dnevno pavsalno zdravljenje: za državne nameščence Din 1.100.—, 1.250.—, 1.450.—; v ceni je všteto vse, tudi vožnja z avtobusom iz Celja v Dobrno in nazaj. Ostali plačajo: Din 1.350.—, 1.500.—, 1.650.—, Prospekti direktno ali pri »PUTNIKU«.

KORČULA

Hotel Pension BON REPOS

vodilna hiša, ponovno renovirana, lastna plaža, ugodno bivanje. — Prospekti!

V KRALJEVICI

ob morju nudi imenitno bivanje

restavracija »Bosna«
Pension ob 14 dnevnem bivanju (najboljša hrana) samo 450 do 500 Din z vsemi taksemi.

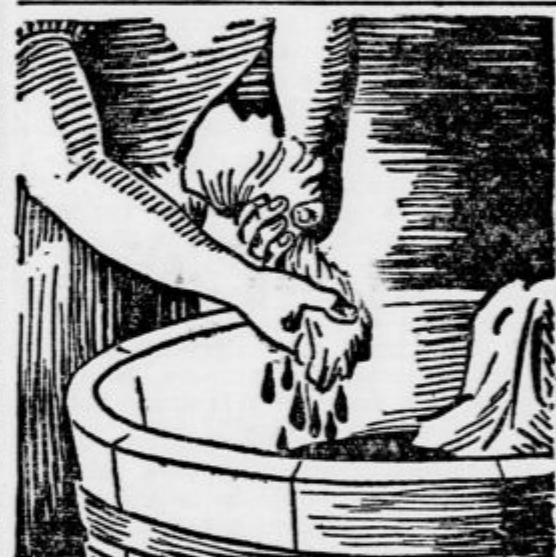
Nobena, tudi najbolj masna nesnaga, se ne more upreti Vimu. Vim jo razkroji, tako da se jo potem z izpiranjem prav lahko odstrani.

Iz Kranja

u— Kino Narodni dom prikazuje danes ob 4., pol 7. in pol 9. zvečer Hansa Albersa v napetem pustolovnem vefilmu »Pod vročim soncem«.

Iz Hrastnika

u— Mladinska predstava. Igralci tukajšnjih podmladkov Rdečega križa na deski in dolgiški šoli uprizorijo prihodnjo nedeljo 10. t. m. popoldne v dvorani Sokolskega doma igro »Peht«. Nastopajo tudi vile s petjem in rajalnim plesom. Pevske točke je skomponiral tukajšnji učitelj g. Cander. Čisti dožitek je namenjen ubogi šolski deci obeh šol. Na to predstavo že danes opozarjamo starše in vso hrastniško javnost.

Črn curek in črne kaplje iz ožema-jočega se perila pomenijo, da bo perilo lepo belo. Črn odcedek pa da le res dobro mlo. Zato izkušena gospodinja pere vse svoje perilo le z odličnim terpentinovim milom Zlatorog, ki izsrka iz njega z vso prizanesljivostjo vsako umazanijo in perilo postane mehko-voljno, snežno belo in duhteče.

TERPENTINOVNO MILO
Zlatorog

u— Čebelarstvo predavanje bo danes ob 9. pri čebelnjaku g. Jenka v Hrastniku. Predaval bo prof. Verbič iz Ljubljane o izboljšanju čebelne paše in o medebih razstlnah. Delila se bodo tudi semena medebih rastlin.

u— Osebná vest. Na mesto odšlega vikarja g. Zalarja je imenovan za vikarja tukajšnji kaplan g. Ludvik Prelog. Kot pomočnik mu je dodeljen trbovelski kaplan g. Alojz Kozar, prekmurski rojak.

u— Za potujočo protiplinsko razstavo, ki bo prihodnje tri dni, (ponedeljek, torek in sredo) nameščena na Zidanem mostu, se tukajšnje prebivalstvo zelo zanima. Med drugimi si bodo ogledali to razstavo vsi učenci in učenke obeh tukajšnjih vselijah ljudskih šol.

u— Zvočni kino Sokol bo predvalj danes vefilm »Princesa Dagmar«.

Iz Novega mesta

Vsem cenjenim gostom, ki so posečali moj lokal, se ob opustitvi najtopleje zahvaljujem in obenem priporočam svojega naslednika v istem lokalu, IVANA KRALJICA, gostilna »Dalmacija«

ZIC IVAN, Novo mesto.

u— Kino »Dom« v Sokolskem domu bo predvalj danes ob 15., 18. in 20.15. zvočni film v neravnih barvah »POTOP« (Taifun). Predigri: Paramountov zvočni tehnik in »Boljarska svadba«, izjava zbor donskih kozakov. Prihodnji program »Vzorni soprog«.

Povečajte blesk svojega smehljaja s Kolynosom!

Lepota, Vaša osebna privlačnost, zavisita od zdravih, svežih in lepih zob. Kolynos napravi tisoče ljudi lepše. — Poskusite Kolynos! Spoznali boste radost svežih ust in očarujočega nasmeha.

PREZIVITE POMLAD V OPATIJU (Abbassia)

Palace Hotel Bellevue

250 postelj — Leži uk ob morju — Provostni
pensionat ob ul. 50. — Orkester
Pojazila: Wagon-Lits — Vodstvo: E. Kuz

Iz Škofje Loke

Školsko slovo bratom oficirjem. Prijeten je bil v sredo poslovilni večer, ki ga je priredil škofjeljski Sokol svojim bratom oficirjem, ki zapuščajo škofjo Loko. V mali dvorani se je zbralo okrog 100 bratov in sester, ki so s svojo prisotnostjo pokazali, kako prijateljske so bile vezi, ki so si jih ustvarili bratje oficirji z ostalim članstvom. Podporočnik br. Rudi Ravnik je bil član vaditeljskega zbora in podnačelnik društva, podporočnik br. Janjo Divjakinja je bil prednjak pri članih, poročnik Tihomir Petrovič smučar, ki je sodeloval na tekmah Male antante v Českoslovaški in Rumuniji in potem pri armijski, divizijskih in polkovnih tekmah na Poljudju, poročnik Stepan Stepanovič je bil nad vse vrh sokolski brat, ki ni zamudil skoro nobene sokolske prireditve. Sokol je imel v njem kakor tudi v ostalih trojici svoje najvestejše brate. Očetovski sokolski oficirjeve je nagovoril društveni podpredstojnik br. Rudolf Horvat s toplimi besedami. Navdušenim besedam podpredstojnika je sledila »Pesem sokolskih legij«, ki jo je pela vsa dvorana ob zvokih godbe. Zatem je izpregovoril poročnik br. Tihomir Petrovič in se zahvalil za vse lepo in bratsko, kar so doživeli on in ostali v škofjeljski sokolski hiši. Spomin na škofjo Loko da jim bo zmerom ljub! Odnajajočim bratom oficirjem in tudi bratu Koritniku, ki odhaja k vojakom, vse najboljšo!

Iz Jesenic

Zvočni kino Radio predvaja danes ob 15. in ob 21. in ob 21. 21. v ponedeljek ob 20. velifilm »Pater Vojteh«. Dodatki občinjani. V nedeljo ob 11. matinee Aerokluba »Rivali zrakca«.

Iz Krškega

Delo občinskega odbora. Zadnja seja občinskega odbora v Krškem bi se bila morala vršiti sicer že pred štirinajstimi dnevi, a je bila iz neznanih vzrokov odpuščena. Zato se je vršila te dni s pristavljeno novo točko dnevnega reda prekomasije občine. O tej točki se je med odborniki razvila precej živahna debata. Predlog, naj bi se o tem izjavilo ljudstvo s plebiscitom, ni bil upoštevan, a z malenkostno večino glasov je bil sprejet predlog, da bi se sedanji občini Krškemu priključila vsa sedanja občina Leskovec. Med drugim se je sklepalo tudi o krajevni potrebi oddaje krčmarske obrti v hišah št. 20. in št. 30. Med tem ko je za hišo št. 20. neki odbornik protestiral iz razloga, da je v Krškem že tako dovolj gostiln, je za krajevno potrebo v hiši št. 30. glasoval. Z regulacijskim načrtom je odbor sklenil počakati, ker v proračunu za leto 1933/39. ni kredita. Prav tako pa je bilo do avgusta preložen sklepjanje o pogojih za prezem bolnišnice v upravo banovine. Glede elektrifikacije Trške gore je bilo sklenjeno, da se izvede takoj v sporazumu z občino in lastniki zemljišč.

Gradba Sokolskega doma. Te dni so pričeli graditi zadnji prizidek Sokolskemu domu, kjer bodo kleti, gledališka garderoba, umivalnica s prhami ter društveni sobi. Do društvenega javnega nastopa, ki bo v zvezi z otvoritvijo doma in razvitem naraščajočega prapora, bo dobil dom tudi na zunaj povsem drugo lice.

Iz Ptuj

Podmladek Jadranske straže priredi skupno s meščansko šolo in gimnazijem v Mestnem gledališču akademijo 4. t. m. ob 14. za mladino in 5. t. m. ob 20. za občinstvo. Vinčarija je zgorela. V Polanah v Slovenskih gorah je te dni zgorela vinčarija posestnika Ivana Josiha. Zgradba je bila že zelo stara, zaradi česar je škoda majhna. Gasit je prišla gasilska četa iz Polenaka. Vzrok požara ni znan. Vlom v Vičavi. Te dni je šel podpornik finančne kontrole g. Franc Kunc, ki stanuje v Vičavi v hiši g. Grila, jutraj v mesto v službo. Doma je ostala njegova žena z otrokom. Okoli pol 9. ure je tudi žena šla v mesto na trg in pustila malega otroka v postelji, ki je spal. Med odsotnostjo pa so v stanovanju vdrli neznan tatar in sicer so z vitrihom odprli najprej kuhinjska vrata, kjer so našli ključ za sobna vrata ter so tam pokradli vso moško obleko, razno perilo, nadalje moške čevlje, dva zlata prstana in denarja za 650 Din. V skupni vrednosti okoli 5.600 Din. Žena, ki se je okoli 10. vrnila domov, je našla v sobi vse razmetano. Dogodek je takoj prijavila orožnikom. Kakor se je dogajalo, so vlom izvršili trije neznanci. V bližini na njeni zaposleni posestnik g. Belšak je namreč med navedenim časom videl pred Grilovo hišo nekega mladega fanta, ki je pozneje v družbi z dvema drugima moškima šel proti gozdu in Rešju. Belšak je tudi opazil, da so neznanec nosili razne zavjete. Ker pa je eden izmed teh imel dolg kuhinjski nož, se jih ni upal zasledovati. Tatovi so bili predrzni in niso ustrašili pismonoše, ki je bil v istem času v hiši in pred hišo opazil fanta. Orožniki so pozneje v gozdu našli staro obleko, perilo, in čevlje, ki so jih tatovi sliki, ko so se preoblekli v novo pokradeno obleko.

Zvočni kino Ptuj predvaja danes ob 19. in ob 21. film »Zdravnik iz strastice ter Alfa žurnal in kulturni film o naši državi«.

SV. MARKO NIZE PTUJA

Naša mila domovina je tako srečna, da ima vse možne ustanove in društva, ki se pehajo med seboj za blagor kmeta. Tako imamo Kmetijsko zbornico, Kmetško zvezo, Kmetško združenje, Kmetško posojilnico, kmetške poslance, kmetške župane in ne vem kaj še vse. Po teh lepih nazivih sodeč ne bi smelo kmetu pravi prav nič manjkati. Zato se je tudi pri nas ustanovila Kmetška zveza s plemenitim namenom pomagati kmetu. Te dni je zbirala naročila na apno in dala razglasiti, da se dobi lepo apno na postaji v Moškanih po 39 din za 100 kg. Naključje pa je naneslo, da je prav tistikrat dal razglasiti apno neki trgovec po 32 din. Bilo je precej zahvaljanja na našim Kmetke zveze, ki ima izdatno dražje apno kakor pa trgovec. No, in ta trgovec, ki ne dela za kmeta, ampak za sebe, je le toliko pripomogel, da je Kmetška zveza naslednjo nedeljo tudi popustila ceno na 32 din. Čena na tega trgovca ne bi bilo, bi tako vlečala ceno seveda ostala. Apno smo naročili in dobili, pa ne pri Kmetki zvezi, ampak pri trgovcu.

Braniborova velika noč

O veliki noči prireja Branibor po vsej naši banovini skozj vrsto let že prav udomačeno zbirko pihov. Ta akcija je postala posebno na podeželskih ljudskih solah tako popularna, da jo moramo smatrati za dočasno splošno narodovo volje, pomagati vsem mnogostevnim zamejnim Slovincem. Kakor moramo s splošno narodovo vidijsko dati najširše priznanje družbu Braniboru za zasnovano, organizirano in izvedbo akcije pihov, tako je pri tem treba javno priznati, da bi vsi napori naše zasedbe in borbeno organizacije ostali brezuspešni, če bi ne našli krepkega odziva v ljudskostni in srednješkolski mladini in pa v njenih učiteljih, profesorjih in voditeljih.

Akcija pihov je namenjena spominu na naše brate in sestre onstran meje ter hode v narodu znova in znova podžgati ljubezen do zadnjega pripadnika našega naroda. S to splošno narodno gesto, katere podrobna izvedba je v rokah srednješkolske in ljudskostske mladine in profesorjev in učiteljev, se zbirajo darovi našega kmeta in delavca, obrtnika in trgovca, meščana in uradnika; zbirajo

Poslušajmo glas čistih src svojih najmlajših, ki bodo te dni stopili pred nas s prošnjo za skromno darilo kot pih

Vaško naj daruje po eno svečo jajce v ta namen! Jajca bo Branibor vnovič in izkupiček porabil v narodnoobrambne namene. Svojo narodno dolžnost pa lahko napravimo tudi z odkupom v gotovini ali s kakim drugim primernim darilom. Naj ne bo nikogar med nami, ki bi v narodnoobrambne namene ne daroval vsaj skromnega dinarja!

Jajca in druga darila oddajate po svojih otrokih v najbližji šoli, ki jih bo nato poslala Braniboru. Če so že prejšnje zbirke pihov uspele tako odlično, glejmo, da tudi letošnja ne zaostane, ko so vendar stiske in nadloge naših zamejnih bratov in sester kopicijo druga na drugo!

DIAGNOZA

Zdravnik: »Gibanja potrebujete. Vsa dan se morate najmanj tri ure izprehajati.«
Pismonoša: »Preden raznesem pošto ali potem?«

LUIS TREKKER

DANES
ob 15., 17., 19. in 21. uri

Klic Matterhorna

Danes ob 10.30 dop. isti film pri
znižanih cenah!

Kino Union

Tel. 22-21

Vzorno delo moščanskih Kolašic

Ljubljana, 2. aprila. Podružnica Kola jugslovenskih sester Moste-Sv. Peter je imela v nedeljo svoj XVI. redni občni zbor.

Podružnica je v preteklem letu štela 207 rednih članic, 1 častno predsednico, 7 častnih članic in 22 ustanovnic. Za materinski dan 12. maja so moščanske kolašice obdarovale 53 siromašnih mater, vsako z zneskom 50 din. V juliju so poslale 38 najbolj siromašnih otrok na letovanje v Vaše pri Medvodah, med njimi 10 popolnoma na stroške Kola. Otroci so bili počitnice nad vse zadovoljni, saj so se jim ob obilni hrani in v čistem gorenjskem zraku pordečela lica in so vsi pridobili na teži. Pevski koncert, ki ga je podružnica priredila s sodelovanjem malih harmonikarjev 3. novembra, je bil zelo dobro obiskan, čisti dobiček pa je šel za obdaritev siromašne dece za božič. Božičnico so kolašice priredile 17. decembra obenem s proslavo rojstnega dne blagopojnega Viteškega kralja in pri tej priložnosti so bile obdarovane 104 družine. Vsak je dobil zavitek s toplim perilom, čevlji in obleko. Marljivo so Kolašice sodelovale pri nabiranih akcijah za deklisiški internat in na proslavi 70letnice častne dvorne dame Franje Tavcarjeve. Kolo ima tudi svojo knjižnico, ki bi zaslužila malo živahnije pozornosti.

Skupnih dohodkov je imela podružnica v zaključnem poslovnem letu 16.688 din, izdatkov pa 309 din več. Primanjkljaj se je kril iz društvene blaginje. Občni zbor je izrekel svoje soglasno priznanje staremu odboru, ki je bil z majhnimi spremembami izbran tudi za tekoče leto. Zborovanju, ki je bilo tokrat izredno dobro obiskano, so v velikem številu prisostvovali tudi sestre iz centrale, Stepanje vasi in Šiške in za zastopniki moščanskega Sokola. Kolo se najtopleje zahvaljuje vsem svojim stalnim dobrotnikom, ki so letošnemu delu pripomogli do tako lepega uspeha, in jih prosijo, naj mu tudi v bodoče ohranijo svojo naklonjenost.

Gospodarstvo v kmečki občini

Radomlje pri Kamniku, 2. aprila. Na zadnji občinski seji, ki je bila proračunska in zato temu primerno precej burna, je naš občinski odbor sklenil z večino glasov nekaj novih bremen. Povišal je trošarino na uvoz mesnih izdelkov od 25 par na 1 din, na novo pa uvedel trošarino 50 din od vagona na uvoz premoaga in žita. V proračunu pa ta dohodek sploh ni naveden in smo radovedni, za kaj se bo ta denar porabil. Najbolj imenitno pa je, da si je občinski odbornik g. Franc Golmajer, župnik na Rovah, pridržal pravico, da se proti odmeri splošne doklade pritoži na bansko upravo. Dokler so bile doklade deljene in je največ bremen padlo na Radomljane, je bilo vse v redu. Sedaj pa, ko naj plačujejo vse bivše občine enako, pa je ogenj v stehi in bodo seveda romale pritožbe na vse instance.

Prostori občinske uprave so bili doslej v gasilskem domu in občina je za njeplačevala 100 din na mesec. Iz vsem občanom znanih razlogov pa so sedaj preselili občinsko pisarno v hišo člana občinske uprave proti mesečni najemni 150 din. Tudi je občinski odbor odklonil predlog odbornika Janeza Pavlina, naj se prispevek gasilski četji poviša od 1.000 na 2.000 din.

Davčna posvetovalnica

F. P. na B. Vaš sosed, pravite, ne plačate svoje hiše nobenih davkov, dočim jih Vi, čeprav nimate nič večje zgradbe, morate plačevati. Zakaj in odkod ta neskladnost? — Zakon določa, da so oproščene zgradbine vse zgradbe, ki služijo izključno kmetovalcem in njihovim kmetijskim delavcem za bivanje. (Vaša vas spada nedvomno med vasi, katerih hiše uživajo to oprostitve). Za kmetovalca se ne smatra tisti, ki se bavi trajno s obrtom, trgovino ali s drugim pridobitnim poslom, odnosno tisti, ki ima dohodek iz razmerja stalne ali privatne službe. Izjemoma ne vpliva postranski poklic, s katerim se bavi kmetovalec samo kdaj pa kdaj, ob času poljskih del ali po teh delih na kvalifikacijo pojma »kmetovalec«, četudi plačuje davek na dohodek od takega poklica. N. pr., če odide čez zimo v službo na delo. Primerjajte torej svoj odnos do zakonskih določb s sosedovimi razmerami!

I. S. v C. Davčna uprava vas je dvakrat pismonošala, da ji predložite v zvezi s odmero pridobnine od Vaše trgovine dokazilo o plačnem uslužbenem davku za svoja namerjena. Ker se tudi drugemu pozivu niste odzvali, vam je zdaj predpisala rednostno kazen 100 din. Ali je takšen postopek pravi? — Da! Zakon namreč določa, da plačajo vse osebe, ki so s zakonom o neposrednih davkih zavezane predlagati poleg običajnih davčnih prijav še druge prijave ali podatke, predpisane s tem zakonom, ali ki jih na osnovi tega zakona pismonošajo pozovejo davčna blagstva ali davčni in reklamacijski odbori, naj podajo izjave, kot kazen 50 do 500 din, če ne zadostijo obveznosti ali pozivu ali če podajo neresnične izjave ali podatke.

A. T. v M. Tudi vas je davčna uprava kaznovala in sicer kar s 1000 din, ker je organ finančne kontrole v Vašem podjetju zahteval, da mu dovolite vpogled v Vaše poslovne knjige, Vi pa ste mu vpogled odklekli, češ da to takšne zahteve ni upravičeno. — Urežali ste se! Zakaj zakon doslovno določa, da se kaznuje delodajalec, ki prepreči organom davčnega oblastva in finančne kontrole ogled na mestu samem ali jim ne da zahtevanih obvestil ali jim odreče vpogled v poslovne knjige, plačilne seznamke ali davčne knjižice, z zneskom 1.000—20.000 din. Kazen je torej najnižja. Seveda je zoper odločbo davčne uprave dopustna pritožba na finančno direkcijo v 15 dneh od dne, ko ste odločbo prejeli. Isti pravni lek velja tudi za prednji primer.

J. S. v P. Pozivu davčne uprave, da vložite prijavo za odmero pridobnine od svoje trafike, morate vsekakor ustreči ali pa ji pojasniti, kako je prav za prav s stvarjo. — Po zakonu o državnih monopolih namreč trafiki niso zavezani plačilu neposrednih davkov in samoupravni doklad samo od dohodkov iz maloprodaje monopolskih predmetov z določeno prodajno ceno. Če pa se ti maloprodajalci bavijo s prodajo tudi drugih predmetov (kakor papirja, kuvert, črnila, pripomočkov za kajenje in alično), je ta posel zavezan pridobnini.

T. L. v D. Glede oprostitve plačevanja davkov zaradi devetih otrok smo dali splošno pojasnilo že v prvi »posvetovalnici« (glej št. 72 »Jutra«). Pred kratkim vam je prinesla štorjka devetega otroka. Od kdaj imate pravico do davčne oprostitve in kaj vam je ukinjeno, da boste te oprostitve čim prej deležni. — Oprostitve plačevanja davkov se prične s 1. januarjem 1938., t. j. onega leta, v katerem se je davčnemu zavezancu rodil deveti otrok. Vložiti morate pri davčni upravi z din 10 kolikavno prošnjo, ki ji priložite rodbinsko polo. To polo vam preskrbi župnijski urad. Kot dr-

žavno takso vam bo treba plačati v kolikih za vsakega izmed prvih treh rodinskih članov po 10 din, za vsakega ostalega pa po 5 din.

J. Z. v P. n. S. I. Davčna uprava Sveta bi, ker za leto 1937 niste plačali vojnice. Ne da bi nam dejansko stanje podrobneje obrazložili, ste samo mnenja, da plačevanju vojnice ne podležete. — Druga Vam za enkrat ne moremo povedati kakor to, da so po zakonu o ustroju vojske in mornarice dolžni plačevati vojnice vsi za vojaško službo stalno in začasno nesposobni vojni obvezniki. Oproščeni pa so plačevanja vojnice: 1. oni, ki uživajo invalidnino; 2. oni, ki so postali nenamerno nesposobni v vojaški službi; 3. umobolni, gluhooni, slepi in pohabljeni, ki so nesposobni za kakršnokoli delo in pridobivanje ter plačajo 120 din ali manj iz naslova pridobnine.

M. D. v Z. Kdaj bo zasleda za l. 1938 davčni odbor, ki bo »dokončno« odločil o višini Vašega »čistega dobička«, ki ste ga bil dosegli l. 1937 in od katerega Vam bo za l. 1938 odmerjena pridobnina. — Točneje roka za zasedanje davčnega odbora zakon ne določa. Najmanj 14 dni pred dnem razprave mora davčna uprava dostaviti občinski upravi seznam davčnih zavezancev, katerih predmeti naj se predlože davčnemu odboru ter označiti v tem seznamu davčno osnovo ali s drugo besedo čisti dohodek. »Dokončno« pa davčni odbor o višini čistega dobička sploh ne ukrepa. Besedo o primernem čistem dohodku (ne dobičku) ima v priznivnem postopku tudi še oblastvo druge stopnje (finančna direkcija) in upravno sodišče. Pred davčnim odborom smete v svoji zadevi osebni nastopiti in mu sporočiti svoje želje ali pomisleke, če se vam zdi, da je od davčne uprave ugotovljen čisti dohodek previsok.

I. K. v Stv. n. Lj. Najemnik Vam ne plača pogojne najemnine. Kaj morate ukrepati, da Vam bo zgradbina za ustrezni del najemnine odpisana? — Prijavo za odpis zgradbina morate predložiti v 14 dneh od dne, ko prestane uporaba davčnega predmeta, ali najkasneje v šestih mesecih po izteku davčnega leta (od 1. I. do 31. XII.), za katero najemnine niti sodno niste mogli izterjati. Neizterljivost pa morate seveda dokazati.

A. S. v N. m. Glede 10% pribitka na osnovni neposredni davek, o katerem ste čitali, da ga je narodna skupščina uveljavila s finančnim zakonom za vse pripadnike rimsko-katoliške cerkve, Vam ne moremo dati zaprosenega pojasnila vse dotle, dokler ne izide novi finančni zakon za leto 1938/39. Pripadniki pravoslavne vere pa takšen prispevek že plačujejo.

I. P. na V. Koliko davka morate plačati od gostinjskega obrata, s katerim nameravate v kratkem pričeti. Gostilne spadajo v I. davčno skupino in so obdavčene z 10% osnovnega davka od 100 din čistega dohodka. Na ta osnovni davek se pobirajo še samoupravne določen in dopolnilni državni davki, ki znaša od skupnega čistega dohodka vseh Vaših davčnih predmetov — če imate ali če boste imeli poleg gostilne še kakšen drug obrat — v območju ene davčne uprave do 10.000 din 2%, nad 10.000 do 20.000 din 2,5%, nad 20.000 do 30.000 din 3% itd. Mislimo namreč, da Vam Vaša gostilna z morebitnimi drugimi obrati vred vsaj prvo leto ne bo donesla nad 30.000 din čistega dohodka.

J. K. v D. M. v Polju. Ali so oni, ki prejemajo mesečno nad 4000 din oproščeni plačevanja 1% doprinosu k službenemu davku? — Ne! Finančni zakon za leto 1937-38 odreja, da morajo plačati ta doprinos od svojih prejemkov vsi oni, ki podlegajo uslužbenemu davku, izvzemši povzljajoče se prejemke iz tistega službenega razmerja, ki ni osnovano na mesečni plači z odpovednim rokom. Izvzeti so hišo služabništvo, orožniki, graničarji, podčastniki in staroupokojenci. Naše prvotno pojasnilo poudarja predvsem samo višino odbitka eksistenčnega minima od mesečnih prejemkov pod 4000 din.

Fotografinja,

bivša poslovodkinja fotografskega ateljeja Karl Holynski, sporoča cenjenemu občinstvu, da je z današnjim dnem prevzela njegovo podružnico na Tyrševi cesti 6 in jo renovirala.

Za obilen obisk se vsakomur najtopleje priporoča

FOTO „JUSTI“

Mamuta odkopavajo dalje

Ker še niso našli lobanja, obstoji bojazen, da ogródja ne bo mogoče rekonstruirati

Kamnik, 2. aprila. Borba za okostje neveljskega velikana, ki je pred dnevi z globoko zarezno ločila našo javnost v dva brezkompromisna sprta tabora, v stranko Kamničani in njihovi simpatizerji, ki so odločno zahtevali, naj rekonstruirani mamut ostane v Kamniku, in v tabor oficelnega mnenja, ki je okostje terjalo za Ljubljano, se je zadnji čas nekam podelja. Prvemu navalu radosti in navdušenja, da smo na lepem postali za atrakcijo bogatejši, so se polagoma primešali občutki skepe in malodušja, zakaj nič se ne da z gotovostjo reči, ali bo mamutov skelet prišel kdaj do celotnega sestava ali pa bo ostalo samo pri nekaj kosteh, kar jih je bilo odkopanih doslej.

Z nervozno nestrpnostjo smo Kamničani — in z nami najbrž tudi dober del rojaka blizu in daleč — pričakovali, kdaj se bodo vrtili kopacev zablislili obrisi mamutove lobanje iz grude, zakaj prav lobanja bi nam bila najbolj gotovo zadtilo, da bo mogoče velikanovo okostje obnoviti. Ko je pred dnevi prišel velikanški okel na dan, se je to upanje še doobara okrepilo, a smo se vendarle usteli. Vse nadaljnje iskanje je ostalo zaman, in če odkopavanja na nekaterih mestih, ki dajejo še največ upanja na uspeh, v nekaj dneh ne bodo prinesla novih odkritij, mamutovega ogródja pač nikoli ne bomo videli v celoti. Poleg lobanje manjka tudi pretežna večina vreten, reber in še nekaj drugih kosti. Zelo mogoče je, da je voda posamezne dele zapadajočega ogródja odplavila drugam ali pa so jih raznesle zverj. Zdjaj bodo nadaljevali z gradnjo mostu, ki jo je odkopavanje okostja nekaj časa zadržalo, vzpored-

no pa bodo še dalje iskali mamutov grob. Kar so doslej nagrebi kosti, so jih strokovnjaki Narodnega muzeja iz Ljubljane pod vodstvom kustosa dr. Kosa skrbno pripravili in jih oddali kamniškemu županu Nandetu Novaku v shrambo.

Iz življenja na deželi

SLOVENJGRAD. Pred dnevi je bil v Sokolskem domu ob zadovoljivi udeležbi redni občni zbor moške podružnice CMD. Predsednik Miloš Grmovšek je pozdravil prisotne, posebej se sreskega načelnika g. dr. Hrašovca. Pred prehodom na dnevni red se je spominjal umrlega člana živnozdravnika Antona Persuha. V letu 1937 je štela podružnica 254 članov, ki so vplačali 3.091 din članarine. Med člani je bilo 7 ustanovnikov. Razen tega so se prirejale ob raznih prilikah denarne zbirke in sicer povodom občnega zbora, ob kresovanju, v počastitev spomina blagopok. člana Antona Persuha itd. Tekoče zadeve so se reševale v petih odborih: sejah, izmed katerih sta bili dve skupini z odborom ženske podružnice. Na predvečer godu naših blagovestnikov sv. Cirila in Metoda je gori podružnicin kres na Rahtelu nad Slovenjgradcem, v zvezi z Mislijsko podružnico SPD pa smo kresovali tudi na Kremenarjevem vrhu in na Uršijh gori. Novembra sta podružnici CMD na svečan način proslavili svoja jubileja in sicer moška podružnica 50 letnico, ženska pa 25 letnico. Ta proslava se je pretvorila v krasno manifestacijo narodne misli tu ob severni državni meji. O glavni

simpatični CMD, ki so jo vodili v Koberje, je poročal delegat Arrigler. Lani je bilo 4.908 din prejemkov in izdatkov. Pri vseh aktivah je bil ponovno izvoljen dosedajni odbor, ki mu predseduje sreski šol. nadz. v p. Miloš Grmovšek. Pri letošnji skupni prireditvi obeh podružnic nameravamo proslaviti 60 letnico Otona Županičca. Pred zaključitvijo občnega zbora se je nabralo med prisotnimi za družbo 215 din. Nato je predsednik zaključil dobro uspešno občni zbor s zahvalo vsem, ki so na katerikoli način podpirali naše delovanje in s prošnjo na vse, da ostanejo tudi v prihodnje zvesti naši najstarejši in najpomembnejši narodnoobrambni organizaciji, družbi, ki je postala z ozirom na izpromenjeni položaj na naši severni meji potrebnejša, kakor je bila potrebna kdaj koli. Posebno je apeliral na mladino, da se vname za idejo narodne obrambe ter vstopi v krog narodnih brambovcev.

FRAM. Mladinski zbori iz Podove, Rač, Sv. Marjete in St. Janža prirede danes ob 15. v Sokolskem domu v Framu mladinski koncert, na katerem poje skupno 300 otrok. Podprimo mladino v tem novem stremeljuju in posetimo prireditve.

Skrit pregovor

Po dolgem času bomo dali Metlarjem spet nekaj pouka, in sicer pregovor, skrit v zapletenih črkah. Uganka se glasi tako-le:

N J P A L E M O I
A E K V J I S M E
L E I N T E O L H
S Z E A R P I N
R J D O S N P D I

Uganite, kaj se za temi črkami skriva, in pošljite rešitve do petka. Pisane naj bodo na dopisnici, v kotu pa pripis »Uganka kluba Metlar«. Med reševalce bo stric Matic razdelil spet nekaj knjižnih nagrad.

Krokanje gospoda Drete

Večina reševalcev je prav uganila, da je imel gospod Drete s seboj 45 dinarjev. Od tega denarja je dal najprej v prvem lokalu dinar, porabil pa je polovico ostanka, torej 22 dinarjev. Pri odhodu je dal spet dinar za napitnino. V drugem lokalu je prišel z 21 dinarji. Od tega je dal najprej dinar, potem je porabil polovico ostanka, torej 10 dinarjev, za napitnino pa spet dinar. V tretjem lokalu je prišel z 9 dinarji. Takoj je plačal dinar, porabil je polovico ostanka, torej 4 dinarje, ob odhodu pa je dal spet dinar. Ko je stopil v zadnji lokal, je imel v žepu 3 dinarje. Pri vstopu je plačal dinar, porabil je polovico ostanka, torej spet dinar, poslednji dinar pa je dal za napitnino.

Med reševalce je razdelil stric Matic po žrebu osem knjižnih nagrad, in sicer dober: Milena Sadar, Zg. Gajmeljne 35, roman »Pater Kajetan«.

Minka Gabersček, Beograd, Petrogradska 15-III, roman »Tigrovi zobje«.

Marta Fili, Tolmin, »Roman treh src«, Pavla Macarol, Sv. Križ pri Tomaju, roman »Lucifer«.

Heliodor Chromy, Stična, roman »Blagajna velikega volodca«.

Vinko Pungračič, Ptuj, Cankarjeva 3, Vinko Jagodič, Maribor, Koroška 47 in Stane Husu, Sežana 200, pa po eno knjigo tedenske revije »Življenje in svet«.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri
Nedelja, 3. izena. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 4. Zaprt.
Torek, 5. Zaprt.

Pa daljšem premoru bodo uprizorili danes odlično veseligrsko poljskega pisatelja Hemarja »Pirnot«, ki obravnava na zelo zabaven in duhoviti način dogodke iz trgovskega in gledališkega življenja.

OPERA

Začetek ob 20. uri
Nedelja, 3. Hoffmannove pripovedke. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 4. Rigoletto. Premierski abonma.

Torek, 5. Zaprt. (Gostovanje v Celju).

Sreda, 6. Don Juan. Red Sreda.

Začel se je čas šolskih izletov. Opozorjamo šolska vodstva, ki bodo prišla z mladino v Ljubljano, da je uprava pripravljena prirediti popoldne ob 15. ob petih mladinske predstave po cenah od 10 din navzdol za izven ljubljansko šolsko mladino. Potrebno je le, da se več šolskih vodstev med seboj dogovorijo in prijavijo število posestnikov za določeni datum. Prva taka predstava bo prihodnji petek, 8. t. m. ob 15. Uprizorila se bo Golijeva mladinska igra »Snežuljica«.

Poslajte prijave na upravo gledališča. Opozorjamo na prvo letošnje izvedbe »Hoffmannovih pripovedek« v deloma novi zasedbi. Tri glavne ženske vloge bodo pece: Olimpija Nolljewa, Julijeta Ojdekopova, Antonija Vidaličeva. Hoffmanna Banovec, basovske partije ravnatelj Betetto, Krespa Zupan. Nikola Španova, materin glas, Korojeva, Schlemihla Kolačo, Spalancanija J. Ruc, tri komične partije Peček. Dirigent Niko Štrifot. S to opero je zaključil Offentach svoje plodovito delo, ki so ga uprizorili šele po njegovi smrti. Libreto je napisal Barbier. Fantastično dejanje in invenciozna glasba dajejo delu prav poseben značaj.

Sonce, vir življenja

Vse na zemlji zavisi od sonca, ki daje svetlobo in toploto

Ze v najstarejših časih so živila ljudstva, ki so častila sonce kot božanstvo. Cutila so, da zavisi vse njihovo življenje od njega, zato so ga molili. Današnji človek pa večinoma ne sluti, kako hvaležen bi moral biti viru svetlobe in toplote. Ameriški fizik Heyl piše o tem sledeče:

»Bitja se morajo hraniti in porabljajo pri tem

škrob kot najvažnejše živilo.

V kruhu in zelenjavi ga jemo neposredno, v mesu rastlinojednih živali pa neposredno. Vsako živo bitje, naj si bo žival ali rastlina, se hrani s škrobom. Seveda je tu neka važna razlika. Rastline imajo same svoj laboratorij, ki pripravlja škrob, živali pa tega ne morejo in so navezane na posredovanje rastlin.

Rastlinski list je tisti laboratorij, v katerem nastaja škrob iz ogljika in vode. Za to je potrebna

v prvi vrsti energija.

ki si jo rastline pridobivajo iz sončne svetlobe in toplote. Škrob, ki pri tem nastaja, se uporabi po nekih preoblikovanjih za tvorbo debel, ki jih pokurimo potem kot drva. Za škrob enega samega kosa lesa je treba mnogo tednov in mesecev sončne

ga žara. Drva vsebujejo torej koncentrirano energijo.

Tudi premog nam daje prav za prav sončno toploto. Rastline davnih dob so svoje snov spremenile

v milijonih let

najprvo v šoto, potem v rjavi premog, potem v črni premog. Če kurimo s premogom, se moramo za njegovo toploto zahvaliti torej sončnemu žaru, ki je napajal zemljo dolge milijone let. Iz istega vira dajeja bencin in petrolej pri svojem zgorevanju vročino. Če pogledamo razne vire sile, ki nam omogočajo življenje na tej zemlji, bomo ugotovili vedno znova, da izvirajo iz sonca.

V prejšnjih časih, ko so se po oceanih vozili že v jadrnicah, je bilo sonce isto tako

gonilna sila.

Veter nastaja namreč tako, da se neki deli zemlje bolj ogrejejo nego drugi. Ogreti zrak se širi in je specifično lažji. Hladnejši in gostejši zrak, ki ga obdaja, ga potiska navzgor. Hladnejši zrak se pretaka potem kot veter proti bolj ogretim predelom.

Vemo, da je svetovna zaloga premoga, pa naj bo še tako velika, vendar omejena. Zato se bomo danes z mislijo, kako bi našli

nadomestilo za premog

in mislijo, da bi to nadomestilo predstavljale vodne sile. A tudi te so posledica sončne energije. Sonce izžareva svojo vročino preko morij, jezer in rek in spreminja vsak dan mnogo naseto ton vode v paro. Vodna para prehaja v zrak in pada potem iz njega kot dež na zemljo. Tako se voda neprestano nadomešča in se ohranja energijski vir.

Tudi notranja toplota zemlje je lahko vir energije. Pred nedavnim so poročali, da namerava islandska vlada izkoristiti takojšnje

gejzire za kurjavo stanovanj in poslovnih prostorov. Tudi v nekaterih delih Italije in v Kaliforniji izbijajo vroči vulkani, ki neprestano iz zemeljske notranjosti in to paro uporabljajo za pogon parnih strojev. Po današnjem naziranju znanosti je vir sile v tem primeru razpadanje radioaktivnih snovi v skalni gneti zemeljske skorje in tudi ta energija izvira prvotno iz sonca. Vidimo torej, da je sonce

dejansko pravi vir vsega življenja

in da bi to življenje na zemlji brez njega ne bilo mogoče.

Zavarovane kronane glave

Zavarovalnice zelo nerade sklepajo zavarovalne pogodbe s cesarji in kralji

Zavarovalne družbe v splošnem zelo nerade zavarujejo cesarje in kralje. Tako je bilo že pred svetovno vojno. Zavoljo naraščajočega rizika, ki so mu izpostavljene kronane glave v novejšem času, pa so premije, ki jih morajo plačevati družbam, še višje. Primer zavarovanja, s kakršnim se je lahko ponašal Oskar II., preminul sedanega švedskega kralja, je zelo redek. Ko je 1. 1882. sklenil z neko švedsko zavarovalnico pogodbo za 600.000 kron in je ta sprejela potem pozavarovanje pri različnih švedskih in kontinentalnih družbah, se je med temi za to transakcijo pokazalo tolikšno zanimanje, da so vsote, ki so jih ponujale, daleč preskale pozavarovalno vsoto. To je značilno za švedsko, ki so jo že takrat smatrali za mirno in sigurno deželo.

Drugače pa je bilo s švedskim kraljem Aleksandrom Obrenovićem. Ko je zasedel prestol, je skušal znižati zelo visoke premije, ki jih je moral dotlej plačevati. To mu pa ni uspelo. In pozneje tudi ni mogel doseči podvojitve zavarovalne vsote, ker ni hotela nobena zavarovalna družba sprejeti te transakcije. Smatralo so riziko pač za preveliko, in da so imele prav, se je pokazalo pozneje, ko je bil kralj umorjen.

Car Nikolaj II. je plačeval letno 400 tisoč frankov zavarovalnih premij in ko je 1. 1918 izgubil življenje, je bil zavarovan za 19 milijonov frankov.

Italijanski kralj Viktor Emanuel III. je zavarovan za 12 milijonov švic. frankov in to ni niti polovica vsote, ki so jo mo-

rale plačati zavarovalne družbe ob umoru njegovega očeta, kralja Humberta.

Angleški kralj Edvard VII. je bil med zavarovalnimi družbami zavoljo svojega slabega zdravja na glasu kot »nevaren«. Marsikatero družbo bi bile rajši zavarovale kakšnega konja iz njegovih hlevov nego njega. Ob njegovi smrti so zavarovalnice izplačale 900.000 funtov sterlingov. Tudi kralj Jurij V. in drugi člani angleške kraljeve družbe so se visoko zavarovali, zavarovalne premije zanje pa gotovo niso bile tako visoke, kakor za kronane glave manj sigurnih dežel.

Pet tisoč dolarjev za strel

Pristno ameriška zgodba — resnična ali izmišljena, to se ne ve...

Združenje teksaskih bank je bilo pred časom naložilo na poseben račun visoko vsoto, iz katere naj bi se plačevale nagrade tistim možem, ki bi prijeli kakšnega bančnega razbojnika ali ga napravili na drug način neškodljivega. Razbojništvo je v Teksasu navzlic strogim ukrepom še zelo razširjeno in banke imajo od tega največjo škodo.

Pred nedavnim je pohajkoval možakar pred neko banko v Dallasu in opazoval vsakogar, ki je stopil iz nje. Bil je baš čas, ko so odhajali bančni sli z velikimi vsotami. Bančni sli so v Teksasu dobro oboroženi, toda bančni roparji se tega ne bojijo posebno. Možakar je prežal, kajti vedel je, da mora sel Will Simpson ob tem času oditi z vsoto 20.000 dolarjev, da jo izroči na precej oddaljeni farmi nekega Snowdena. Simpson je imel za takšne poti na razpolago star avto, ki je stal ob vogalu ceste. Prežal je ta avto poznal in je ukrenil vse potrebno. Končno se je Simpson pojavil in se odpeljal s svojim starim vozilom. Pred mestom pa se je

voz nenaadno ustavil. Simpson je stopil iz njega in z jezo dognal, da ima tank za bencin luknjo.

Mož si je takoj dejal, da je imel nekdo svoje prste vmes in je bil pripravljen na vse. Kar tako se je spazil pod voz, kakor da hoče poškodbo popraviti. Tedaj je že stal ob avtu mož, ki je zaklical: »Zlez sem in oddaj svoj denar, drugače bo po-cililo!«

Toda Simpson je bil hitrejši s pokom. Prestrelil je roparju nogo, potem ga je z dobrim udarcem pobil na tla, ga kakor vrečo vrget na rame in ga odnesel v pisarno ravnatelja svoje banke. Tam so ugotovili, da gre za nekega pobeglega kaznjence, ki so ga spravili takoj tja, kamor spada. Pogumnemu slu pa so izročili takoj čez za 5000 dolarjev nagrade, kajti banka je imela od njegovega dejanja še vedno 15.000 dolarjev »dobitka«.

Ženska v pregovorih

Škotska: Ženska mora hitro poslušati in počasi govoriti. — Ženska, ki nima jezika, je obžalovanja vredna. Zavidati pa je moža, ki jo je dobil.

Italija: Možu, ki je izgubil ženo in denar, bo manjkal — denar. — Ženske, ki stoje mnogo ob oknu, so podobne sadju na cesti.

Švedska: Ženska je vedno pripravljena ugovarjati. So ženske, ki so zelo popustljive, če imajo koga rade, a tedaj — ugovarjajo same sebi.

Rusija: Že marsikateri ženski jezik je precezel marsikateri možki vrat. — Neka ženska je imela premalo skrbni in si je zato nabavila pujsko.

Francija: Vsa ženska modrost ni vredna moške norosti. — Mož iz slame in ženska iz zlata imata enako vrednost.

Nemčija: Moški reče, ženska vpraša. — Nobena ženska se ne rodi nema, vse znajo govoriti.

Danska: Nobena ženska ni tako slaba, da bi ne lahko postala boljša polovica kakšnega moškega. — Ženska, ki molči, govori cele knjige.

Holandska: Ženska nas večinoma spodbuja za velika dejanja, ki nam njihovo izvedbo potem prepreči. — Ženska, ki rada ugaja, smatra svet za diletanški oder.

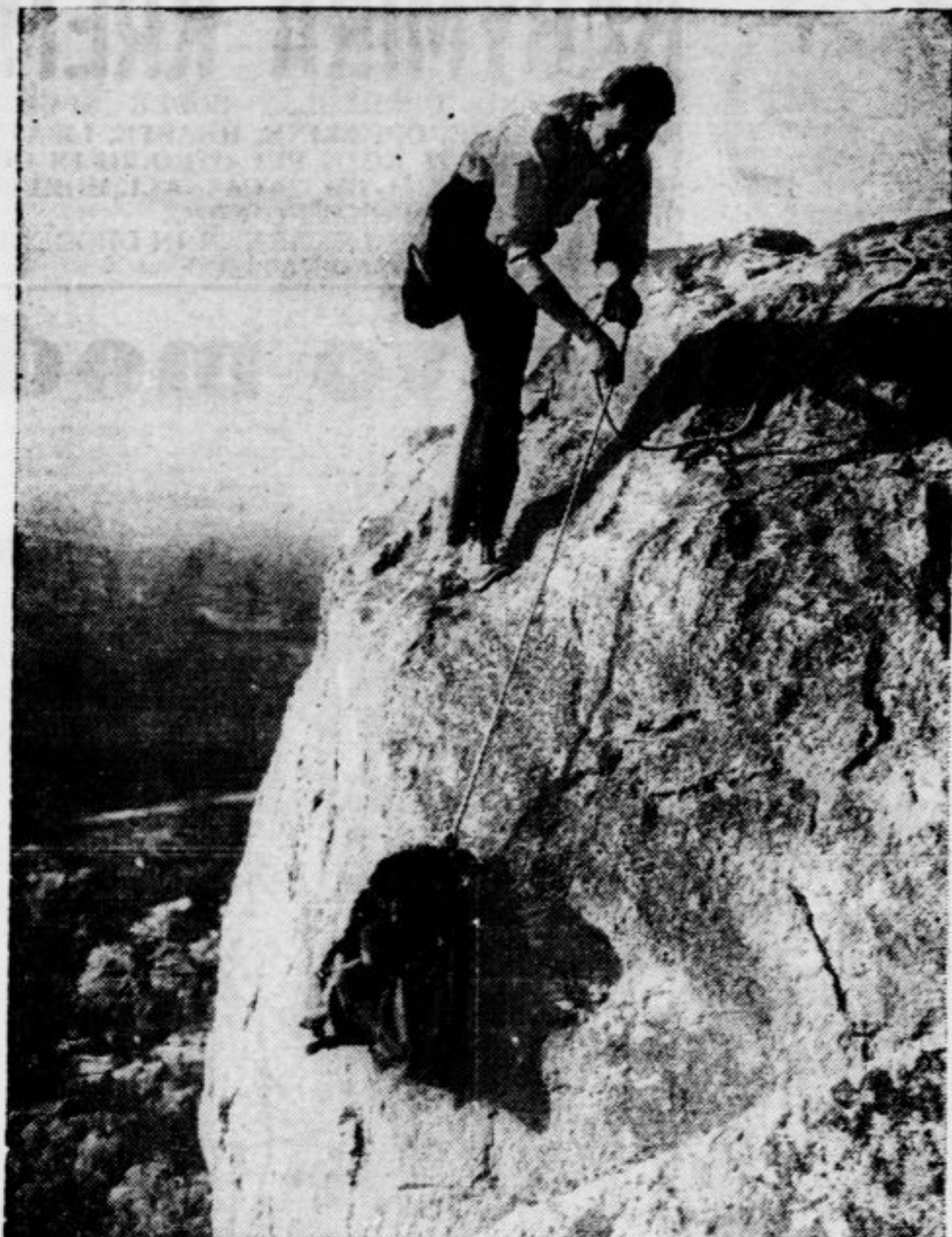
Turkestan: Kdor ima eno ženo, se bo z njo prepiral. Kdor ima dve — bo umrl od gladi. — Ženska premetenost je breme za štirideset oslov.

Kitajska: Nesreča naredi ženske plemenitejše nego bogastvo.

»Za božjo voljo, kakšen vrat pa imaš?«
»Veš, sledil sem gramofonski plošči, ko se je vrtela — in zdaj imam to za plačilo!«
(Politikenc)

Enonogi gorski vodnik rešuje psa

Zenevski enonogi gorski vodnik Roger Tschumi rešuje psička, ki se je ponesrečil v planinah blizu Zeneve

Doživljaji v maneži

Življenjepi angleškega cirkuškega kralja Millsa

Angleški »cirkuški kralj« Mills objavi v kratkem svoj življenjepi. Eden njegovih najbližjih sodelavcev je skrbno zbral njegove doživljaje dolgih let in desetletij. Le malokateri človek bi se mogel ponašati, da je v svojem življenju doživel toliko pestrih dogodkov.

Nekega večera, ko so občinstvo že spustili v cirkus, so se pojavili v maneži nenadno štirje tigri, brez kletke in brez krotilec. Ljudje so se malo v zadregi smejali. Menili so, da gre za kakšen nov trik. Samo cirkuški nameščenci so postali blede. Slutili so, kaj se je bilo zgodilo. Tigri so bili ušli iz kletke. Kako bi jih sedaj spravil spet tja? Nazadnje je dobil star clown rešilno misel. Spustili so skakalne mreže, ki so jih bili pripravili za neko akrobatsko točko. Tigri, ki se še niso zvičeli v svojo svobodo, so prepozno opazili, da so jih ljudje spet prelisčili. Ujeli so se

v mreže tako, da jih je bilo mogoče potem brez nevarnosti spraviti v kletke.

Nekoč sta ušla dva leva med predstavo in naravnost pod sedeže občinstva. Vse prosto osebe je šlo na lov. Štirje clowni so dobili nevarno nalogo, naj bi se vedli, kakor da delajo oni ves ropot pod sedeži. Od časa do časa so se pokazali zdaj na tem, zdaj na drugem koncu, se krohotali in delali dovpite. Občinstvo sploh ni opazilo, kakšna nevarnost mu preti. Tako so cirkuški ljudje preprečili paniko in katastrofo ter so leva ujeli, preden se je zgodila kakšna nesreča.

Požari v cirku. eksplozije cirkuških strojev, sestavljanje in podiranje cirkuških sotorov med nevihtami, v dežju in v tajfunih, to so nekatere vsakdanjosti iz cirkuškega življenja, ki v Millsovih spominih niti ne bodo zavzemale posebnega mesta.

Svidenje na filmskem platnu

Presunljiv krik iz občinstva — Doživljaj begunke iz Španije — Čudovito naključje je obnovilo srečo dveh zakoncev

V nekem kinematografu na pariškem Montparnassu so predvajali pravkar dodatni program. Po ršnem filmu so začeli s pariškimi aktualnostmi. Film je pokazal izlet s čolmom na Seini in se je nadaljeval z velikim požarom, ki je bil divjal prejšnji dan. Videti je bilo gasilce pri njihovem težkem delu, potem je bil snemalce obrnil svojo kamero proti množici, ki je požar opazovala.

Naknadno se je oglasil iz občinstva presunljiv krik: »Juan... Juan!« Občinstvo se je smejalo in jezilo, ženski glas pa ni utihnil. Iz prvih vrst je potem planila neka ženska skozi dvorano, stekla k vratom in tolkla s pestmi po njih, zahtevajoč, naj ji odprejo. Občinstva se je polotila že skoraj panika, luči so se zasvetile, vratar in biljeter sta skočila k ženski in jo odvedla v ravnateljevo pisarno.

Tam je v slabi francoski povedala, da se imenuje Ana Roelasova in da je žena španskega zdravnikarja dr. Roelasa. Na begu iz Španije sta bila ločena drug od druge in že več mesecev je nesrečnica iskala moža, ne da bi ga mogla najti. Obhajati jo je začela že misel, da je na begu iz domovine izgubil življenje. Sedaj pa ga je zagledala na filmskem platnu med množico, ki je opazovala požar, živega in zdravega.

Njeni zgodbi niso dosti verjeli, toda ravnatelj je imel součute z njo in je velel, naj prinesejo ta filmski trak v pisarno, da bi ga tam še enkrat predvajali in pogledali, ali se ji resnično. Tako se je tudi zgodilo. Ko se je kamera obrnila od gorečega požara proti ulici, je bilo na platnu videti mladega moža brez suknjica in izrazito španskega tipa, ki je priletel iz neke hiše in se uvrstil med gledalce. Vse prizor je trajal skoraj pol minute, potem so napravili luč in mlada španka, ki se je tresla po vsem telesu, je dejala: »To je Juan, gotovo je to Juan!«

Prizorišča tega požara, ki ga je prikazoval film, ni bilo daleč od kinematografa in ravnatelj se je odločil, da stopi sam tja in pogleda, kako je s stvarjo. Uspeh je bil čudovit. Juan Roelas je res stanoval v hiši, iz katere je pritekel v filmu in stanoval je tam že sedem mesecev. Najbolj čudovita stvar pri vsem tem pa je bilo to, da je tuda njegova žena stanovala komaj štiri hše oddal. Drug drugega sta iskala in se nista mogla najti.

Dr. Roelas je bil pobegnil z nekim ribiškim čolnom pozneje nego žena in po raznih doživljajih je prispel v Pariz, kjer je iskal ženo. Med tem ko se je ona v francoski prestolnici preživljala z modnim salonom, je njemu uspelo, da je dobil namestitev kot šofer, ki je svojo službo opravljal ponoči. Podnevi je spal in tako je umirno, da se nista nikoli srečala. Šel, čudovito naključje, ki ga je ob po-

žaru spravilo iz spanja na ulico, ga postavilo pred filmsko kamero in ga pokazalo potem njegovi ženi v kinematografu, je zaključilo s srečnim koncem to majhno dramo iz velike španske žaloigre. Sedaj sta pa spet združena in srečna. A ravnatelj kinematografa, ki je igral v življenju obeh mladih zakoncev, ki sta poročena komaj leto dni, vlogo antičnega deusa ex machina, je njiju najboljši prijatelj.

Hubertus miło,
res domače,
slovensko miło!

NAMESTO ANEKDOTE

Po neki zmagoviti bitki si je dal francoski kralj predstaviti najhrabrejše oficirje. Pri tem je silno hvalil polke, ki so imeli največje izgube. Neki major, ki je hotel biti deležen kraljeve posebne pohvale, je pri tem dejal:

»Tako je, Velikanstvo, tisti, ki so padli, so se držali hrabro, ampak dovolj sem si pristavil, da smo bili mi še hrabrejši. Dočim je bilo med padlimi mnogo ranjenih, smo bili mi vsi mrtvi...«

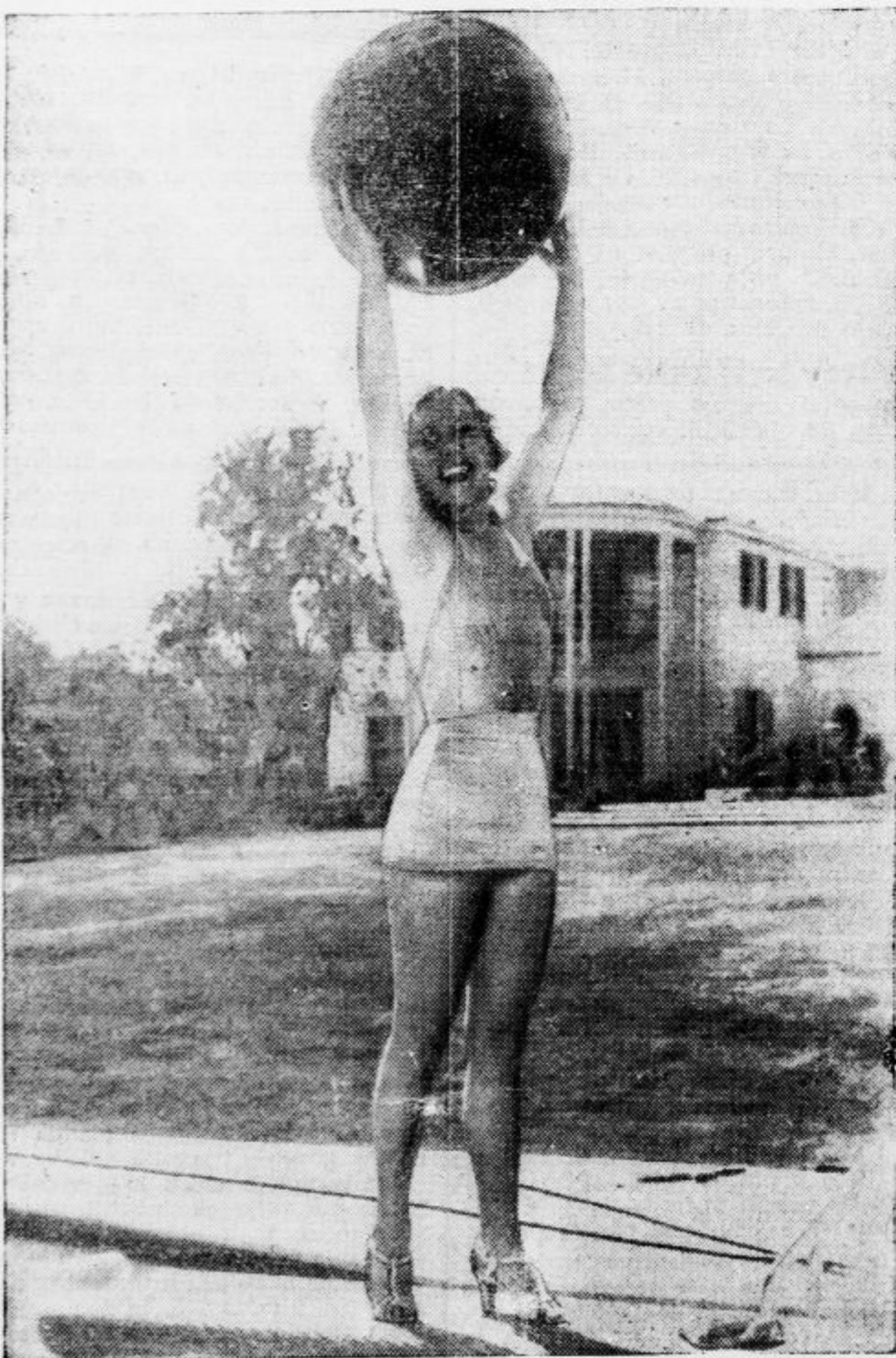
Nekemu staremu vojaku je krogla pri Lipskem odrgala obe nogi. Ko so ga sanitejci naložili na nosila, je zamrmral:

»To se je zgodilo zategadelj, ker sem dušo in telo vsak dan priporočil Bogu, na noge pa sem pozabil. Zato jih je vzel hudic...«

VSADAN ENA

»Ti, veš kaj — jaz bom razbil šipo, ti pa porabi priložnost in odnesi lišp, ki je v izložbenem oknu!«
(Tidens Tegnec)

Sonja Henie, bivša prvakinja v umetnem drsanju na ledu, skrbi v Hollywoodu z vztrajnim treningom za ohranitev svoje vitkosti

BABYMIRA KREMA

SE USPEŠNO UPORABLJA ZOPER SPUSČAJE, RANE, PRASKE, OPEKLINE, HRASTE, LIŠAJE IN VSE NEČISTOSTI KOŽE PRI OTROCIH IN ODESLIH. NAGLO SUŠI OD ZNOJA ALI MOKRENJA OPALJENO IN ODRGNJENO KOŽO. DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH IN DROGERIJAH PO CENI DIN 10.— ZA SKATLICO.

Kraljestvo mode

Plašči za toplo vreme

Ne bomo se dolgo mudili pri plaščih za sedanjí lepí čas, ker smo o njih že pisali. Prinašamo sliko s čisto kratkim stvarnim pojasnili!

Na levi vidimo napol odprt plašč, povzet po alpski modi, s tricertrinskimi rokavi in z ozkim, podolgovatim okencem, skozi katerega kuka obleka. Zraven njega pona-

zarja skica lahek poletni plašč, ki se za-veže spredaj s trakcem iz usnja.

Na sredi skice vidimo eleganten plašč, ki se komaj razloči od obleke, tako spretno je drapiran. Četrta skica predločuje sportni plašč z gubami, peta in zadnja pa plašč, ki je poraben za vsako priliko ter ima ob bokih žepe in se zadržne s klipsom.

Španska moda

Vedno in povsod lahko opazujemo, kako se svetovni dogodki odražajo tudi v modi. Če priredi kakšno svetovno mesto veliko

Redna stolica

Leopiltule

Opis reg. S. Br. 31470 dne 24. XII. 1935.

razstavo, hitijo takoj tja modni umetniki, da si ogledajo njene posebnosti, katere skušajo izkoristiti v svoji stroki. V tem pogledu vodijo modo ne le umetniški, ampak tudi kupčijski nagibi. Dogodki na Daljnem vzhodu so prinesli v modo sku-

ELITNA KONFEKCIJA

Mastek MARIBOR
prinaša vedno najnovejšo!

lijski klobuki. Španska vojna je zopet potisnila v ospredje širokokrajne plitke sombrere. Tudi bolero je prevzela moda od Špancev, ki ga danes pozivlja z resami, da bo stilno »čistejši« in »aktualnejši«. Letošnja pomladna moda je torej z velikim pridom izbrala špansko konjuro...

Prinosa - damski salon
kaplonski klobuki
Kada Bogelj
izdeluje po namenu parizskih mod
elike in plašč. Cena juncusa

Prejeli smo:

modne tkanine (šir. 130)
iz čiste volne v najnovejših
pomladnih barvah, po Din

53°—

Manufaktura
komanditna družba **Mestni trg 17**

Zdravniška posvetovalnica

Hemostil: Vaše težave, razen pojavov s strani oči, smatram za posledico karambola, da isti ni bil, kot pišete težje narave. Te nevednosti bodo sčasoma izginile same po sebi in jim zato ni treba posvečati prevelike pozornosti. Dejstvo, da ne pijete in da ne kadite, vam more v tem pogledu samo koristiti. Pač pa priporočam, da si daste pregledati oči, ker ste verjetno v teh letih že postali nekoliko daljnovidni. Ob tej priliki lahko tudi vprašate zdravnika za svet, da li vam je potrebno uživati dotični preparat ali ne, da ne boste imeli nepotrebnih stroškov. Zaradi pregleda vam seveda ni treba hoditi nikamor, ker so tudi v vašem mestu potrebni specialisti.

Maribor: Da je vaš mož v teh letih malo nervozen, se mi zdi povsem razumljivo. Obenem pa se mi zdi, da ga dela njegova okolica še bolj nervozna. Nikar mu ne vsiljujte zdravil, do katerih ne čuti potrebe in diet, katere ne mara! To samo še stopnjuje njegovo nervoznost. Mogoče bo za njega najboljšo zdravilo, da ga pustite popolnoma na miru.

Ista: Opisana bolezen ima lahko več vzrokov n. pr.: vnetje hrtenice, udnica, sladkorna bolezen i. t. d. Iz pisma ne morem posneti, kaj bi bilo vzrok in vam svetujem, da se obrnete na zdravnika, ki bo po preiskavi mogel kaj več določnega povedati.

X. Y. Z. v Lj.: Pod vplivom sončnih žarkov postanejo lasje pogosto svetlejši. Ako vas to res toliko moti, ne preostane drugega kot da si pustite lase barvati. Potrebno seveda to ni, zlasti ker rudniške barve lahko škodijo lasem in koži. Obrnite se na specialista za kožne bolezni, ki bo mogel v vašem primeru pravilno svetovati.

Pavlina: Kar se tiče duševne plati vaše stanja, se ni treba razburjati, ker se bo sčasoma vse popravilo in uredilo. Glede ostalega pa priporočam ponoven pregled. Po mojem mnenju je nastopilo vnetje, ki ga je treba zdraviti, poleg vaše temeljne bolezni t. j. slabokrvnosti.

A. R. L.: Zdravilo, ki ga omenjate, pride sicer v poštev pri vašem duševnem stanju, toda ne v prvi vrsti. Po mojem mnenju je predvsem potrebna samovzgoja. Priporočam vam sport, odnosno telovadbo, katere ni smatrati samo za delo mišic, temveč je potrebno ogromno energije in volje, ako hočete doseči kake uspehe. To dvoje pa je ravno tisto, kar vam manjka. Tega seveda ne boste dosegli čez noč, temveč mogoče šele po mesecih. Vzoredno z uspehi bo rastle tudi vaše samozaupanje. Pri tem seveda ne smete pozabiti duševne plati. Skrbite, da boste v svoji stroki vedno na višku, kar vam bo dalo skupno s preje omejenim sigurnost v nastopu in v občejanju s komurkoli.

Naročnica 26: V prvem redu, bi v vašem primeru mislil, da imate že od narave debele, odnosno otekle noge. Možno je tudi seveda, da trpite vsled slabosti srca, ali pa, da imate kronično vnetje žil. Zdravniška preiskava bi bila vsekako na mestu in na potreba.

L. 13: Operacija, ki vam jo je svetoval zdravnik, ni nevarna in se izvrši v nosu samem. Operacija sama na sebi tudi ni

Tudi Vi postanete lepša...

Lekarna pri »Sv. CIRILU IN METODU«
Mr. Boris Praunspurger, Zagreb, Svačičev trg 17.

ZADNJE NOVOSTI

Še nikoli takšen kroji!
Še nikoli takšna kakovosti!
Še nikoli takšen okusi!
Še nikoli tako nizke cene,
kakor je naša letošnja kolekcija.

TIVAR OBLEKE: ANTON BRUMEC, Ljubljana.

Prešernova ulica 54., nasproti glavne pošte.

nujna in eventualno lahko počakate, da odslužite rok. V ostalem zdravljenju ni dolgotrajno. Operacija tudi nima za posledico nobenih kozmetičnih defektov.

33-letna žena: Povsem verjetno je, kot tudi vi sami domnevate, da so bolečine v križu in pasu, v zvezi z obolenjem maternice. Svetujem vam, da greste k zdravniku, zlasti ko pišete, da imate spredaj v pasu neko jamo. Mogoče ste se slabo izrazili in je pod tem razumeti oteklino (bulo). Vse to zahteva seveda nujno zdravniškega pregleda.

ŠAH

DAMSKI GAMBIT

Beli: Najdorf. Črni: Foltys.

(Lodž, V. kolo, 22. marca.)

1. d2—d4 Sg8—f6
2. c2—c4 e7—e6
3. Sg1—f3 d7—d5
4. Sb1—c3 Lf8—e7
5. e2—e3

Stem krotkim nadaljevanjem je dosegel Fine svojčas nekaj pomembnih uspehov.

5. — 0—0
6. Lf1—d3 d5:c4
Tako igra črni sprejeti damski gambit s celim tempom več, kar je gotovo dobro.

7. Ld3:c4 c7—c5
8. 0—0 a7—a6
9. a2—a4?

Proti dr. Laskerju je igral Fine v Nottinghamu močnejše in ostreje 9. De2. Po-teza v partiji je že prav napaka, ker po-stane polje b4 zelo slabo.

9. — Sb8—c6
10. b2—b3
Solidneje je bilo 24—d5.

10. — b7—b6
11. Lc1—b2 c5:d4
12. e3:d4

Sedaj ima beli že tudi osamljenega kmeta na d4, črni pa na d5 idealno po-lje za skakača.

12. — Sc6—b4
13. Dd1—e2 Lc8—b7
14. Sf3—e5 Sb4—d5

Sumljive žrtve kmeta črni seveda ni hotel sprejeti.

Zlogovna križanka (št. 22)

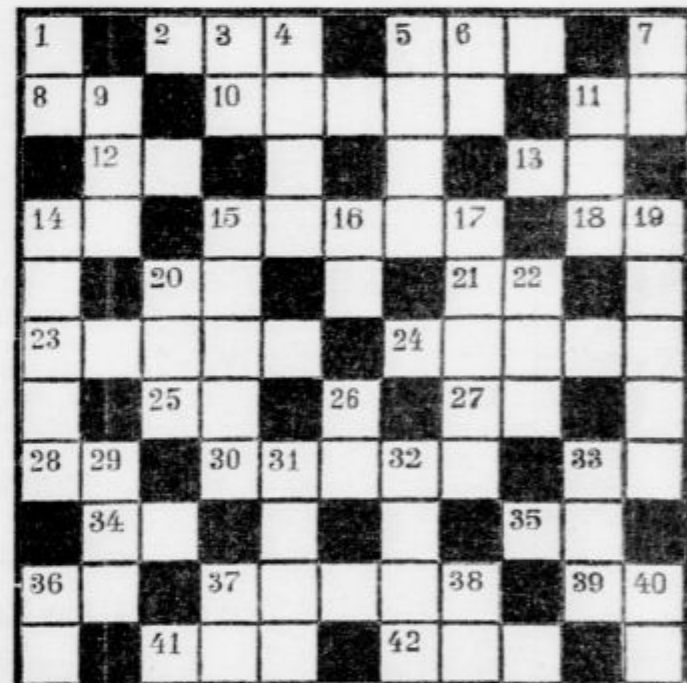
Vsak kvadrat vsebuje en zlog. Besede pomenijo:

Vodoravno: 2. začetek (srhrb.), 5. vrnitev, 8. možko krstno ime, 10. literarno udeleževanje, 11. Bi-zetova opera, 12. rimski cesar, 13. pravoslavni duhovnik, 14. lenin-grajska reka, 15. elektrochemično razstavljanje, 18. portugalska ko-loinja v Prednji Indiji, 20. mesto v Sremu, 21. mesna jed, 23. živ-ljenjsko načelo, 24. tovarno pre-vozno sredstvo, 25. plemenitaške stavbe (množ.), 27. mesto na fran-coski rivieri, 28. nalet, napad, 30. vrsta lesa, 33. ločna črta med dvema državama, 34. posoda za rože, 35. turški sodnik, 36. zagreb-ski dnevnik, 37. neznanstveno udeležujoči se može, 39. vojaški pregled, 41. premožnost, 42. pote-puhi.

Navpično: 1. skrajšano možko ime (Ludvik), 3. oblika glagola čepeti, 4. takсна marka, 5. vljuđen poziv (dvoj.), 6. naše mesto blizu bolgarske meje, 7. beseda v oče-našu, 9. mesto v švici, 11. mesto, ki so ga Rimljani porušili, 14. mrtva, ne-gibna, 15. izhlapevanje (tuj.), 16. mesto na maloazijski obali v starem veku, 17. odvet-niški honorar za zagovarjanje, 19. nauk o sestavi človeškega telesa, 20. vir za splošno nevoljo v carski Rusiji, 22. ženska, ki laže, 26. boginja, Jupitrova žena, 29. kranjski zgodovinar, 31. učni predmet na trgovskih akademijah, 32. prijavna karta, 33. mesto v Arabiji, 36. nebesni pojav, 37. negovanje, 38. kiparski produkti, 40. boj.

Rešitev križanke št. 21

Vodoravno: 1. polip, 6. pastir, 11. zavod, 16. ananas, 18. dlan, 19. carica, 20. rano,

21. mm, 23. or, 24. va, 25. Aden, 26. ajd, 27. Velika gora, 31. ata, 32. metan, 33. Odrin, 34. rom, 37. Madagaskar, 40. Ili, 43. obad, 45. na, 46. Om, 47. ar, 48. Asir, 49. košara, 51. zbor, 53. arkada, 55. Adana, 56. klanec, 57. otrok.

Navpično: 1. para, 2. onaj, 3. Land, 4. Ino, 5. pa, 7. a. D., 8. slok, 9. Tara, 10. in, 11. za, 12. ara, 13. Vida, 14. očet, 15. Dana, 17. Smetana, 19. Carrara, 22. mlada, 24. vodka, 27. vem, 28. Ina, 29. gos, 30. Air, 34. roka, 35. obod, 36. maša, 38. goba, 39. Amon, 40. Isar, 41. lido, 42. Irak, 44. dan, 45. akt, 50. Ra, 51. Zl (zlot), 52. re, 54. ro,

Ženske

Upravič blaznice me je vodil iz oddelka v oddelku in mi je spotala tolnačil naj-zanimivejši slučaj iz svoje prakse.

»Forme blaznosti,« je razlagal, »imajo mnogo vzrokov in se javljajo v raznovrst-nih oblikah.«

Ustavila sva se pred črnolasi mladeni-čem živih oči in razmršenih las. Bil bi eden najlepših mladcev, kar sem jih srečala v svojem življenju, če ne bi bil tako agresiv-nen. Zato so se ga vsi bali.

»Vidite, mi je govoril zdravnik, to je eden izmed najtežjih slučajev, ki so mi po-verjeni v zdravljenje. Fant je znorel zaradi ljubezni. Oh ve ženske!« je dodal — kakor bi hotel zverci name vs krivdo za nesreč-no ljubezen vesoljnega sveta. Ta fant je v zvetu led, čakala ga je sijajna kariera, imel je silne sanje, nepopisno mnogo ambicij in nad... In pokopalo ga je — žensko kri-lo...«

Čutila sem se prizadeto, bila pa sem tudi ponosna, da takšne drame povzročamo žen-ske.

Mladenci je razširil roke, zakrilil po zra-ku in me jel vabiti:

»Kaj ti si, Milica? Moja lepa, moja do-bra Milica! Zakaj si me zapustila? Tako silno bi me bila lahko osrečila — pa si me zavrgla! Mar nisem bil dovolj lep, mlad in velikodušen?«

Glas mu je postal nenadoma raskav, za-čel je tuliti:

»Nezvesta ljubica, koketa! Kadar te do-bim v svojo pest, bodi preverjena, da te raz-trgam na kose! Prisegam to maščeva-nje!«

Planil je na blazino, jo zvil in se pripravil, da jo vrže vame.

Instinktivno sem se umaknila, da ne bi me pogodil. Njegov napad je bil nekakšna besnost, pomešana tu in tam z nežnostjo in sočutjem. Po licih so se mu vile solze.

Namesta da bi vrgel blazino v obiskovalce, jo je začel gladiti in ljubkovati. Govoril je: »Moja draga, moja ljuba Milica... Za-kaj nisi postala moja? Zakaj si se mi izme-verila? Nisi mi hotela postati žena! Bila si ljubka in mehka kakor rahel vetrč, sladka kakor med, Milica, Milica!«

Dobila sem vtis, da je morala biti nje-gova Milica posebna ženska. Zato sem vprašala psihijatra, kdo je bila ženska, ki jo je mladenič ljubil, da se mu je zmešalo od ljubezni.

Pojasnil mi je, da je bila Milica mlade-ničeva zaročenka. Bila sta že zaročena, pa ga je nenadoma pustila na cedilu tik pred poroko. Zakaj? Zato, ker da se je omožila z drugim... Slučaj, je pristavil zdrav-nik, je povsem vsakdanji.

Torej ni bila njegova Milica nikaka iz-redna ženska?« sem vprašala.

»Tako je!« je pritrdil zdravnik. »Izrednih žensk sploh ni na svetu.«

Stopila sva v naslednji oddelk.

Tam je čepel možič v kotu. Napravljaj je vtis duševno zmedenega človeka. Zdelo se mi je, da je moral preživeti silen strah. Lasje so mu bili naježeni, oči je imel izbu-ljene. Dobila sem vtis, da mu bomo vsak trenutek skočile iz jame.

Cim me je ta možič opazil, je kriknil in sikel v drugi kot ter se tamkaj zvil v

klopčič. Vpil je, da je odmevalo daleč na-okrog:

»Ta ženska je tista... Glejte jo! Varu-je me, da me ne zgrabi! Pomagajte! Po-magajte nesrečniku!«

»Tudi tu je bila po sredi ženska, kajne gospod doktor?« sem vprašala psihijatra. In sem pristavila: »Ljubezen je, kakor vi-dim, zelo nevarna stvar... Kako je s

Pri pospravljanju je Kati našla na mizi listnico. Ni mogla premagati skušnjave, da ne bi odprla in pregledala njeno vsebino. In ta zvedavost se ji je silno izplačala, kajti med listinami je ležala slika očarljive dame s posvetilom: »V spomin najine več-ne ljubezni — Tvoja Marija.«

Kati ni mogla verjeti lastnim očem. To damo, ki je bila soproga najboljšega pri-jatelja njenega gospodarja, je dobro po-znala. Omožena je bila šele malo časa. Z možem sta takorekoč še plavala v omami medenih tednov. Kadar sta prišla na obisk, je gospa Marija gladila roko svojega moža celo v navzočnosti njegovih prijateljev in služabnikov — zdaj pa naenkrat to od-kritje! Kakšne niti so se splele med gospo Marijo in Katinim gospodarjem? Oj, to je nevarna igra, ki jo je bilo treba skrivati pred ljubosumnim in vročerkvim mladim soprogom, sicer bi se lahko končala z usod-no katastrofo...

Medtem ko je Kati premišljevala takšne stvari, je pozvonilo pri vratih na hodniku. Urno je položila sliko a posvetilom v list-

tem? Je tudi blaznosti tega kriva kakšna Milica?«

»Pogodili ste, je dejal zdravnik. »Nje-gove blaznosti ni kriva »kakšna« Milica, ampak prav tista Milica, zaradi katere nori oni mladenič, ki sva ga videla poprej. Ta tukaj je namreč vzel Milico, nevesto onega prvega nesrečnika z onega oddelka, za ženo...«

Nežno posvetilo

nico, to pa nazaj na mizo. Odprija je vrata. Malo da ni omedlela. Na pragu je stal prijatelj domače gospode. Bil je videti zelo razburjen in je kratko in hlastno vprašal:

»Ali je gospod doma?«

»Upam, da se vsak trenutek vrne, je odvrnila Kati.

»Nu, počakaj bom nanj, ker moram z njim govoriti v zelo nujni zadevi.«

In že je planil v salon. Kati pa se je ne-nadoma zavedla velike nevarnosti, ki leži tam na mizi. Listnica z izdajalsko vsebino... Kako lahko bi obiskovalec razkril položaj? Zato je prosila obiskovalca:

»Če smem prositi gospoda, izvolite sto-piti tu sem! V salonu še ni pospravljen!«

»Saj tukaj vendar tudi ni pospravljen!« je dejal obiskovalec in se nejevoljen oziral po jedilnici, kamor ga je potisnila Kati. Potem je še pristavil: »Poleg drugega je tukaj še neznanstveno hladno!«

Kati je hitela zapirati okna. Pri tem je opazovala obiskovalca, ki je razburjeno čakal, kdaj se bo pojavil gospodar. Podoba je bila, da ne obeta ta obisk nič dobrega,

Kati pa je sklenila rešiti svojega gospodarja, naj stane kar hoče! Storila bo vse, kar je v njeni moči, da ne stopi ta tujec v domači salon!

Zato si je Kati dajala opravka v jedilni-ci, kjer je pometala, pospravljala in bri-sala prah. Obiskovalec je njeno početje nekaj časa mirno prenašal, potem pa dejal: »Saj vendar ni mogoče držati tukaj! In preden je utegnula Kati preprečiti nesrečo, je odprl vrata v salon in stopil naprej!«

Nu, Kati je sklenila, da bo za vsako ceno onemogočila neprijetno razkritje. Stopila je urno za obiskovalcem v salon. K sreči se je gospod vsedel v fotelj. Kati pa se je postavila k pisalni mizi, kjer je dvigala predmete, brisala z njih prah in si dajala vsakovrstnega opravka, samo, da bi gosta čim dalje zamotila s svojo navzočnostjo. Ze davno so se svetile vse reči v salonu. Kati pa še ni odnehala. Zavedala se je svoje odgovornosti in mislila, da mora ostati v salonu, dokler ne pride gospodar.

Minute so tekale počasi kakor ure večno-sti. Po dolgem času se je v ključavnici le obrnil ključ in tedaj je planila Kati na hodnik gospodu naproti.

Javila mu je obisk in povedala, da ni hotela niti trenutek pustiti gosta samega. Gospodar jo je pohvalil zaradi njenega obnašanja in odšel v salon. Kati si ni mogla kaj, da ne bi stopila k vratom in nastavila ušesa na ključavnico. In kaj je slišala v sobi? Obiskovalec je vprašal gospoda:

»Ali nisem morda pozabil svoje listnice? Od večera, ko sem bil tu na obisku, jo nam-reč pogrešam...«

INSERIRAJTE V „JUTRO“!

SPORT

Kdo bo igral v Franciji?

Prva in velika mednarodna tekma v sezoni

Danes bosta Poljska in Jugoslavija v Beogradu odigrali drugo izločilno tekmo za vstop v svetovno nogometno prvenstvo

Danes je slednjič prišla ona odločilna noč, o kateri se je že toliko govorilo in pisalo, da je zdaj že odveč, da bi še enkrat poudarjali, kakšne važnosti je današnji nastop naše državne nogometne reprezentacije. Letos se tretjič ponavljajo tekme za svetovno prvenstvo v nogometu v zadnjih širih letih, odkar so ga zadnjič organizirali Italijani, smo v našem nogometu vendarle že pokazali toliko uspehov, da bi bilo res škoda, če bi na tem elitnem nogometnem turnirju v Franciji naš nogomet ne bil zastopan.

To vprašanje pa se danes ne rešuje v celoti, temveč le še na polovico ali še manj, kajti precej v našo škodo je bilo rešeno že 10. oktobra 1937 v Varšavi, kjer je bila odigrana prva izločilna tekma med Poljsko in Jugoslavijo za vstop v finale za svetovno prvenstvo. To tekmo smo izgubili s skoraj katastrofalnim porazom 0:4 in je zdaj po navadni računicel potrebno, da bi v današnji tekmi zmagali vsaj z enako razliko, kar bi imelo za posledico nadaljevanje ali ponovitev igre, ali pa z rezultatom 5:0. To je naloga, ki čaka danes naše najboljšie nogometaše v Beogradu in ki jo bo zelo težko rešiti tako, da bi naš nogomet po tej poti letos videl Francijo. Kajti tudi Poljaki ne drže križem rok, tudi oni vedo, kakšen cilj so si zastavili naši in v skrajnem primeru ne bodo storili več kakor branili to, kar že imajo v žepu. To so štirje goli na dobrem!

V zvezi z današnjo tekmo naj navedemo še nekaj kratkih podatkov o dosedanjih srečanjih med Poljsko in Jugoslavijo. Prvič sta se obe reprezentaciji srečali dne 1. oktobra 1922 v Zagrebu in je takrat naše moštvo nepriljubljeno izgubilo z 1:3. Revanža tekma je bila 3. junija 1923 v Krakovu in je res tudi prinesla revanžo z 2:1.

Nato 8 let ni bilo nobenih sportnih stikov med poljskimi in našimi nogometaši. Šele 25. oktobra 1931 so naši nastopili v Poznani, toda ne posebno slavno, kajti izgubili so s precej visokim 3:6. Naslednja tekma je bila 29. maja 1932 v Zagrebu in se je spet končala z efektom zmagom (3:0) Poljske.

Domači nogometni spored

V Ljubljani prijateljska tekma na Viču in vrsta prvenstvenih po vseh mestih in na deželi

Kljub temu, da danes ni ligaških tekem zaradi meddržavne tekme v Beogradu, nogomet pri nas ne bo počival. Spored je na igriščih ljubljanskega podsaveza prav pešter 12 obsega naslednje prireditve:

V LJUBLJANI: prijateljsko tekmo med zagrebško Viktorijo in Reko ob pol 18. s predmetko Slavija — Korotan ob 13.45 (za prvenstvo) na igrišču ob Tržaški cesti, dalje prvenstvene tekme: Mladika — Moste ob 10.15 na igrišču Mladike, Grafika — Adria ob 10. na igrišču Hermesa, Ljubljana — Hermes jun. ob 10. na igrišču Ljubljane, Slovan — Svoboda jun. ob 10. na igrišču Ilirije, Mladika — Mars jun. ob 15. na igrišču Mladike, Korotan — Jadran jun. ob 10.30 na igrišču Korotana in tekmo za trening Jadran — Slovan ob 16. na igrišču Jadrana v Koleziji.

V MARIBORU: prvenstveno tekmo Maribor — CSK ob 15.10 s predmetko Maribor — Rapid rez. ob 13.45 na igrišču Zelencičarja.

O organizaciji italijanskega smučarstva

Smučarstvo uživa pri naših zapadnih sosedih visoke državne podpore in ga gojijo najširše plasti naroda

V nedeljo bodo naši smučarji prvič na italijanskih tleh pomerili svoje moči z italijanskimi. Priložnost za to je dala velika mednarodna tekma v smuku, ki je vsako leto v poznih sezonah prilepa italijanska smučarska federacija in povabi nanjo vse najbolj znane smučarske tekmovalce v alpskih disciplinah iz sosednjih držav.

Letos bo v teh tekmah poleg številnih odličnih domačinov in nekaj najboljših Nemcev, Švicarjev in Francozov nastopilo tudi 9 jugoslovencev, med njimi skoraj vsi, ki so v teku sezone ponovno dokazali svojo veliko formo.

V zvezi s tem prvim nastopom naših alpskih smučarjev na italijanski mednarodni smučarski tekmi bi bilo prav zanimivo izvedeti nekaj podrobnosti o organizaciji italijanskega smučarstva, po kateri so italijanski smučarji kljub izrazito južnjaškemu značaju svoje domovine dosegli tako zavidljive uspehe v tej sportni disciplini.

Uspeh italijanskih smučarjev tekačev v Garmischu ni bila samo nepričakovana senzacija, ampak je dala tudi misliti marsikomu, ki ima opravka z organizacijo na tem področju. Menda se v zadnjih letih ni nikjer tako jasno videlo, kaj premore slednja in širokopotezna organizacija, pa čeprav v ostalem prilike niso preveč ugodne. Mnogo se je zmerom govorilo o prednostih nordijske telesne konstitucije za smuči tek in skok. Italijani so to v praksi ovrgli, čeprav so pokazali pri zadnjem svetovnem prvenstvu v Lahtiju Fini in Švedi ter tudi naš Smolej, da so svoji zadnji veliki uspeh v Garmischu le nekoliko precenjevali. Velika ovira za smučanje v Italiji je predvsem v zemljepisnih in podnebni razmerah. Saj se lahko le ozki rob alpskih prebivalcev severne Italije resno bavi s tem sportom, ker ostalih pri tem ne zadržuje samo prazen žep kakor

našojta OND (Opera nazionale doposizione), svojo organizacijo v stranki pa imajo tudi visokoskoki. Vsaka univerza ima svojo skupino GUF (Gruppo universitario fascista). Javno je, da prednost teh organizacij in vzrok uspehov ne leži niti v njimi politični usmerjenosti niti v dejstvu, da imajo sploh politično obeležje, pač pa predvsem v tem, da je to državna organizacija. Tako lahko razpolaga z zadostnimi gmočnimi sredstvi, zbere pa tudi vse človeški sportni material v državi. V vsakem kraju obstajajo fašistične skupine (v večjih mestih po več). Tudi te skupine igrajo vloga pravih sportnih klubov približno pogo naših sportnih društev. Prirejajo izlete, tudi le oddaljenim smučarskim terenom. Velika množina otrok in fantov (pri dopolnavorističnih izletih tudi delavcev) ima tako možnost, da se hodi smučati. Prevažajo jih z vlakom ali v ogromnih avtobusih. Za ugodne cene imajo organizirane izlete s prevozom, prehrano in prenočevanjem. Boljšim atletom plača skupina večino stroškov. (Samo, da so žali boljši smučarji le tisti, ki so imeli že od vsega začetka dovolj lastnih sredstev, da so se naučili smučanja ali da so si sploh kupili opremo). Omenjene fašistične skupine prirejajo tudi zimske tabore z dobrimi trenerji in tudi tukaj poudirjajo svojim najboljšim močnem včas kar po več tednov brezplačnega treniranja. Če pomislimo, da ima že vsako večje mesto po več skupin, ki prirejajo take izlete in tabore in da vsi alpski kmečki fantje, ki imajo vendar največ naravnih možnosti in prilike za ta sport, tako organizirani že od mladosti sistematično trenirajo, bomo velike uspehe mnogo lažje razumeli. Pomembno vlogo imajo tudi že omenjene številne smučarske šole, ki so v vsakem važnem kraju v Dolomitih in po drugih smučarskih terenih. Med njimi je tudi mnogo izvrstnih šol za smučarske učitelje z odličnimi celo inozemskimi učnimi močmi. Te šole se lahko primerjajo celo s švicarskimi ali avstrijskimi.

Svojo lastno, posebno sportno organizacijo imajo visokoskoki. Tudi njih GUF prireja razen izletov in zimskih taborov (vneto širjo tudi alpinizem) številne tekme in prvenstva. Tako pokrajinska prvenstva, medfakultetne tekme (agonali) in državno visokoskopsko vsakoletno prvenstvo zimskih sportov (littorali della neve e del ghiaccio). Ta prireditev je izrednega propagandnega pomena. Slično je seveda tudi z drugimi poletnimi sporti. Letos so bile te zimske tekme v Madonni di Campiglio. Obsegale so hokej na ledu, hitrostno drsanje na raznih progah, in smučske tekme, ki so se jih morali obvezno udeležiti vsi GUF-i Italije (26). Smučske tekme so bile: 18 km. smuk, slalom, skoki, obe kombinaciji in 4x6 km. stafeta. Pri smučskih disciplinah so se najbolj izkazali v alpski kombinaciji, kjer je bilo okoli 20 »kanonov«, ki so vsi smučali kakor pešica naših najboljših v tej disciplini in potem jih je bilo (od 90 tekmovalcev) še približno 30, ki za »kanon« ni bilo mnogo zastajali. V teku na 18 km se jih je udeležilo okoli 120, ki pa niso pokazali nič posebnega. To je bolj stroka krepkih kmečkih fantov kakor študentov iz velikih mest. Zmernih so bili tudi uspehi pri skokih. Glede alpske kombinacije je zanimivo, da je bil smuk na zelo težki progi, ki je bila na zgornjem delu prav strma in med skalami, na spodnjem pa je tekdla skozi gozd z naglimi obrati na velikih strminah. To je sploh značilno za smučska prvenstva v Italiji, da jih prirejajo na takih težkih progah, ki so že bolj podobne slalomskim kakor pa za smuk. Tudi slalom sam je bil na izredno strmim pobočju ozki jasi sred, gozda, ni pa imel onih najtežjih likov. Ta velika zimska prireditev, ki je bila skoraj letošnji Garmisch v malem, je pokazala res ogromen propagandni uspeh v širjenju zimskih sportov.

Franci PREIS (Milano).

Sport za zeleno mizo

JZSS je strogo kaznoval dva vidna funkcionarja GZSP.

Z ječenic smo prejeli dopis naslednje vsebine:

»JZSS je z nedavnimi sklepi prepovedal izvrševanje funkcij predsedniku in tehničnemu vodji GZSP gg. Jožetu Činkovcu in Stanku Ravniku. Činkovcu je prepovedal delovanje za dobo dveh, Ravniku pa za dobo enega leta. Savez utemeljuje ta ukrep tako, da sta oba funkcionarja ponovno kršila savezne sklepe s tem, da sta dovolila članom sportnih klubov, ki so tudi člani sokolskih društev, udeležbo pri tekmah za slovensko sokolsko smučarsko prvenstvo na češkoslovaškem. S tem sklepom sta bila iz vrst delavcev pri GZSP izločena dva najbolj vidna in sposobna smučarska funkcionarja, ki sta vse svoje proste ure žrtvovala našemu smučarstvu, ki je to zimo na Gorenjskem slavilo še prav poseben razmah.

Gg. Činkovci in Ravnik sta sklep saveza sprejela mirno v znanje in prijetni za vest, da sta kot funkcionarja GZSP več ko opravila svojo dolžnost. Toda gorenjska sportna javnost bo oba odstavljena funkcionarja težko pogrešala. Kajti delala sta v tej sportni panogi že dolgo vrsto let in sta močno priljubljena v svojih klubih, pa tudi ostali smučarji, njuni prijatelji, šole, ki imajo v poklicni tovariši značaj vsi ceniti njune sposobnosti, pa tudi njune napake.

Zadeva prepovedi nastopa na sokolskih tekmah na Češkem ni bila v pristojnosti omenjenih funkcionarjev in JZSS bi bil storil prav, če bi bil njuno postopanje ob tej priliki ocenjal drugače, ne pa samo po mrtvih črkah pravilnikov ali pa besedah, ki so padle za zeleno mizo. Gorenjski smučarji bodo odselej hodili svoja pota, Ljubljana pa bo morala prenesti torišče svojega dela od zelene mize na bele poljane ter si bo morala vzgojiti svoje tekmovalce, če bo hotela ostati središčem zimskega sporta.

Gornji dopis spet z druge strani osvetljuje spor, ki je brez potrebe in po neznanju krivdi nastal med JZSS in SKJ zaradi nastopa smučarjev, članov sportnih klubov, na sokolskih tekmah v Tatrah. Prav za prav je neumljivo, da na množico faktorjev pri zimskem alpskem smučarstvu nikogar, ki bi sprevidel, kako kvarno in škodljivo je takšno beganje in preganjanje sportne mladine, ki se v svojem sportnem zanosu ne brigajo za mrtve črke pravilnikov, temveč stremi za edinim

uspehom, da bi v sportu in šolstvu dosegli najvišje cilje. Sport in šolstvo bi moralo v tej panogi telesne vzgoje hoditi skupna pota, dolžnost onih pa, ki o tem odločajo, je, da zapisajo to na prvo stran svojih pravilnikov, čim prej, tem bolje!

Pozdravni večer

Francetu Smoleju

V sredo zvečer se je v Hermanovem salonu na Jesenicah zbralo lepo število sportnikov, ki so v svoji sredi pristočno pozdravili smučarskega olimpijca Franceta Smoleja, po vsem svetu znanega edinega udeleženca jugoslovanskega letošnjih FIS tekmah na Finskem. Slavja so se udeležili številni člani domačih sportnih klubov, podružnice SPD, Aerokluba in zastopniki SK Dvojne Mošnjane.

Ker od uprave GZSP ni bilo nikogar, je na splošno željo otvoril večer predsednik SK Bratstva gg. Jože Činkovci, ki je uvodoma pozdravil vse naše sportnike, nato pa v lepem govoru orisal Smolejeve zmagane na belih poljanah v zadnjih letih. G. Činkovci je poudaril, da Gorenjci nimajo zlatih pokalov, niti zlatih ur in plaket ali kolajne, pač pa se z vsem srcem veselijo Smolejevih uspehov in se mu tudi od srca zahvaljujejo za vse, kar je v daljni tujini na sportnem polju storil za našo domovino. Govornik je nato prebral brzojavne čestitke JZSS in izročil Smoleju šopek rdečih nageljnov.

France Smolej se je ganjen zahvalil za izrečene besede in v odgovoru očivil nekaj spominov na svoje bivanje na Finskem. Predvsem mu je ostalo v spominu, da je ves ta finski svet prepreden s smučinami in najbolj ga je veselilo, ko je videl, da je ves narod na smučkah, pri nas pa vidi toliko in toliko ljudi, ki nosijo smučke s seboj le za parado.

V prijetni družbi in ob zvokih dr. Schubertove godbe je kaj hitro minil ta lepi sportni sestanek.

Cross-country v Celju. Danes ob 11. se bo pričel v izvedbi SK Celja na Glaziji v Celju cross-country tek za prvenstvo Celja. Proga za seniore meri 5.000 m, za juniorje in za seniore-srednjeprogaske pa 2.000 m. Vse tekmovalce bo na Glaziji. Ker je prijavljenih tudi nekaj najboljših lahkohtovcev iz Maribora in Ljubljane, bo prireditev gotovo zelo zanimiva.

JZSS (službeno). Vse podsaveze in klube, člane JZSS pozivamo, da nemudoma pošljijo izpolnjene statistične formulare, ki so jih prejeli z okrožnico št. 4 z dne 17. marca t. l. in jih je treba izročiti ministrstvu za telesno vzgojo.

S. K. Slavija. Prvenstvena tekma Slavija — Korotan bo na igrišču Reke ob 14.30, ne pa na igrišču Jadrana, kakor je bilo objavljeno prvotno. **SK Ilirija (plavalna sekcija).** Seja naščelstva bo v torek 5. t. m. ob 20. v klubski sobi. Zaradi prihoda trenerja udeležba obvezna. — V ponedeljek ob 15. morajo biti vsi plavalci in vse plavalčice v kopališču. Udeležba strogo obvezna!

Iz Julijske krajine

Istrski premogovniki

Tudi istrski premogovniki so v zadnjih letih pod kontrolo komisarijata za vojno industrijo. Preteklo sredo se je v novi rudarski naselbini Raši vsrilo veliko zborovanje rudarjev, na katerem je poleg drugih govoril o razvoju italijanskih premogovnikov direktor istrskih premogovnikov ing. dr. Batini. Uvodoma je ugotovil, da so v Italiji še l. 1935 porabili 13 milijonov ton raznih vrst premoga in 2,5 milijona ton bencina, mineralnih olj, petroleja in derivatov, tako da je odpadlo od teh goriv po 425 kg na prebivalca. Takrat se je na Mussolinijevu pobudo ustanovila od države subvencionirana SACI (delniška družba italijanskih premogovnikov). Še l. 1935 je bila Italija prisiljena uvoziti iz tujine za poldrugo milijardo lir tujega premoga in tekočega goriva.

Od takrat dalje so se tudi raziskavanja tal zelo pomnožila in izkopanih je bilo samo v Istri večje število sondažnih jaskov in rovov, tako v bližini Pirana, pri Rodiku nad Herpeljami in v Plominu. Zlasti v piranski okolici in v Plominščini so našli na nove sklade premoga, ki jih sedaj tudi že eksploatirajo. Še l. 1934 je znašala produkcija istrskih premogovnikov 289.000 ton, v l. 1936 pa se je že zelo dvignila, tako da so ga izkopali v januarju 41, v maju 63, v avgustu 73 tisoč v oktobru 1937 pa celo 80.000 ton. Še l. 1934 je bilo v vseh teh premogovnikih zaposlenih rudarjev 1237, v preteklem mesecu pa že 6.760.

V okviru tega zborovanja so razdelili tudi 24 nagrad po 100 lir delavcem, ki so jih ocenili za najbolj pridne. Med njimi sta 1/4 istrskih Hrvatov.

Drobne novice

Trije velikonočni izleti v Ljubljano. Goriški tujekoprometni urad namerava prirediti za Goričane, pa tudi za interese iz sosednjih krajev tri velike izlete v Ljubljano in na Gorenjsko. Vsi bodo potovali s kolektivnimi potnimi listi. Prva skupina se bo odpeljala iz Gorice na veliko soboto ob 7. z avtobusi preko Postojne v Ljubljano, kjer bo ostala do velikonočnega ponedeljka, ko se bo proti večeru po isti poti vrnila nazaj. Cena za ta izlet bo znašala 75 lir. Druga skupina se bo odpeljala na pot na veliko soboto. Z vlakom bo ob 8.27 krenila preko Podbrda v Ljubljano, od koder se bo 20. aprila popoldne odpeljala spet nazaj. Za ta izlet bo znašala cena 70 lir. Končno nameravajo organizirati poseben izlet avtomobilistov in motociklistov, ki se bodo v soboto pred veliko nočjo v popoldanskih urah odpeljali preko Postojne v Ljubljano. V nedeljo se bodo odpeljali na Bled in se se zvečer vrnila nazaj v Gorico. Obvezni prispevek za ta izlet bo znašal po 125 lir. Prijave za vse tri izlete se bodo sprejemale le še do torka, 5. t. m. pri uradu za potovanja v Gorici (Ufficio Viaggi, corso Vittorio Emanuele III, 18).

Javna dela v Matuljeh. Velika občina Matulje pri Reki, ki sega malone od morja vzdolž reške proge in ceste vse do Velikega Brgrda, bo v kratkem najela pri nekaterih reških denarnih zavodih nekaj posojil v skupnem znesku dobrih 2,5 milijona lir. Z dvamilijonskim posojilom reške posojilnice nameravajo zgraditi vodovod za Matulje in vse okoliške vasi. Polmilijonsko posojilo bodo porabili za novo šolsko poslopje v Matuljeh. Nadalje nameravajo zgraditi dve kralji čisti, novi pokopaljšči v Brezi in v Velikem Brgrdu ter dovršiti še nekatera druga manjša javna dela.

Senožski vodovod spet grade. Zadnje čase so gradnja senožskega vodovoda zaradi pomanjkanja sredstev opustili. Omrežje vodovoda, za katerega so vodo zajeli iz studencev v zapadnem podnožju Vremščic,

se, nameravajo razširiti na vse vasi velike senožske občine. Te dni so se dela spet obnovila. Pri Smolejevo polagajo sedaj vodne cevi in grade velike rezervoarje. Pri delih je trenutno zaposlenih le 45 delavcev. Na Reki se je pri delu smrtno ponesrečil 25-letni delavec Ivan Mavar. V tovarno »Conpesum« so pripeljali pred dnevi voz debelih hlodov. Ko so hlode spravljali z voza in baš odpeli verige, s katerimi so bili speti nanj, se je velik hloed zvalil na Mavarja in mu zdrobil prsni koš ter zlomil hrbtenico. Nesrečnemu tovarišu so delavci v naglici skušali pomagati, toda zaman. Že pol ure po nesreči je umrl.

Smrtna nesreča. Že pretekli teden se je v Vipavi hudo ponesrečil 25-letni stari Ivan Sedevec. Pri delu je padel tako nesrečno, da si je prebil lobanjo. Spočetka se ljudje resnost njegovega stanja niso niti zavedli. Šele ko se mu je v ponedeljek od skrajnosti poslalo, so ga prepeljali v goriško bolnišnico, kjer pa je dva dni na to podlegel poškodbam.

Požar. V Ustju pri Ajdovščini je pred dnevi nastal požar v hiši kmečkega posestnika Antona Klemžeta, ki jo ima v najemu vdova Ana Petričeva. Požar je na nepojasnjen način nastal v kuhinji in je uničil vse pohištvo. Tudi hiša sama je bila po požaru tako poškodovana, da sedaj ni mogoče prebivati v njej. Požar so vaščani pogasili s velikimi napor. Škoda je za kakšnih 10.000 lir.

RADIO

Nedelja, 3. aprila

Ljubljana 8: Veseli nedeljski pozdrav (Hlava g. F. Bernard in plošče). — 9: Napovedi, poročila. — 9.15: Prenos glasbe iz franc. cerkve. — 9.15: Postni govor (dr. Fr. Kimovec). — 10: Izpod južnega solca (plošče). — 11: Otroška ura: Gašperček. — 11.30: Opoldanski koncert Radijskega orkestra. — 13: Napovedi. — 13.30: Hajdrihove pesmi po akademski pevski kvintet. — 16: Prenos koncerta obeh mladinskih zborov in Dravograd. — 17: Kmet ura: Gudarstvo (inž. K. Tavtar). — 17.20: Nadaljevanje prenosa iz Dravograda. — 18: Slovenske narodne ob spremljevanju Knežkega tria poje gđ. Polka Zupanova. — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Slovenska ura: Klavirske točke izvajal prof. M. Lipovšek, o pomladi ob Vipavi in Soči predava prof. Filip Terželj. — 20.30: Radijski orkester, vmes harmonika solo (g. A. Stanko). — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Znanj plesni orkestri (plošče).

Ponedeljek 4. aprila

Ljubljana 12: Za kratek čas (plošče). — 12.45: Poročila. — Napovedi. — 13.20: Opoldanski koncert Radijskega orkestra. — 14: Napovedi. — 18: Zdravniška ura (dr. Anton Breclj). — 18.20: Operni napovedi (plošče). — 18.40: Kulturna kronika: Slovstvo ob letu 1848. (dr. Ivan Grafenauer). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Zanimivosti. — 20: Prenos koncerta Glasbene Matice iz Maribora. — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Veseli zvoki (Radijski orkester). **Beograd 16.45:** Plošče. — 17.25: Orkestralni koncert. — 18.45: Lahka glasba s plošč. — 20: Prenos opere iz Nar. gledališča. — Zagreb 17.15: Lahka godba orkestra. — 20: Prenos opere iz Beograda. — Praga 19.15: Pestri glasbeni spored. — 20.45: Lahka glasba s plošč. — 22.30: Lahka godba in ples. — Sofija, 17.30: Koncert bolgarske glasbe. — 18.10: Orkester in solisti. — 19.30: Simfonični koncert. — 21.50: Godba za ples. — Varšava 20: Lahka in plesna muzika. — 21.40: Poljska literatura. — 22: Prenos simfoničnega koncerta. — Dunaj 10.50: Knežke godbe igrajo. — 12: Orkestralni koncert iz Hamburga. — 15.30: Vesele dogodivščine. — 16: Popoldanski koncert. — 17: Plošče. — 17.30: Koncertna ura. — 19.10: V dunajskem ritmu. — 20: Iz romantičnih nemških oper. — 21.20: Koncertna ura. — 22.30: Lahka in plesna muzika iz Leipzga. — 23: Kakor Stuttgart. — Berlin 19.10: Moški pevski zbor. — 20: Mač orkester. — 21: Plesni komadi. — 22.30: Kakor Dunaj. — 24: Lahka godba in ples. — München 19.10: Stare in nove pesmi za ples. — 20.50: Čitanje. — 21.10: Koncert Beethovneve glasbe. — 22.20: Kakor Dunaj. 23: Prenos iz Stuttgarta. — Stuttgart 20: Koncert malega orkestra in solistov. — 21: Avstrijski večer. — 22.30: Koncert velikega orkestra. — 24: Lortzingova komična opera »Hans Sachs« ter valčki, korčnice in suite.

Torek 5. aprila

Ljubljana 11: Solska ura: Mesto in vas (g. Drago Kosmerji). — 12: Jugoslovenski pevci in pevke (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. 13.20: Pozdrav Slovencev onstran meje (Radijski orkester). — 14: Napovedi. — 18: Prstni spored Radijskega orkestra. — 18.40: Največji postavodajalec človeštva (g. Fran Terželj). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Zabavni zvočni tednik. — 20: Wagner: Rienzi — uvertura, plošče. — 20.15: Henri Lavedan: Dvojni, drama v 3 dej. (član Nar. gled. v Ljubljani). — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Za odhiti igra Radijski orkester.

Beograd 16.45: Narodna glasba. — 17.20: Pesmi in plošče. — 18.40: Narodne pesmi. — 20: Operni odlomki. — 21: Plošče in narodne pesmi. — 22.15: Lahka godba in ples. — Zagreb 17.15: Orkestralni koncert. — 20: Prenos opere iz Nar. gledališča. — 22.40: Lahka in plesna muzika. — Praga 19.15: Plesna muzika. — 20: Ciganj, igrajo. — 21: Skladbe za orkester in klavir. — 22.15: Lahka glasba s plošč. — Sofija 17.30: Koncert vojaške godbe. — 18.30: Narodne pesmi in napovedi. — 19.15: Koncert solistov in orkestra. — 20.45: Ruske romane. — 21.15: Lahka in plesna muzika. — 21.40: Nadaljevanje koncerta. — Varšava 19.30: Petje. — 20: Komadi za ples. — 21: Poljska glasba in ples. — Dunaj 10.50: Knežke godbe. — 12: Lahka godba orkestra. — 16: Orkestralni koncert. — 18: Med Renom in Dunavom. — 19.10: Lahka godba orkestra. — 20: Koncert dunajskih simfonikov: Wagnerjeve skladbe. — 21.15: Dunajski spored. — 22.20: Ples. — 24: Prenos iz Stuttgarta. — Berlin 19.10: Muzikalni drobiž. — 20: Plošče od vseh vetrov. — 21: Mač orkester. — 22.30: Lahka in plesna muzika iz Hamburga. — 24: Kakor Stuttgart. — München 19.10: Dobri pevci. — 19.20: Orkestralni koncert. — 22.20: Za zabavo in ples. — Stuttgart 19.15: Spored za lovce in druge prijatelje narave. — 20.15: Koncert Handlove glasbe. — 22.35: Lahka in plesna muzika.

Jackson Gregory:

Juana Castanares

Roman

Ta hip je bil Bud ena izmed straž, ki so imele nalogo, posvariti prijatelje, ako se pokaže kaj sumljivega, in zato se mu ni zdelo pametno, da bi začel s Hawkom oseben prepis. Z osornim glasom mu je dal zaželeno pojasnilo.

»March je najbrže legel za nekaj ur spat, kar tudi ostali fantje. Kar naravnost, še sto metrov, pa se spotaknete ob tabor.«

»Hvala,« je rekel Hawk in krenil dalje.

Prav nič ga ni bilo skrb, da bi zbudil tabor iz spanja; tudi če so bili March in ta ali oni izmed starejših, izkušenejših mož dovolj hladnokrvni, da so spali, jih je večina gotovo bedela, ker jim napetost trenutka in pričakovanje, kaj se pride, nista dala zatisniti oči. Najbrže so stali ali sedeli v gručah, se pomenkovali o dogodkih minulega dne in prerokovali, kaj bo jutri. Napeto prisluškujoč se je bližal taboru.

Nedaleč od njega so se trije pritajeno razgovarjali. Ko so začeli njegove korake, so umolknil. Napeto pričakovanje je viselo v zraku. Pretema je bilo, da bi bil mogel kdo koga spoznati, in Hawk je vprašal po Marchu. Živčen možiček, eden tistih, ki vse vedo in se jim zmerom mudi

60

oddati svoje znanje naprej, mu je pokazal pot: ondokajle se je belilo nekaj pošastno svetlega, nedolčni obrisi sprnlega debela, pod katerim najde Marcha trdno spečega in zavitega v šotorno platno.

»Ali gre za kaj važnega?« je vprašal možiček, ves lakomen na novico.

Hawk mu ni privoščil odgovora. Ne da bi se zmenil za ostale, je krenil naravnost proti znamenovanemu mestu. Obljubil je bil Gueri, da je ne bo pustil dolgo čakati; naj se pa March drugič naspri. Sklonil se je k negibni postavi in tiho zaklical:

»Mister March! Jaz sem, Hawk. Rad bi —«

Presunljiv krik je odjeknil v noč. Hawk je osupel odskočil. Izpod gub šotornega platna je planila dolga, mršava postava in zaklatila z rokami po zraku, pretresaje doslej toli pokojno tišino z rezinami kletvicami in obupnimi klici po »pihalniku«. In zdajci je vrgel tako nenadoma zburjeni zaspalec obe roki Hawku okrog vratu. Ta, ki ni bil pripravljen na buren napad, je izgubil ravnotežje in v padcu potegnil nasprotnika s seboj.

V naslednjem trenutku je zavladal v taboru obči poplah. Zbegani možgani so delovali naglo, a narobe. »Kaj se je zgodilo?« se je oglašalo z vseh strani, in nekateri, ki niso vedeli nič več od drugih, so na slepo trdili, kar je prišlo komu na misel. Večina jih je menila, da se je pripil mednje morelec ter porinil nekemu nož med rebra, ko je najslaje spal.

Visoko nad obči hrup se je dvigal divji krik starega Sama. Bil je še vedno med spanjem in

bedenjem in se ruval s Hawkom, ki ga je bil tako besno popadel, takisto kakor s brezumnimi prikaznimi svojih sanj. »Indijanci!« je bila v njegovem vpitju edina razumljiva beseda. Nato sta vendar že pridirjala John Cobb in Dan'l ter se s komolci prerila skozi gnečo. Zaman sta skušala utolažiti hrup in pojasniti zmoto.

Stari Sam je bil okrog sebe kakor norec, tako da ga je Hawk komaj premagal, ne da bi bil moral zagrešiti umor. Nazadnje se mu je vendar posrečilo, da je položil starca na hrbet. Pokleknil mu je na prsi in mu skušal s pestmi vtepati nekaj pameti. Toda še preden je zdrnil starega Sama iz njegovih sanjskih domišljij in ga spravil k zavesti, je planila množica po njiju. Nihče se ni bil upri trditvi, da se potikajo po taboru zločinci; narobe, postavi, ki sta se mikastili na tleh, sta menda celo potrjevali sum, da je bil nekdo v spanju z nožem napaden. Kakor bi trenil, so odtrgali Hawka od starca. Kakih deset jih je besno padlo po njem, med tem, ko so se drugi sklanjali nad držečim telesom njegovega nasprotnika, češ, ali še diha. Stari Sam je spet spoznal svoje divje tuljenje. Čeprav je s tem dokazal, da je še jako živ, so povzročile njegove besede le novo zmešnjavo.

»Devet jih je! Le pogledjte! Sami indijanski morilci, okrvavljeni od glave do nog! Trem ali štirim sem razparal trebuh. Hoooy —«

Na srečo sta bila blizu John Cobb in Dan'l, ki sta imela dovolj prisotnosti duha, da sta hitro posegla vmes. Vedela sta, kako je treba ravnati s starim Samom, in sta ga brez težave pomirila: krepak udarec po obrazu in rezek oklik, pa je bilo.

Nekdo je prinesel plamenico ter posvetil staremu Samu v obraz. Zaspano je pomežiknil in se v zadregi zarežal. Nato je med krčevitim hihitanjem oznanil: »Malo je manjkalo, pa bi ga bil pokončal! Samo puške nisem mogel najti v temi! — na kar je znova zlezal v svojo spalno vrečo.

Ko sta tako storila starega Sama neškodljivega, sta se tovariša prepehala skozi gnečo do Hawka, na vse strani zatrjujoč, da je imel stari norec samo hude sanje, kar ni pri njem nič novega. Ko so ljudje zapopadli in izpustili Hawka, se je vzdignil bučen grohot.

»Toma Marcha sem iskal,« je Hawk nejevoljno pojasnil. »Neki preklet bedak je trdil, da tukaj spi, in tako sem se zaletel naravnost v to staro klopotajo.«

March, ki ga je bil krik zbudil, je prihitel k njemu.

»Vi, Hawk? Mene ste iskali?«

»Da. In Dannyja, ki je tudi že tu. Pa Johna Cobba. Ta dva naj izrečeta svojo sodbo o tem, kar vam imam povedati.«

»Pojdimo!« je rekel March. »V tem hrupu človek samega sebe ne sliši. Fantje,« je smejel še dodal, ko je že stopal dalje, »prav za prav bi morali starega Sama vsak večer privezati in mu skriti puško!«

»Oh, saj se mu je le sanjalo,« je menil Dan'l.

Nekoliko v stran od tabora so obstali in pričakujoče pogledali Hawka. Z Budom Bellom vred so se že prej čudili njegovemu nenadnemu izginjenju.

Mariborski kalejdoskop

Staroslavni mariborski grad v novem licu — Gledališki premieri

I.

Staroslavni mariborski grad je že teden dni v lesenem ogrodju. Tako je pred nami v surovi obliki, brez ometa. Sedaj se na tej mrki, impozantni stavbi točno razločujejo obrisi prvotne gradnje in poznejših dozidav, zlasti pri severnem delu in pri siloviti bastiji, kjer krepko izstopa spodnji masivni, kameniti del, dočim je vrhovi del poznejšega izvora in veliko manj masiven. V par mesecih pa bo mariborski grad v centru našega občinskega, zelenega Maribora ves prenovljen, stal bo pred nami v vsej svoji močniti, izvorni podobi, brez vsakršnih zunanjih nasilnih olupov ter sprememb. Pri severnem bastijskem delu bo spodnja kamenita polovica fugarana, gornji, vrhovi del pa posipan z grobim ometom. Na vseh straneh bo čim močnejše ohranjena prvotnost ter izvirnost ob točnem upoštevanju elementov prvotne gradnje in poznejših dozidov. To je osnovno načelo, ki ga pri tej prenavljajalnih delih zagovarja naš mariborski arhivar prof. Baš.

Pa tudi v notranjosti je vse v nekem preurejanju, prenavljanju, da bo staroslavni mariborski grad lahko sprejel vse zgodovinske, muzejske dragocenosti, ki jih bodo te dni pričeli prevažati iz dosedanjega muzeja v Cankarjevi ulici, ki se bo po izselitvi preuredil za policijsko vojašnico, v prvo nadstropje mariborskega gradu, ki bo do jeseni kolikor toliko prenovljeno, dočim se bo mezanin,

kjer se bo uredila predvsem etnografska zbirka, preadaptiral v teku prihodnjega leta po izselitvi zadnjih strank, ki tamkaj še stanujejo.

Glavni dohod v novi mariborski muzej bo po impozantnem, baročnem stopnišču, ki pa bo za javnost odprto le za posebno slovesne prilike. Strop bodo tukaj prepletkali z žametno-rdečo barvo, okraske na stropu pa bodo pozlatili. Vrh stopnišča bo kip vladarja. Križni hodnik bo prost in se bo dosedanja stena, ki je ločila stanovanje v prvem nadstropju od stopnišča, podrla. V južnem delu močnejše grajske stavbe bo med drugim nameščena baročna galerija, poleg nje renesančna dvorana. Glavna dvorana, prelepa viteška dvorana, bo služila le za reprezentančne sprejeme in slovesna zborovanja, tako da bo prostor baročne galerije ob takšnih prilikah lahko služil za sprejemanje in zbiranje gostov. Impozantna loža s krasnim razgledom po avenciji pa bo služila lapidariju, kjer bodo zgodovinski kameniti spomeniki razporejeni v dveh pasajah. Takšnega lapidarija ni danes v vsej srednji Evropi. Tukaj bo v strnjem pogledu podana zveza davne preteklosti z najsodobnejšim življenjem, ki bo valovalo spodaj pred prostori tujkoprometne zveze, kjer se bo po prenovitvi grajske stavbe uredil avtobusni vozni park za izmuzne vožnje.

Severni del mariborskega gradu pa bo

namenjen predvsem Mariboru. Tukaj bo poseben kulturni historični oddelek, poseben pomembnim muzej, ki so globoko posegli v nacionalni razvoj Maribora. Tukaj bo mariborska galerija, kjer bodo slike mariborskih županov in veljakov. Ta prostor bo obenem služil tudi za razstavno dvorano mariborskim likovnim umetnikom. Ta del bo jeseni kot prvi odprt v znak posebnega mariborskega poudarka. Priključeni bodo še rimski, numizmatični, orožarni oddelek, ki bo skupno z drugimi oddelki v novih prostorih povzdigovali pomen in veljavo mariborske kulturno zgodovinske tvornosti in prizadevnosti.

Običajen vhod v novi muzej pa bo iz Grajske ulice, nasproti dosedanjemu grajskemu stolpu. V prostorih ob vhodu bodo muzejske pisarne z garderobo. Drugo dvorišče bo služilo kot težki lapidarij, dočim se bo v prvem priredil vrt Grajske kleti. Del ob kapeli do baročnega stopnišča bo spremenjen v majhen vrt, dosedanj vrt, ki se razprostira od severne bastije do vogala Grajske in Gregorčičeve ulice, pa se bo preuredil v nekakšen muzej na prostem. Sedanja lesena ograja bo padla, mesto nje pa pridejo kameniti postavitki v duhu Plečnikove šole.

S preurejenim in prenovljenim mariborskim novim muzejem, kjer ostanjejo vsa okna v dosedanjem obsegu, kjer ne bo nobenih bistvenih sprememb in bodo le tla parketirana, ter z novo Valjakovo palačo nasproti gradu bo osrednji živec mariborskega družabnega in prometnega življenja močno poudarjen v osiški Grajska ulica - Grajski trg - Vetrinjska ulica ter Slovenska ulica - Grajski trg - Trg svobode, ki bo v zvezi s postavitvijo

spomenika kralju Aleksandru I. primeren reguliran.

Naš mariborski arhivar prof. Baš, ki je ves vznemirjen in zadovoljen, da bo lahko svoj muzej spravil pod novo streho, pa modruje po Mariboru takole: Čast in hvala dr. Lipoldu, ki je grad kupil, čestudi bi ga za muzej nikdar ne dal, čast in hvala tudi dr. Juvanu, ki je grad muzeju dal, čestudi ne bi ga nikdar kupil.

II.

V Narodnem gledališču v Mariboru smo med tem gledali Parmovega »Nečaka« v proslavo 80letnice rojstva znamenitega skladatelja in častnega kapelnika mariborske opere pokojnega Viktorja Parme. Spremembe poživljajo. Upravičenost te resnice je pokazala tudi predstava »Nečaka«. Trije novi moške so stopili na plan in temeljito ter večje pripravili uprizoritve. Vojaški kapelnik kapetan Jiranek je bil pri dirigentskem pulitu ter je čvrsto uravnaval homogenost v izvajanju solistov, zborovcev in godbenikov. Kot režiser je gostoval naš stari znanec Povhe ter se je še veliko bolj izkazal, kakor ob lanski uprizoritvi »Dolarske princese«. Iz vsega, kar je bilo na oderu in kar se je na oderu dogajalo, je dihalo vneto režiserjevo prizadevanje. Edo Verdonik pa je skupno s Povhetom pripravil ter našudiral plastično podane ter slikovito ubrane plesne nastope, med katerimi je zlasti ugajal prizor šestih moštve željnih deklet. Prenos dogajanja iz Dunaja v Zagreb ter v zagrebško okolico je predstavlo še bolj približal občinstvu, ki je uprizoritev sprejelo z velikim navdušenjem in toplim priznanjem. Jelka Igličeva je bila v podajanju prirodno iskrena, Sanci nov svetli tenor se je zlasti uve-

javil ob znani podoknici v tretjem dejanju »Ivica, čuješ li«, Elza Barbičeva je z nežno lirčnostjo odpela samospev »Prelestna je narava vsa« ter se je s svojo iskreno neposrednostjo živahno razgibala. Verdonikov smešno zabavni Anton Petek ni bil pajaceljski ali pretiran, marveč umerjen in zadržan v mejah dostojnosti. Gorinškov komični grof Plamenov pa je žel največji uspeh ob spevu »O žene« v drugem dejanju. V ostalih, epizodnejših vlogah pa so uspešno sodelovali skoro vsi člani našega mariborskega ansambla.

Mariborska drama pa je oskrbela uprizoritev Benedittjeve tipično italijanske komedije »Drva tučata rdečih rož«, ki je zmagovito šla po vseh večjih odrih in ki je umevno tudi v našem Mariboru v J. Kovičevi režiji žela prodoren uspeh. Bistra iskrost, ki preveva to fantastično ter izvirno zasnovano komedijo, je z odra prehajala na občinstvo ter ga toplo navdušila. J. Kovičev Alberto je bil v ljubosumnosti ves žgoč in plamteč, Marina Branke Rasbergerjeve galantna, polna kapric in skritih nagnjenj ter koprneča po življenju. Košičev Tomaso Savelli pa je bil v svoji naivni dobrodušnosti in tepčarskem nastroju krepko podčrtan.

Jugoslavija v švicarskem radiu

Curih, 2. aprila. AA. V ponedeljek, 4. aprila bo ob 19. po švicarskem radiu Bern-Münster recitala ga. Marga Musch, profesorica konservatorija nekatera dela iz jugoslovenske književnosti v nemškem prevodu. Radiorokster iz Curiha bo ob tej priliki zaigral tudi nekaj jugoslovenskih skladb.

SOPRANI
EMONA
KOMNER
NAKREHJE

68-
120-

MAŠA GLASBILA 34 RED
NAJBOUŠINI NA SVETU
MODIC
LJUBLJANA
PASAZA NEBOTIČNIKA

Cunje

Krojaške odrezke, stari
papi, tekstilne odpadke
ovojno vojni govejo da
ko (aravco) — kup, vsa
ko množino ARBEITER
Maribor (Travka št. 15)

ZAHTEVAJTE
BRESPLAČNI-PODUCNI
CENIK
NAJPOGOLNEJŠI
GLASBILA
NAVEČJE DOMAČE, STRAČNE TVRTKI
F. SCHNEIDER
KR. DVORSKI DOBROVATELJ
ZAGREB
NIKOLIČEVA 10

Med mestom
in deželo
posreduje »Jutrova
mali oglasnik

2951
DRVA
PREMOG
IV. SCHUMI
DOLENIŠKA
CESTA

KLISEJE
ENO IN
ČEBARVNE
Jugografika
SV. PETRA NASIP ST. 23

INSERIRAJ
V »JUTRU«

OBIŠČITE
POMLADANSKI
BEOGRAJSKI
SEJEM

OD 30. APRILA DO 9. MAJA 1938. LETA

Največja jugoslovenska revija domače
in svetovne proizvodnje — Najpopol-
nejša razstava poslednjih tehničnih pri-
pridobitev — Največja izbira —

Pojasnila daje uprava beogradskega sejma
Sejmišče pošt. pretninac 538 telef. 28-526,
28-9-2. Popusti 50% na železnicah in paro-
brodih.

Hotel „JADRAN“ Dalmacija
je otvoril sezono
Oskrba odlična — solidne cene —
vino Ia. — Okolica z bujno vegetacijo
— kopališče z azurnim morjem in
belimi jadrnicami! Ilustr. prospekti
pri »Putniku« ali direktno.
Kam za velikonoč? ...

1888 50 1938

VELIKA JUBILEJNA PRODAJA
MANUFAKTURNE IN MODNE TRGOVINE

PRI »BAJŽELNU«
na Roženskem klancu v Kranju

Ob priliki 50-letnice ustanovitve tvrdke bomo v jubilejnim letu 1938 prodajali vse
manufakturno in modno blago po zelo nizkih cenah ter Vam nudili na naše, že itak
nizke cene še

10 % popusta

IZKORISTITE REDKO PRILIKO IN NAŠE
JUBILEJNE CENE V LETU 1938

Čebelarji

prav vse čebelarke potrebščine
zares najceneje pri JOS. ZALTA
železnina — Ljubljana, Tyrševa
cesta 9 (poleg Figovca)

Manufakturist

perfekten in samostojen aranžer za modno in manu-
fakturno stroko dobi trajno mesto. — Ponudbe na oglasni
oddelek »Jutra« v Celju pod šifro »Samostojen aranžer«.

Umrl mi je moj srčno ljubljani soprog, gospod

Konrad Vodenik

žel. uradnik

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek, dne
4. t. m. ob 5. uri popoldne z Glavnega trga na farno
pokopališče v Laškem.

LJUBLJANA — LAŠKO, dne 2. aprila 1938.

Globoko žalujoča soproga
ŠTEFI VODENIK
ter ostalo sorodstvo.

Oglas licitacije

Najem odnosno nakup strojev za obdelavo stati-
stičnih podatkov po sistemu preluknjanih kartic
ter nabavka 540.000 komadov kartic s tiskanimi
glavami teksta.

Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu bo imel v
ponedeljek 2. maja 1938. l. ob 11. uri popoldne v uradnih prostorih
v Zagrebu, Mihanovičeva ulica 3/III, drugo javno ofertalno pismeno
licitacijo za najem oziroma nakup strojev za obdelavo statističnih
podatkov po sistemu preluknjanih kartic ter za dobavo 540.000
komadov kartic s tiskanimi glavami teksta.

Ponudbe, pravilno taksirane po odredbi T br. 25 taksne tarife
zakona o taksah, je treba oddati ali po pošti dostaviti v zaprti in
zapečateni kuverti najdalje do sori imenovanega roka Osrednjemu
uradu za zavarovanje delavcev (soba šte. 305).

Kavcijo v znesku 5% za domače in 10% za tuje ponudnike
je treba položiti pri blagajni Osrednjega urada za zavarovanje
delavcev (soba šte. 420) najkasneje do 10. ure na dan odredene
licitacije.

Pogoje zamorejo dobiti interesi pri Osrednjem uradu za za-
varovanje delavcev (soba 305) brezplačno v času uradnih ur
(8—14), a eventualna potrebna navodila v sobi 520.

ZAGREB, 29. marca 1938.
Štev. 15.177-1938.

OSREDNJI URAD ZA ZAVAROVANJE DELAVCEV V ZAGREBU.

Inserirajte v »Jutru«!

Ljudevit Marx Tovar na
Iakov d. d.

Domžale MATIČNA TOVARNA USTA-
NOVLJENA ŽE LETA 1834

Proizvaja vse vrste oljnatih, nitroceluloznih in dru-
gih lakov najboljšo kakovosti.

»Virco« nitrocelulozni laki za lakiranje
avtomobilov po najpovoljnejši ceni!

»Tessarol« Email, novisintetični email laki
Hitro suši, odporen proti vremenskim vplivom,
udarcem itd. V vseh barvah.

Prodaja: Ivan Rozina BARVE IN LAKI
LJUBLJANA, TYRŠEVA CESTA ŠTEV. 14

Za pomladno zdravljenje

pijte

PLANINKA
ZDRAVILNI ČAJ

Reg. 2007/30

Prodaj

Beseda 1 Din. davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din.

Polnojarjenik
in lokomobilu
95 KS, ugodno prodaj.
Naslov v vseh posloval-
nicah Jutra.

Zaganje in drva
se dobi po ugodni ceni na
žagi R. Hojak, Rodica p.
Domžale.

6455-6

Dolomitni pesek

za posipanje dvorišč, vr-
tovi, v balni prostorov,
pesek v raznih barvah, se-
jan po želji za napravo
ometov, nadalje kamen za
beton itd., Vam dobavi naj-
solidnejše K. Vodnik, Podu-
tik 25, Ljubljana VII. Na-
ročila sprejema in daje in-
formacije tudi Jeklo, Stari
trg 11, telefon 28-45.

6453-6

Radi selitve

ugodno prodaj kuhinjsko
pohištvo, kane in fotelje,
omare, perniške preproge
in druge stvari, stari, v
Ogled palače Dunaj, vrata
štev. 22, II. nadst. vhod
Beethovnova ul. 14.

6529-6

Vrtnice, nizke,

holandske
novejših vrst in barv.
Vilke dretnice komad 15
plezalne vrste barv 6-
poljanke 6-10, clematis
30-40, vrtnice hortenzije
5-10, mahontije 3-5, me-
sečne jasode 50 sadik
20 din, ter vsakovrstne
cvetlične in zelenjavne
sadikne in semena razpo-
šilja vrtnarstvo Ivan Je-
mec, Maribor, Prešernova
ulica.

5493-6

2 lekarniški

tara tehnični
nosilnost do 1 kg. brezbi-
ni, Hipsani iz medij, brez
omare, ugodno prodaj.
Lekarna Hočevar, Vrtnika,
6433-6

Jermena Ia

transmisija vam nudi in
montira »Jermenama«
Požar, Ljubljana — Dravlje
6705-6

Vodne turbine

z ležajo osi, rabljene,
v najboljšem stanju, za pade-
od 3 m dalje, za različ-
ne vodne močnine, prodaj
ugodno Brdar & Co., Ljub-
ljana, Kolodvorska 35.

6741-6

Ugodna prilika

4 komadi patent pneu-
matike za avtomobil, v
»Gike« se ceneno prodaj.
Ljubljana, Kolodvorska 35.
desno.

6709-6

Sportni vozček

otroški, prodaj. Hurdas,
Cesta 29 oktobra 21-a III.
od 11 do 2.

6722-6

Magnolije

rdeče s cvetnimi popki
in drugo okrasno grmi-
čevje, perene, rastline za
kamenite skale in igli-
čevje itd. v najboljši izbi-
ri nudi rasprodaj »PE-
RENOVET«, P. Ungar, —
Vrpnice, Zagreb. Zaste-
vajte takoj cenik

6457-6

Izložbena okna

in vrata
za trgovino v dobrem
stanju prodaj. Naslov
»Velik promet 533« na
vseh poslovl. Jutra.

6545-6

Otroški vozček

globok poceni napredaj
Naslov v vseh poslovl. Ju-
tra.

6592-6

Radi selitve

ugodno prodaj razno opre-
vo, tudi šivalni stroj. Ko-
pac, Miklošičeva 22-III.
6811-6

Otroški vozček

moderen, globok, dobro
ohranjen, napredaj. Rožna
dolina, Cesta V. št. 24.
6807-6

Tvrda Robot

Pražakova 8.
brezobzno pokazuje vsem
gospodinjstvom in gospo-
domicam kako spo 2 z
lahkoto ostrugamo parket.
Predvajanje od 4 do 9 a-
rija med 9. in 10 uro do-
podne in 2. in 3. popoldne.
6688-6

Narodno nošo

kompletno, starinske —
skrinje prodaj. Ogled
dopolodne. Frankopanska
VII., Ljubljana.

6836-6

Baročno mizo

in stol renovirano ugod-
no prodaj. Metelkova
3-I.

6844-6

Veliko preprogo

gramofon in moško kolo,
poceni prodaj. Prod. Iko-
fijo 15-III., desno.

6859-6

Usnje

različno, pod ceno prodaj.
Naslov v vseh poslovalni-
cah Jutra.

6765-6

Močnatih vreč

iz jute, prodaj večje šte-
vilo a kg 85. Ponudbe na
ogled. Jutra pod »Tara-
« Najvišja cena.

6781-6

Otroško posteljo

z ali brez modroca prodaj.
Rudjak, Slomškova
ulica 16-II.

6937-6

2 pisalni mizi

dobro ohranjeni, — prodaj
ABC, Ljubljana, Medvedova
8, telefon 2444 poleg gor.
kolodvora.

6872-6

Otroški vozček

globok, skoraj nov, na-
prodaj. Ljubljana VII, Le-
podvorska ul. 31.

6909-6

V ugodno

komisiji prodajo

sprejemno kolesa, šivalne,
pisalne stroje, radio, foto
in vse druge predmete v
novi organizirani komisiji
trgovin. Fototehnika,
Fuharjeva 1 (blizu Figovca)
strog center. Sigurni uspehi!

6915-6

Kupim

Beseda 1 Din. davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din.

6915-6

Otroški vozček

je rabljen poceni kupim.
Ponudbe na ogled. Jutra
pod »Vozček«.

6730-7

Staro damsko kolo

železni štedilnik in šivalni
stroj kupim. Ponudbe na
ogled. Jutra pod šifro
»Staro damsko kolo«.

6660-7

Šivalni stroj

specialni, dobro ohran-
jen za šivanje vreč ku-
pim. Kržičič, Maribor,
Danjkova 10.

6476-7

6 močnih stojal

od šivalnih strojev ku-
pim. Ponudbe »a« eno na
ogled. Jutra pod šifro
»6 močnih stojal«.

6547-7

Tehnično decimalno

do 250 kg nosilnosti z
uteži kupimo takoj. Po-
nudbe na ogled. Jutra
pod »Tehnično«.

6760-7

Kupim

opremo za žago venecian-
sko. Ponudbe z opisom in
ceno. Nemanič, Čurle I.
p. Metlika.

6633-7

Otroški vozček

dobro ohranjen dvojni, ku-
pim. Ponudbe »a« ogled. Ju-
tra pod »6749«.

6749-7

Stare moške obleke

čevlje, perilo, pohištvo ku-
pim. Pšite. Drame Aloj-
zija, Ljubljana, Galusova
nabrežje 29.

6901-7

Radio aparat

»His Master Voice« kupi-
m. Ponudbe na ogled.
Jutra pod »Radio«.

6785-7

Otroški vozček

in krojaški stroj kupi-
m. Ponudbe pod »Ta-
koje« na ogled. Jutra

6827-7

Štedilnik

rabljen, kupim. Ponudbe na
ogled. Jutra pod šifro
»Štedilnik«.

6763-7

Pridelki

Beseda 1 Din. davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din.

6827-7

Domšč

cvetlični med
audi najceneje J. Me-
nart, Domžale, 6142-33

Vino,

partija 2-3 vagona, naj-
več razlaga, nekaj črni
in minuli let, medtem
zelo vino za buteljke,
prodaj s šifrom na Tr-
ški gori vinogradnik:
Franc Seidi, Novo me-
sto. Najmanj po 10 hl.

6636-33

Jajca

popolnoma sveža za bot-
ničke, otroke vsigajete itd.
perutninarstvo pitano
perutnino nudi po naj-
nižjih dnevnih cenah
»Niko« St. Vid nad Ljub-
ljano in Novi trg 3, te-
lefon 21-03.

6791-33

Čajnega masla

1000 kg konzerviranega
tako prodaj. Ponudbe na
ogled. Jutra pod »Čaj-
no«.

6924-33

Glazbila

Beseda 1 Din. davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din.

6872-6

Automat

gramofon
primeren za gostilno in
radio 8 cevali »His Ma-
ster« prodaj. Gostilna
Martina, Zg. Šiška, Ljub-
ljana.

6644-26

Dvoje harmonik

prodaj. 1 dvotonoski,
1 tritonoski. Vodnikova
163 Zg. Šiška.

6710-26

Klavr

dobro ohranjen, prodaj
tako radi selitve. Ce-
na 4000 din. Zidani
most 7, Pšenik.

6436-26

Alt saksofon

dobro, je rabljen, kupi-
m. Ponudbe na »S-
sko društvo, Hranstik«.

6496-26

Klavr

kratek, prvoteren skoraj
nov prodaj. Ogled do-
polodne. Frankopanska 9
Ljubljana VII.

6837-26

Kolesa

Beseda 1 Din. davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din.

6877-10

Kolesa

Dospela je kupi nova po-
siljate vse vrste koles od
Din 250 dalje. Na zalogo
mamo tudi otroška dvo-
kolesa. NOVA TRGOVINA,
Ljubljana, 36 Dunajska c.
nasproti Gosposvetski c.

6506-11

Kolesa

več malo rabljenih in
partija popolnoma novih
»sakovrstnih« znamk po
izredno nizkih cenah na
prodaj pri »Promet, na-
sproti križniški cerkvi«.

6506-11

Napredaj

Torpedo kolo Strelška ul.
18. Jerše

6875-11

Kolo »Adler«

3 prestave, balon gume
in

6669-11

Novo damsko kolo

poceni prodaj. Supan
316, Vodovodna 5.

6772-11

Novo moško kolo

poceni prodaj. selitve
Vrpnice, prodaj. Franči-
škanska ulica 6.

6753-10

Žensko kolo

kompletno, z dnamo, pro-
dam Pleš Mina, Vodmat-
ska 19, Moste, Ljubljana.

6816-11

Kolesa

prvoternih znamk Dür-
kop, Anker in rablje-
ne od 250 Din naprej.
dobite v trgovini TRI-
GLAV, Resljeva 16.

6719-11

Nemška

nova kolesa
in male rabljena od
250 din dalje dobite pri
Zlatjeru na Jezici.

6932-11

Auto-moto

Beseda 1 Din. davek 3
Din za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši
znesek 17 Din.

6827-7

Avto

Steyer 100 cm in 200
cm »Excelsior« so pri-
speli. Cene nizke, ceniki
frank. »Tribuna«, F. F. L.
Ljubljana, Karlovska c. 4.
Ljubljana, Tyrseva cesta 12.
79-12

6564-10

Motorji

4 sedežni v zelo dobrem
stanju prav ugodno na
prodaj. Ogled avtomobil-
Vinček, Celovška cesta
42.

6670-10

Avto Opel

4 sedežni v zelo dobrem
stanju prav ugodno na
prodaj. Ogled avtomobil-
Vinček, Celovška cesta
42.

6670-10

Tovorni avtomobili

rabljeni na bencin in
na plin (oglj.) Saurer,
Chevrolet, Bedford, Ta-
tra, Ford ugodno napre-
daj. Avgust Čopić, Mari-
bor.

6600-10

Motor 350 ccm

Harley Davidson, v iz-
bornem stanju, ugodno
prodaj. Garaja Stupica
Slomškova ulica.

6667-10

»Ford«

4 sedežni v najboljšem
stanju in skoraj nova
reg. »Nationale« blagajna
ugodno napredaj. Nasl-
v vseh poslovl. Jutra.

6616-10

Mercedes

limuzino, skoraj novo,
voženo 11.000 km pro-
dam ali zamenjam za
tovorni avto v istem
stanju. Ponudbe na ogled.
Jutra pod »Mer-
cedes«.

6580-10

Kupim motor

dobro ohranjen, za 200 cm
V zamenjo možno in novo
žensko kolo ali 6-čevni Ra-
dione 36. Ponudbe na ogled.
Jutra pod »37«.

6609-10

Avtomobile

torovne, osebine in avto-
buse, dobro ohranjene, vse
jakosti, kupite najceneje pri
O. Žužek, Krupp zastop-
stvo, Ljubljana, Tavčarjeva
ulica 11.

6818-10

Motor 350 ccm

Harley Davidson, v pr-
voternem stanju pro-
dam. Vredn. Pečnik,
Ljublj. Dalmatinova 10.

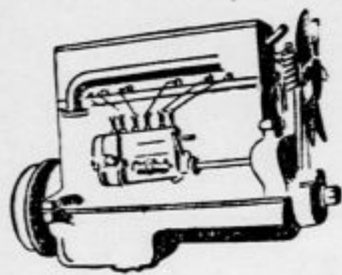
6838-10

Chevrolet limuzino

4-5 sedežni, v najboljšem
stanju, poceni prodaj.
Reflektorji pošiljate naslov
na podružnico Jutra v Ma-
riboru pod šifro »Avto«.

6877-10

Osební avto

Avtomobilisti!

„SHELL MOTOR OIL“

Večja sigurnost

ZDRAVJE

s pomočjo zdravilnih svojstev rastlin z uporabo »HERSAN-čaja«, mešanice zdravilnih zelišč po predpisu doktorja R. W. Pearsona šefa-zdravnika v Bengaliji (Angl. Indija).

Z dolgoletnimi izkušnjami je ugotovljena vrednost »HERSAN-čaja« in to z nedvomnim uspehom pri obolenjih: poapnenju arterij, boleznih krvnega obtoka, ženskih boleznih, zaradi menstruacije (mene), migreni, revmatizmu, ledvičnih boleznih, boleznih jeter, želodčnih motenj, hemoroidih, zapeki, otrovanju, protinu, črevesnih obolenjih, splošni in prenašli odelitvi ter proti zgagi. — »HERSAN-čaj« se dobiva samo v originalnih zavitkih v vseh lekarnah. Reg. S. br. 14001-1935

HRUŠČ vas več ne moti, ne po dnevi ne po noči, ako vzamete MIROPLAST. Mehke, plastične kroglice za zapiranje ušes. 6 krat jačji kot vata. Dobi se v lekarnah.

Naročniki „Jutra“ so za-varovani za 10.000 Din.

Lepe grudi...
40 letne izkušnje znamenitih specialistov Schröder-Schenke Vam jamčijo za odlične in zanesljive uspehe.
Razvijanje grudi — Okrepljenje grudi — Intimna higijena žene — Zaščitna sredstva — Stezniki in pasovi
ZAHTEVAJTE BREZPLACNO NAVODILA IN NAŠE VELIKE ILUSTRIRANE KATALOGE! Parfumerija in kozmetika »OMNIA«, oddelček I/3
Zagreb, Gunduličeva ulica 8, polukat
TELEFON 97-67

KOLESA

za vsakogar. — Ugodni obročni plačilni pogoji!
„Tehnik“ Jos. Banjai, LJUBLJANA, MIKLOŠICEVA 20.

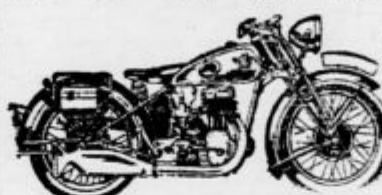

VRTNE SOLNČNIKE

Izdelujem počeni od Din 80.—
Bella FETTMANN
Zagreb, Masarykova 9.

DOSPELE NAJNOVEJŠE TIPE MOTORNH KOLES 1938.

ARDIE DIAMANT HOREX

J. PRAPROTNIK,
TRGOVINA MOTORJEV, KOLES IN SIVALNIH STROJEV
DOMŽALE.

VODNE TURBINE

ZA VSE RAZMERE
autom. regulatorje, zatvornice, opreme za žage in mline

izdeluje in dobavlja

G. F. SCHNEITER

ŠKOFJA LOKA TOVARNA STROJEV
Prvovrstne reference. — Zmerne cene!

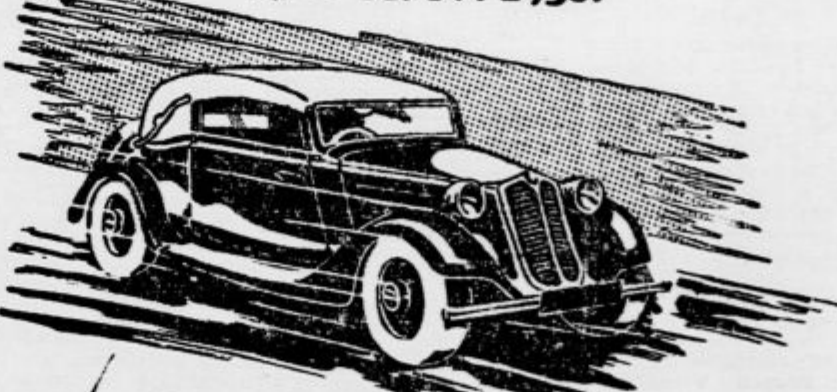
plišeeje
eno in večbarvne
JUGOGRAFIKA • SV. PETRA NASIP 23

Nič več plešavosti. Javne zahvale.

Porabil sem eno steklenico »MORANE« in uvidel njeno koristno delovanje. »MORANO« vsakomur priporočam.
Djuro Gastović, Kulen-Vakuf.
Več kot zadovoljna sem z vašo vodo »MORANO«, ker ta zares deluje na lase, ponehalo je izpadanje las in izginil prhljaj. Hvaležna sem vam!
Zofija Sikirić-Milinković.
Uporabil sem vašo vodo »MORANO« in sem zelo zadovoljen. Začeli so mi poraščati mladi in zdravi lasje, pa se vam zahvaljujem.
Andon Spasić, Kumanovo.
Pred uporabo »MORANE« so bili moji lasje polni prhljaja in strašno so mi izpadali, tako da sem izgubil celo veselje do življenja, toda uporabil sem »MORANO« in moji lasje so pričeli zopet rasti in vrnilo se je veselje do življenja, pa sem vam zato neizmerno hvaležen. Damjan Damjanović, Plav.
Prosim vas, da mi pošljete steklenico »MORANE«, ki mi jo je priporočil moj kolega Rito Perluvin kot najboljšo sredstvo sedanosti za lase.
Arsen Simić, Bijeljina.
»MORANA« je odlična, ž njo sem dosegel več kot sem pričakoval. Uporabljam jo še dalje in jo vsakomur priporočam.
Karlo Šifer, Svilojevo.
Z zahvalami nadaljujem v nedeljo 10. aprila.

Inserirajte v „Jutra“!

Obiščite nas na Zagrebškem Veleseljmu
2. — 11. IV. 1938.

TATRA
AVTOMOBILI

preizkušeni v trajnosti, sigurnosti in ekonomičnosti
GENERALNO ZASTOPSTVO:
PETOVAR LAVOSLAV, TATRA-AUTO,
Zagreb, Gajeva ul. šte. 42. — Tel. 71-17

MAMICA, PA TI IMAŠ SIVE LASE!

Otroci so tako ponosni, če jim je mati mlada in lepa. Diviti se svoji materi pomeni začeti življenje, polno nade in samozvesti.

Imédia je dovršena barva za lase. Obstoji v nešteto različnih in naravnih nijansah. Vaš frizer Vas bo v teku 15 minut pomladil z Imédia za 15 let.

Ostanite mlada mati, pokažite se svetu kot mlada, sveža in vesela žena, ki izgleda kot tovarišica svoji deci. Odpravite sive lase z aplikacijo Imédia.

Na zahtevo pošljemo vsakomur brezplačno knjižico »Tajna vaše sreče« z vsemi pojasnili o barvanju las.

IMÉDIA

Nº 2

NARAVNA BARVA ZA LASE

Edina, ki je doslej odobrena od Ministrstva Nar. zdravja 20.902
L'ORÉAL, ZAGREB, Smičiklasova 23-C

PERJE

Kožoše, purje, gosje, račje, navadno, a strojem čisteno in čehano.

Vzorec se pošilja brezplačno in franko.

Dobavlja se v vsaki množini

E. Vajda, Čakovec

Telefon šte. 58. 60. 3. 4

CENE PERJA ZELO ZNIZANE, ZAHTEVAJTE CENIK IN VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLACNO!

Več prostosledov

raziskanih, z večjim ležišč črnega premoga, v neposredni bližini žel. postaje prodam oz. sprejem družabnika.

Investicija, za početak z eksploatacijo, bi bila potrebna jako mala. — Ponudbe poslati na oglasni oddelček »JUTRA« pod šifro »6.000 kalorije«.

TRIBUNA: F. BATJEL, LJUBLJANA, Marijeva cesta 4.
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 28.

Preproge razne vrste kupite najceneje pri SEVER — Marijin trg 2

Obiščite naše Primorje

Erikvenica

morsko kopališče in letovišče v Hrvatskem primorju. Informacije: kopališče in uradi Putnika.

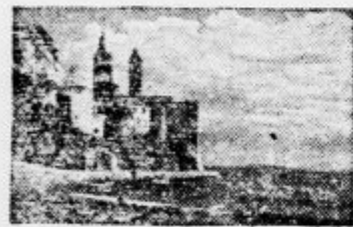
Therapia — Miramare

vodeči hotel v Primorju. Ista uprava: Palace Hotel, Zagreb.

Sušak

izhodna točka za vse kraje na Jadranu. Prijetno bivališče v vsaki letni dobi. Moderni hoteli in kopališča. Izlet na Platak. Informacije: Gradski turistički odbor.

Rab

čarobni, najlepši otok na hrvatskem Jadranu. Idealno morsko kopališče in letovišče. Informacije: Turistički odbor.

Malinska (otok Krk)

priljubljeno morsko kopališče. Peščena plaža. Večkratna zveza s Sušakom. Popoln pension z vsemi taksami dnevno: od 50 — do 70.— din. Informacije: Turistički odbor.

Palace hotel

Lišanji Novi (D'nodolski)

leži tik na plaži. Topla in mrzla voda. Dnevno koncert z zabavo.

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D. V LJUBLJANI

PODRUŽNICE: Bled, Kranj, Maribor, Novi Sad, Split.
Vloge obrestuje po 4%, vezane na odpoved po 5%

Dovoljuje kratkoročne kredite v tekočem racunu — Eskontira trgovaške menice
NOVE VLOGE, VSAK CAS IZPLAČLJIVE, ZNAAJO Din 27.000.000.—

DELNIŠKA GLAVNICA Din 20.000.000.—
Vrši vse bančne posle najkulantneje

AGFA BILLY-CLACK z vdelano rumenico.

+

samo
= din **199.-**

Dva **ISOCHROM** drobnozrnata
filma. Vsak film za 16 posnetkov

DOBIVA SE V VSEH FOTOTRGOVINAH.

Ob vsaki priliki —
se spomnite

Na "Jutru" "Mali oglaš" v
Sloveniji najuspešnejše, naj-
cennejša in najhitrejša posred-
valnica za slušanje vseh vrst
na prodajo in nakup vseh
stvari, na preprodajne, le-
kala, podjetja, kapital, do-
bitve in na vse drugo

Najostrejša brado
brijete
najlažje

s kremo za britje

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:
Hinko Mayer i drug, Zagreb

KOH I NOOR
potnice so

ZAJAMČENO PRALNE,
LAHKO ZA LIKATI in
NEPREMOČLJIVE

Zahtevajte povsod zajamčene potnice!

Samo 1 Din

Vas stane posamezna številka
»Jutra«, če si list naročite. Vrh
tega pa imate kot naročnik pravico
do »Jutrovega« nezgodnega zava-
rovanja, po katerem izplača za-
varovalna družba »Jugoslavija«
svojem smrtno ponesrečenega
naročnika

10.000 Din

Razglas

OBČINA NOVO MESTO bo prodala v čet-
tek, dne 14. aprila 1938. ob 1/211. uri dop.
v občinski pisarni potom javne dražbe

**810 m³ smrekovega
lesa**

iz svojega gozda, oddaljenega 1.5 km od
železniške postaje v Novem mestu.

Interesenti, ki bi se ustmene dražbe ne
mogli udeležiti, naj vložijo do dneva dražbe
pravilno kolekovane pisarne ponudbe pri
predsedstvu občine. Pogoji so na vpogled
v občinski pisarni.

**NARODNA
TISKARNA
LJUBLJANA**
KNAFLJEVA 5

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN
PREPROSTE IN NAJFINEJŠE

Sodna dražba posestva

obstoječega iz hiše in gospodarskega po-
sloja v Sp. šiški, Dolinska 6 ter več parcel
v šiški in v Trnovem se vrši dne 7. aprila
t. l. ob 1/29. uri pri Okrajnem sodišču v
Ljubljani, soba št. 16. Cenilna vrednost
Din 310.598.25, najmanjši ponudek dinarjev
207.065.—

Za fabricacijo zelo rentabilnega konzum-
artikla je potrebno

Din 250.000.—.

Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod
»Soudražba 250.000«.

Ponovno Vas opozarjamo

Na spomlad

zopet

Mobiloil

SE NEDAVNO JE PADEL SNEG, DANES
GREJE SPOMLADANSKO SOLNCE, VSA
NARAVA SE JE SPREMENILA. ALI STE
VI ŽE IZMENJALI OLJE V SVOJEM MO-
TORJU, MENJALNIKU IN DIFERENCI-
ALU PO NASIH MOBILOIL NAVODILIH?
VSAK AVTOMOBILIST ŽELI, DA SE
VOZI UDOBNO, SIGURNO IN POCENI.
SIGURNO SREDSTVO ZA TO JE NAS

MOBILOIL, KER JE TA IZDELAN PO
NAJMODERNEJSEM CLEAROSOL PO-
STOPKU, JAMCI POPOLNO POGONSKO
SIGURNOST IN NAJVEČJO EKONO-
MIČNOST. AKO SE NISTE DOBILI NAS
»PRIROČNIK ZA AVTOMOBILISTE«, ZA-
HTEVAJTE GA TAKOJ. RAZPOSILJAMO
GA, DOKLER TRAJA ZALOGA,
BREZPLAČNO

Tu izreži in prilepi na dopisnico!

STANDARD-VACUUM OIL COMPANY OF JUGOSLAVIA, INC.

ZAGREB VI
Pošt. pretinac 1.

»Jutra«, dne 3./IV. 1938.

Izvolite mi poslati brezplačno »PRIROČNIK ZA AVTOMOBILISTE«

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Imam motorno vozilo znamke: _____

Uporabljam Mobiloil _____ ki ga kupujem pri: _____
drugo olje _____

Posestvo v bližini Ljubljane

obstoječe iz hiše, gospodarskih poslopij, njiv, travnikov, gozda,
skupno 3.5 ha, od tega lepega gozda 2 ha. **SE ZAMENJA**
za približno vrednost posestva evet. v vinogradu na štajerskem
v Savinjski dolini. Se pa tudi proda. — Ponudbe na oglasni oddelek
»Jutra« pod: »Prilika 5«.

Najuspešnejši oglasi so v dnevniku JUTRO!

UJEN-K

NASTOZI

CELJE 20

Razglas

**MESTNA HRANILNICA
LJUBLJANSKA**

javlja, da se je odrekla zaščiti po Uredbi
o zaščiti denarnih zavodov in da bo od
4. aprila 1938 dalje poslovala normalno.

LJUBLJANA, dne 2. aprila 1938.

DR. JOSIP KAMUSIČ l. r.
predsednik

Točno plačaj »Jutru« naročnino,
varuj svojem zavarovalnino!

ZAHVALA

Vsem, ki so nam ob smrti našega soproga, očeta, starega očeta, tasta
in strica, gospoda

JOSIPA ERNEJC

izrazili svoje sožalje in poklonili krasno cvetje ter ga spremljali na njegovi
poslednji poti, izrekamo iskreno zahvalo,

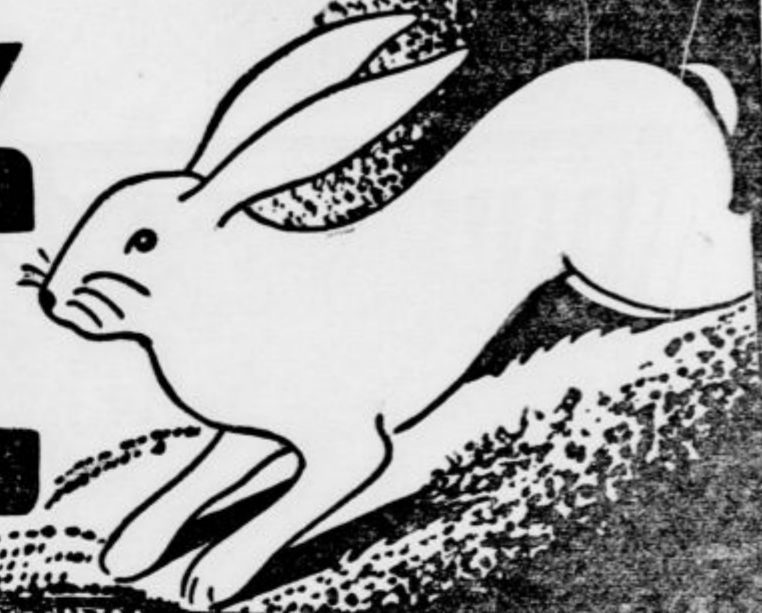
Posebno se zahvaljujemo g. zdravniku dr. Slavko Grumu za lajšanje
trpljenja, č. duhovščini, g. županu in podžupanu, podjetju Abbel, vsem lov-
skim tovarišem Zagorja in Hrastnika, darovalcem vencev, ter vsem, ki so
v tako velikem številu mu izkazali poslednjo počastitev.

Vsem skupaj naša iskrena hvala!

ZAGORJE OB SAVI, dne 1. aprila 1938.

ZALUJOČI OSTALI

Za Velikonoč

19.-

Otroški gumijasti čevljički na saponko praktični za šolsko dečo, ki imajo daljšo dole. Vel. 27-30 Din 25.-, št. 31-34 Din 29.-, ženske Din 35.-

39.-

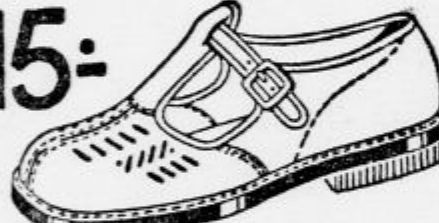
Najbolj zahtevani otroški čevljički iz finega laka s saponko in močnim usnjenim podplatom. Od št. 24-26 Din 40.-, od št. 27-30 Din 58.-, od št. 31-34 Din 69.-

45.-

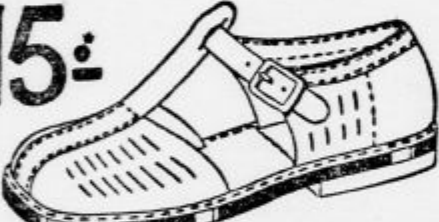
Nemirni deči za koto in igre so najprimernejši ti polčevljički iz močnega usnja s neraztrgljivimi gumijastimi podplati. Od št. 31-34 Din 49.-, od št. 35-38 Din 69.-

45.-

Dobrim otrokom za pomlad in fini fleksibilni sandali s okrasom in saponko preko narta. Od št. 27-30 Din 49.-, št. 31-34 Din 59.-, št. 35-38 Din 69.-

45.-

Najboljša zračna otroška obutev za pomlad, se sandali s močnega usnja s usnjenimi podplati št. 27-30 Din 49.-, št. 31-34 Din 59.-, št. 35-38 Din 79.-, Moški Din 99.-

49.-

Za vaše najdražje fini in lahki čevljički v rjavi barvi s okusnim okrasom in preponko preko narti. št. 27-30 Din 59.-, št. 31-34 Din 69.-

59.-

Lepi otroški lakasti čevljički s okrasnim jezikom preko narta. št. 27-30 Din 69.-, št. 31-34 Din 79.-, Isti iz belega nubuka po isti ceni.

69.-

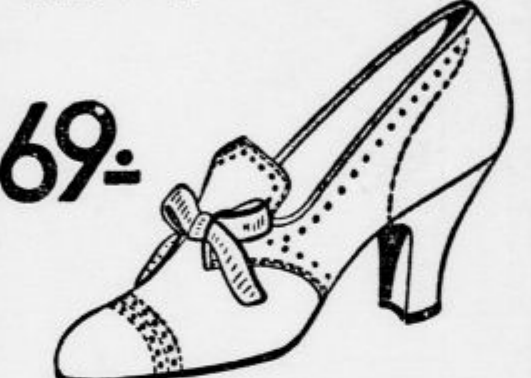
Okusni in močni otroški čevljički izdelani iz močnega boksa s usnjenim podplatom in petami. št. 31-34 Din 79.-, št. 35-38 Din 89.-

29.-

Upodni platnasti polčevljički na saponko s gumijastim podplatom in nizko peto. Belane v drap in sivi barvi.

69.-

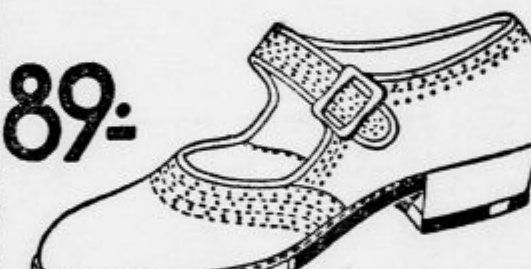
Novi pomladni modeli. Lahki udobni ženski čevljički izdelani v rjavi barvi, so za Vaše novi kostimi najbolj primerni.

89.-

UDOBNOST NAD VSE! Izrezani v nartu in bogato okrašeni čevlji. Vežejo se s okrasnimi pentijami. Jaka so lahki, zato jih kupite za sprehod.

89.-

Ženski čevlji s široko preponko preko narta, s usnjenimi podplati, nizko podpetnico. Udobna oblika in nizka peta očuva Vaše noge.

99.-

Odlučni dekliški čevljički izdelani iz rjavčevega boksa in kombiniran s temno-rjavim semišem. Isti čevljički izdelani iz črnega laka, kombiniran s črnim semišem.

129.-

Lahki in fini polčevljički s okusnim okrasom izdelani iz rjavčevega ševra, s usnjenim podplatom in polvisoko peto.

129.-

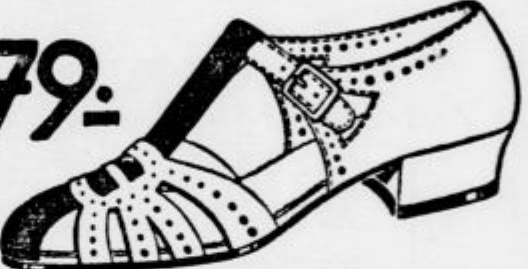
Elegantni čevlji iz modrega semiša. Priporočamo jih damam s visokim nartom, pentija je okusno okrašena z rdečim usnjem.

59.-

Lahki damski čevlji izdelani iz močnega platna s okrasom in diftina. Jaka so lahki, udobni in pripravljeni za lopo vreme.

79.-

Elegantni, lahki in zračni damski sandali. Izdelani iz močnega belega usnja, kombiniranega s plavim usnjem preko narta.

89.-

Okusno in bogato perforiran polčevljički, ki bo popolnoma odgovarjal Vašemu kostimu. Izdelani so iz črnega ali rjavčevega boksa.

129.-

POSLEDNJI DUNAJSKI MODEL! Dekotirani čevlji iz modrega ševra s okrasom preko narta in visoko podpetnico. Zaponka je kombinirana s semišem.

149.-

Lepi damski čevlji iz modrega semiša s belim ali modrim pletenim okrasom spredaj. Neobhodno so potrebni k pomladanskim plaščem in kostimom.

99.-

Močni moški polčevljički s popolnoma novim okrasom, iz rjavčevega usnja s usnjenim podplatom. — Stanejo samo Din 99.-

99.-

Lahki moški polčevljički izdelani iz rjavčevega usnja s kožnatim podplatom. Luknjasti okras pospešuje skrajšanje noge. Stanejo samo Din 99.-

99.-

Novi modeli. Za elegantnega gospoda k pomladanskim obleki, okusni čevlji v drap-rjavčevi kombinaciji.

129.-

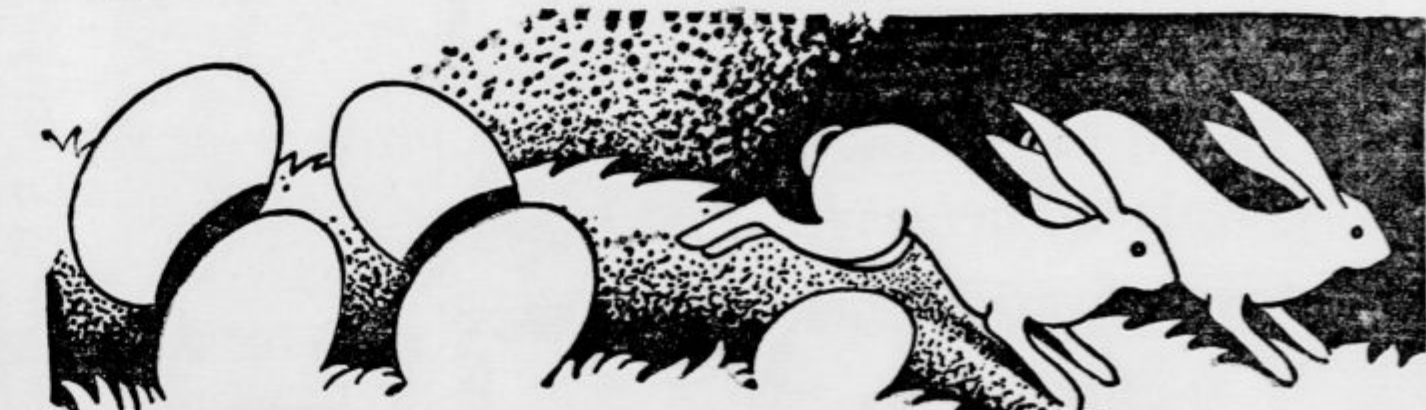

Bogato okrašeni moški čevlji iz sivga semiša ali drap usnja s usnjenimi podplati. Pristojajo k vsaki letni obleki.

169.-

KAS FONOS! Okusen moški čevljički izdelani iz finega rjavčevega ali črnega usnja, s usnjenim podplatom in usnjeno podpetnico.

Bata